

JUTRO

Upravištvo: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
 Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
 Informativni oddelki: Ljubljana, Prešernova
 ulica 4. Telefon št. 2492.
 Podružnica Maribor: Aleksandrova cest.
 št. 12. Telefon št. 455.
 Podružnica Celje: Kocenovca ulica št. 2.
 Telefon št. 190.
 Računi pri pošti št. zavodih: Ljubljana
 št. 11.842; Praha št. 78.180; Wiena
 št. 105.241.

Naročnina: ena letna 26 Din, za
 izposojstvo 40 Din.
 Uredništvo:
 Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
 Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.
 Celje: Kocenovca ul. 2. Telefon št. 190.
 Rokopisni se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

Tajna zavratnega zagrebškega umora

O morilcih še vedno ni sledu - Na njihovo izsleditev je razpisana nagrada 200.000 Din - številne aretacije - Konstatacija obdukcije - Zastopniki kralja in vlade pri pogrebu

Zagreb, 23. marca.

Prilagam material za knjigo »25 let borbe in dela« kot jubilejno izdajo »Riječi«. Baš včeraj sem iz arhiva svojih beležek in fotografij potegnil sliko pokojnega Schlegla, ki v družbi dveh prijateljev v duhovniški obleki demonstrativno drži v rokah naš nekdanji bojeviti »Pokret«.

Da, to je bila poza pokojnega Schlegla, ko je stopil v naše javno življenje: duhovnik-protiklerikalec. Dolgi teološki študij — zlasti v jezuitskem kolegiju v Inomestu — je zapustil na njem stalno obeležje duhovniškega stanu. Njegova visoka otmena aristokratska postava, fino izrazito lice, govor duhovitega kzerja, manire uglajenega kavalirja — vse to je izražalo podoba francoskega abbéja iz XVIII. stoletja. Schlegel je ostal abbé skozi vse svoje življenje.

Leto 1904. je izšel poziv, podpisano od vseh hrvatskih škofov, naj bi se osnovalo društvo katoliškega tiska. Med podpisniki je bilo na presenečenje vsega našega nacionalnega in opozicijskega življa tudi ime velikega škofa Strossmayerja. Ker je bila takrat večina katoliške duhovščine v vrstah opozicije proti madžarskemu režimu so mnogi videli v prizadevanju, da se osnuje onva, posebna katoliška ali klerikalna stranka poskus da bi se razbile, ali vsaj oslabile vrste narodne opozicije na korist madžarskega režima. Škof Strossmayer je preklical svoj podpis in izjavil, da so mu ta podpis izmamili »furtim«. Od tega časa datira naziv »furtimaši« za hrvatske klerikale.

V tej živahni dobi sva pokojni doktor Lorković in jaz osnovala v Osijeku dnevniki »Narodna Odbrana«. Ime je označevalo tudi program. List je bil osnovan v glavnem s pomočjo samega Strossmayerja. Tu smo se spoprijeli tudi z redko posejanimi klerikalci. Tedaj nam je povsem nenadoma priskočil pri raznih polemikah na pomoč anonimni pisec, inteligent in duhovit ki je očitoval globoko vsestransko teološko znanje. Ta pisec je bil pokojni Toni Schlegel. Pisal je v pravcu tedanjih nemških katoliških modernistov in naravno, da je s svojimi umerjenimi, a vendar stinimi članki izrazil konsterancijo pri nasprotnikih. Iz te dobe datira naše poznanstvo in poznejše prijateljstvo.

V svojstvu duhovnika in učitelja dece poznejšega hrvatskega bana barona Raucha je vzdrževal T. Schlegel tudi z nami zveze, ko smo pričeli izdajati »Pokret« v Zagrebu. L. 1908. je moral kot vojni kaplan prestat zaradi svojega liberalnega stališča težjo cerkveno kazeno. Vrč je prekipel. Schlegel je sletel duhovniško obleko in je pozneje prestopil v protestantsko vero, da se je mogel oženiti. Redakcija »Pokreta« mu je odprla svoja vrata. Tu je preživel z nami več let herojske borbe proti madžarski hegemoniji; naša borba se je vršila na temelju svobodni-selnega programa in narodnega edinstva Hrvatov in Srbov.

Pozneje je prevzel Schlegel redakcijo »Agrarmer Tagblatt«, po vojni pa se je tu zopet sestel s svojimi stari prijatelji in skupno z njimi osnoval novinski koncern Južostampe. Do l. 1923. smo bili skupaj, pozneje smo se zaradi politične borbe razšli. Njega je naravno novinarski poklic zadržal pri Južostampu kateri je po raznih peripetijah postal končno glavni lastnik.

Bolj nego katerikoli izmed njegovih bratov se je pokjni Schlegel vrgel po svoji materi, rojeni grofici Wurmbbrandt. Po očetu poteka njegova rodbina iz Moravske, od koder se je naselila v Našičah. Tam je bil njegov oče dolgoletni upravitelj na posestvu grofa Pejačevića in tam se je l. 1878. rodil Toni Schlegel. Obe familiji Pejačevića in Schleglova, sta bili v tesnih prijateljskih zvezah. Deca starega Franca Schlegla je imela docela aristokratsko vzgojo. Ena izmed sester pokojnega Schlegla je postala opatica v nekem uglednem avstrijskem samostanu a tudi Toni je bil določen za duhovniški stan. Kot dijak in teolog je bil fanatično religiozen. To ga je dovedlo v jezuitski kolegij, kjer se je seznanil tudi z nekimi madžarskimi aristokrati, ki ga je izprosil iz zavoda da ga je z njim potoval po svetu. Tako je takrat Toni Schlegel prepotoval tudi Rusijo in videl vsa glavna evropska središča. Ta madžarski aristokrat je danes škof na Madžarskem.

Taka karijera je čakala gotovo tudi Toniko Schlegla. On bi bil mogel po poti Strossmayerja, zlasti še, ko je imel to prednost, da je bil aristokratskega

Zagreb, 23. marca č. Zagrebški jutranji in popoldanski tisk se na uvodnih mestih bavi z atentatom na Tonija Schlegla. Listi poudarjajo brez razlike politične smeri ogromno izgubo, ki jo je povzročila smrt tako odličnega in markantnega javnega delavca za celokupno javnost naše države. Pred poslovnimi prostori »Južostampe«, zlasti pred upravami listov in pred oglašnimi deskami se je zbirala ves dan in zvečer ogromna množica ljudi, ki nestrpno pričakuje nadaljnjih poročil o toku preiskave, oziroma o izsleditvi obeh morilcev.

Polijski razglas

Polijsko ravnanstvo je danes ob 16. nalepilo po vseh uličnih vogalih in na važnih poslopih naslednji razglas:

»Snoči se je zgodil zavraten zločin na Prilazu Juraja Deželića št. 84 v momentu, ko je vstopil v vežo naš somešan, predsednik »Južostampe« g. Toni Schlegel. Ta zavratni zločin je v vseh slojih meščanstva vzbudil najgloblje ogorčenje in žalost zaradi prerane smrti uglednega javnega delavca, kakor tudi zato, ker ta umor meče zelo slabo linc na naš beli Zagreb, o katerem se bodo v inozemstvu razširili krivi pojmi. Zato je v interesu ne samo pravice, nego tudi časti našega mesta, da se čim prej ta težki zločin razjasni in krivci dovedejo v roke pravice. Zato apeliramo na vse meščanstvo, naj pomore, da se izsleditev morilcev čim prej posreči. Polijskemu ravnanstvu naj se sporoče vse okolnosti in činjenice, ki bi mogle služiti za izsleditev krivcev.

Po izpovedbi očitavcev sta umor izvršila dva moška; prvi je visok 165 cm, suh, oblečen v dolgo črno zimsko suknjo, z ručnim klobukom; drugi je visok nad 175 cm, bled, oblečen v dolgo zimsko suknjo na en gumb, na glavi svetli klobuk s črnim trakom, niti debel, niti suh. Oba sta stara 25—30 let Oba sta bila brez brk ali pa z malimi brki, ki se niso videle.

Kdor da oblastem podatke, s pomočjo katerih bi se moglo izslediti in aretirati morilca, prejme nagrado 200.000 Din.

Ta razglas je v vseh slojih meščanstva vzbudil veliko pozornost in zanimanje. Pred plakati so se ves dan zbirale gručice ljudi, ki so vedno znova komentirale zagonetni zločin.

Zaslišani bivši poslanci

Polijsko ravnanstvo je danes pozvalo nekatere ugledne voditelje bivših političnih strank, da jih zasliši o njihovem mnenju glede snovega zavratnega umora. Odzvali so se pozivu že Svetozar Pribičević, dr. Maček, dr. Stjepan Košutić, inž. Avgust Košutić, dr. Trumbić in dr. Milan Udak. Polijsko ravnanstvo jih je zaprosilo za njih mnenje o motivih in za podatke, ki bi bili primerni za nadaljnjo preiskavo. Na enač način je policija zadržala tudi več drugih uglednih zagrebških meščanov.

Številne aretacije

Policija je prošlo noč in davi aretirala več sumljivih oseb. Med aretiranci so bili tudi nekateri ruski emigranti, ki pa so bili danes izpuščeni. Številno aretirancev je veliko in jih je okoli 60. Vsi so bili konfrontirani z očitvidci.

Prihodnja številka »Jutra« izide v torek zjutraj. »Ponedeljek« izide kot običajno.

rodu in je imel visoke protekcije. Ko se je že pripravljati, da sletje duhovniško obleko je bil res imenovan za dvornega kaplana na Dunaju. Zato je značil njegov korak ne samo v očeh njegovih staršev, marveč tudi v očeh vseh tedanje družbe brezprimerno nepremišljenost, ker je s tem odklonil in uničil sijajno karijero za katero je imel vse potrebne pogoje. Mesto v udobnost cerkvenih dostojanstev je Toni Schlegel šel v trpljenje novinarskega poklica.

Kot novinar ni bil samo s svojim jasnim stilom, prepletenim s prirojenim finim humorjem, marveč tudi po svoji reprezentativnosti popolnoma nov in nenavaden pojav v Zagrebu. Kot tak je mnogo pripomogel srbsko-hrvatski koaliciji zlasti za časa dunajskega Friedjungovega procesa. Svoje stališče je zastopal vedno temperamentalno, čisto ekstremno, a pri vsej berbenosti se je držal uglajenih aristokratskih manir. Čital je mnogo in, kar je zanj zelo značilno je zlasti cenil zgodovino ruske dobe dekabristov, onih prvih ruskih revolucionarnih aristokratov.

Ljubil je življenje in hotel ga je uživati iz polne čaše. Toda v razgovoru je često naglašal, da sluti, da ne bo dolgo živel. Spominjam se razgovora

Nekateri so bili izpuščeni, drugi pa so bili še pridržani v zaporih.

Pogreb

Pogreb pokojnega Tonija Schlegla se vrši jutri, v nedeljo ob 11. dopoldne iz mrtvašnice na Mirogoju. Pogreba se udeležijo zastopniki kralja, vlade, občine, novinarskih organizacij iz vse države in odposlanstva skoro vseh zagrebških društev.

Kraljevo in vladno zastopstvo pri pogrebu

Beograd, 23. marca n. Ni. Vel. kralj je odredil, da naj ga zastopa pri pogrebu Tonija Schlegla zagrebški armijski komandant general Matić. Ker je pa ta zaradi bolezni odsoten, bo kralja zastopal pri pogrebu komandantov namestnik general Srečković, ki bo položil v kraljevem imenu na pokojnikov grob tudi žalni venec.

Vlado bo zastopal na pogrebu minister trgovine dr. Mažuranić. V znak žalovanja povodom smrti odličnega novinarja in javnega delavca je ministrski predsednik Pero Živković danes odpovedal vse sprejeme strank.

Žalna seja novinarjev

Zagreb, 23. marca n. O priliki smrti svojega predsednika Schlegla je zagrebška sekcija JNU imela danes popoldne žalno sejo. Sekcija položila na krsto žalni venec. Žalni govor je imel predsednik sekcije dr. Dežman.

Danes ob 15. je kipar Jean Robert snel smrtno masko.

Sožalne brzojavke

Zagreb, 23. marca n. Južostampa in redakcija »Novosti«, kakor tudi žalojoča rodbina so danes prejeli nebroj sožalnih brzojavk. Med prvimi so dosepele iz Ljubljane sožalne brzojavke redakcij »Jutra«, »Slovenskega Naroda« in »Slovenca«, dalje sožalne brzojavke redakcij beograjskih listov in redakcij iz drugih mest. Sožalje so izrazili tudi bivši minister Kujundžić, bivši zunanji minister dr. Ninčić, Vossische Zeitung v Berlinu, »Neue Freie Presse«, »Neues Wiener Tagblatt« itd.

Ugotovitve sodne obdukcije

Zagreb, 23. marca n. Danes ob 17. se je vršila v mrtvašnici na Mirogoju sodna obdukcija trupla pokojnega Tonija Schlegla v prisotnosti šefa državnega pravdnštva dr. Vilčić in njegovega namestnika dr. Ružiča ter zastopnika sodnega stola svetnika dr. Puckaša. Obdukcijo sta izvršila dr. Jurak in dr. Cepulčić. Sodna obdukcija je ugotovila naslednje: »Strel je šel od zadaj skozi ledja desno pod lopatico, predrl levo stran prsnega koša pod srcem, prestrlel žilo odvodnico in aorto ter pljučno arterijo in dele srca. Projektil je izstopil pri četrtem rebri. Smrt je nastopila zaradi izkrvavitve in ostabljena srca.«

Zdravnik dr. Jurak je po obdukciji izjavil novinarjem, da je imel pokojni Toni Schlegel nenavadno dobro razvite in nadnormalno težke možgane. Srce je bilo zdravo in je bil pokojnik sploh zdrav, da bi sigurno živel še dolgo.

Poseti pri dr. Kumanudiju

Beograd, 23. marca p. Zastopnika zunanega ministra dr. Kumanudija so danes posejeli češkoslovaški, ameriški, italijanski in madžarski ministri. Zanimali so se za vprašanje prijateljskega pakta z Grčijo.

Inseratni oddelki »Jutra« v Ljubljani bo odprt v ponedeljek od 9. do 11. dopoldne.

spomladni lanskega leta. Našli smo se v neki vili pri prijatelju v okolici Zagreba. Po običajni politični debati smo prešli na mistiko, na prorokovanja. Schlegel nam je takrat pripovedoval, da ga je svarila neka Rusinja na podlagi hiromantije naj bo v spomladanskih mesecih previden, ker mu grozi smrtna nevarnost. Nasvetovala mu je, da bi bilo najbolje, da v tem času odputuje iz države. Nam je pri tem pripomnil, da si samo želi, da bi se ne mučil dolgo marveč, če že pride smrt, naj pride naglo. Zaradi tega nosi s seboj vedno večjo dozo strupa, da si eventualno sam konča življenje. In kakor da bi slutil, da se bo prorokovanje ruske vedeževalke uresničilo, tako kmalu, je pred tremi dnevi napravil testament...

Da prorokovanje se je izpolnilo in njegovi želji je bilo ustrezno. Padel je kot žrtev gnusnega atentata, ki mu dosedaj še nikdo ne ve izvora. Smrt je prišla nenadoma in je kakor strela naglo dovršila svoje delo. Pokosila je eno najbolj zanimivih in eno najbolj neobičajnih pojav v našem javnem življenju, človeka, kakršnih ni mnogo. Globoko pretreseni stojimo ob njegovem grobu.

V. V.

Francoski narod v globoki žalosti

Prilave za grandiozni pogreb, kakršnega še ni videl Pariz - Manom pokojnika se klanjajo vsi narodi

Pariz, 23. marca, i. Jutri zjutraj bo krsta z zemeljskimi ostanki maršala Focha prenešana pod slavo lok zmage na grob prenezanega junaka, da se množicam omogoči izkazati zadnjo čast velikemu sinu francoskega naroda. Do ponedeljka zvečer bo maršalova krsta izložena pod slavalokom, nakar bo v slavnostnem sprevodu prenešana v cerkev Notre Dame Društvo posancev — vojnih invalidov se je obrnilo na vladno prošnjo naj se maršalu določi grob pod slavalokom ob neznanem junaku. vendar temu predlogu najbrž ne bo mogoče ustreči in bo maršal pokopan po sklepu vlade v hramu Invalidov.

Danes ostane krsta s truplom še v palači, kjer je maršal umrl. Pročelje palače je odeto v črno blago, okrašeno s srebrnimi nitmi, nad vrati pa je nameščen velikanski srebrni ščit z ogromno črko F. Neprekinjena vrsta častilcev pokojnika se vrsti pred krsto. Zlasti bivši vojakji se z naravnost ginja-vim spoštovanjem poslavljajo od svojega nekdanjega vrhovnega poveljnika.

Včeraj je vzbudila splošno pozornost pojava indijanskega poglavarja »Belega Orla« s prekrasno perianico. Tudi ta se je poklonil velikemu bojevniku.

V torek, na dan pogreba, je doidečeno splošno narodno žalovanje. Pogreb se bo vršil iz cerkve po črni maši in bo gotovo ena izmed največjih žalnih manifestacij, kar jih je videl Pariz. Prijavljenih je že nešteto delegacij iz tujine: iz Francije same bo udeležba naravnost ogromna. Angleškega kralja bo zastopal prestolonaslednik princ Waleski, vojsko bodo predstavljala maršal lord Plumer in general Milne, mornarico pa admiral lord Wester Weyss in viceadmiral Haggard. Pogreba se bodo udeležili kot tovariši umrlega angleški maršali lord Mathuen, lord Alenby in Jacob, ker je bil Foch tudi maršal angleške vojske. Iz vse države prihajajo prilave delegacij tujih vlad in vojsk. Vse javne korporacije in društva v Franciji prirejajo žalne spominske manifestacije.

Poincaréjeva zahvala naši vladi za sožalje

Odhod naše vojaške delegacije k pogrebnim svečanostim v Pariz

Beograd, 23. marca p. Na sožalno brzojavko, ki jo je poslal v imenu vlade general Pera Živković francoski vladni povodom smrti maršala Focha, je poslal francoski ministrski predsednik Poincaré naslednji odgovor:

»Ekselenciji generalu Peru Živkoviću, ministrskemu predsedniku kraljevine SHS. V trenutku, ko oplakuje Francija smrt enega svojih najslavnejših vojakov, nas tlažilo izrazi sočutja in za-vest, da čuti z nami srce neustranskega naroda, čegar herojske žrtve so prinesle skupno zmago. Prosim Vaš, da sprej-

mete našo iskreno zahvalo za izraze sožalja, ki ste mi jih izvolili poslati v imenu kraljevske vlade v dnehi naše narodne žalosti. Poincaré.«

Danes popoldne je z OSE odpotovala v Pariz pod vodstvom vojneza ministra generala Hadžića delegacija naše vojske, ki se bo v imenu jugoslovenske armade udeležila pogreba maršala Focha. Delegacija je bila pred odhodom sprejeta v avdijenci pri kralju. Vojaškemu odposlanstvu so se pridružili tudi zastopniki združenja rezervnih oficirjev.

Češkoslovaški fašizem pred sodiščem

Bivši general Gajda udeležen na vltomu in tatvini kompromitujočih listin -- Obravnava potrjuje obdolžitve

Praga, 23. marca. Po dolgih preiskavah se je pričela te dni pred vojaškim sodiščem razprava proti bivšemu generalu Gajdi in dvanajstori njegovih tovarišev iz vojsve češkoslovaškega fašističnega pokreta. Javnosti so se v spominu afere generala Gajde, ki je pred dobrima dvema letoma srdito napadal predsednika republike Masaryka in zunanje ministra Beneša ter propoziral uvedbo fašistične diktature na Češkoslovaškem. Ker je pisal in govoril te napade v svojstvu aktivnega generala, je bila proti njemu uvedena preiskava zaradi vmešavanja v politiko in poskušanja nasilno spreminiti državni red. Potek preiskave je dogljal poleg teh dokazanih obdolžitve še celo vrsto drugih del, ki so zelo kompromitirala generala Gajdo in celokupni fašistični pokret na Češkoslovaškem. Zaradi tega so sklenili tovariši z njegovo vednostjo, da se polaste kompromitujočih spisov, ki jih je

imel v rokah ministerialni svetnik dr. Vorel. Organizirali so vltom v njegovo vilo v Sasavi pri Pragi, da bi se polastili listin in nekega pisma predsednika Masaryka. Vltom se je posrečil. Kmalu potem pa so se pri-čele v vrstah fašistov razprtije, ki so sora-vile na dan akcije v vili dr. Vorla. Tako sta dva glavna udeležnika javno obdolžila Gajdo, da je vedel in organiziral cel na-pad. Na temelju njunih navedb je bilo državno pravdnštvo uvedlo proti Gajdi in to-varišem postopanje zaradi javnega nasilstva in razpisalo razpravo, ki se sedaj vrši pred praškim vojaškim sodiščem. Dosedanji potek obravnave ni le potrdil obtožbe zaradi javnega nasilstva, temveč je razkril tudi zveze češkoslovaških fašistov z nemškimi Hacken-kreutzlerji in italijanskimi fašisti, ki so tudi finančno podpirali njihovo gibanje. Obravnava je bila včeraj preložena, ker je treba zaslišati še več prič.

Mussolinijev proglas za nedeljski plebiscit

Deseta obletnica fašizma je mejnik v razvoju Italije — Svečano in odkrito besedo bodo izgovorile volitve

Rim, 23. marca d. O priliki desetletnice fašizme je izdal Mussolini poslanico na vse fašiste Italije. V tem manifestu omenja uvodoma težke borbe fašizma v prvih letih razvoja, ko se je moral boriti z režimom in komunisti, Nato prehaja na obrat-čunavanje z zastarelim in onemoglim par-lamentarizmom, ki je bil končno veljavno pokopan novembra leta 1926. Z zmago faš-izma je nastopila za Italijo nova doba sloge moči in blagostanja. Sedanje plebiscitno volitve se ne vrše zgolj slučajno na dan obletnice ustanovitve fašizme, temveč padajo namenoma na obletnico tako važnega mejnika v zgodovini italijanskega naroda. Fašisti gledajo s ponosom na prvo

desetletje svojega dela, ki je jamstvo za bodoče delovanje. Nikakor pa ne mislijo s tem poskušati agitirati za zbiranje volilnih listkov. Kdor glasuje za fašiste, glasuje brez pridržkov za idejo in fašistično državo, kakor se je izoblikovala po desetih letih borb in odgovornosti polnega dela. Kdor ne pristane na tak način volitve brez pridržkov, naj raje odda svojo glasovnico jadni odbi nasprotnikov. Fašizem odklanja in čređa vsako demagogijo in sleherni nesporazum. Svečana in odkrita beseda izrečena na dan plebiscitnih volitve. Za vsakim glasom, oddanim v znamenju liktorskega svečnjaka mora stati zvest vojak, ki je pripravljen služiti in se boriti.

Dar benediktincev papežu

Milan, 23. marca. (mi.) Danes popoldne je monsignor Mignoli prinesel papežu v dar več izdelanih palm v imenu benedik-tinskih menihov, i uživajo že od l. 1826. ta privilegij, da izdelujejo palme za apo-stolsko palačo. Darovana palma obkroža miniaturo, ki kaže papeža Pija, kako blago-slavlja italijansko trikoloro in fašistovski liktorski znak.

Pričetek novih kitajskih nemirov

Peking, 23. marca. (lo.) Kakor poročajo iz Hankova, je izbruhnil med narodno kitajsko vlado v Nankingu in politično frak-cijo Kvangsi v Hankovu oborožen spor. Na meji nankinske pokrajine je prišlo pri mestu Hepehanvei, do manjših prask med vojaškimi silami vlade in upornikov. Nank-ing je mobiliziral 80.000 mož. V tujakaj-šnih političnih krogih smatrajo, da je iz-bruh oboroženega konflikta neizogiben, akoravno poročajo, da je Čangkajšek po-miril nasprotni si stranki.

Težkoče pri nemških deželnih volitvah

Draždane, 23. marca. g. Ker so bile volitve proglašene za neveljavne, namerava saška vlada kmalu razpisati nove volitve morda že začetkom maja. Iz Stuttgarta poročajo, da je državno sodišče razveljavilo tudi württemberski volilni zakon. Tukaj so pristajši ljudske stranke prava in narodni socijalisti ugovarjali proti volitvam, češ, da so protistavne, ker je württemberski volilni zakon v nasprotju z razsodbo državnega sodišča. Kakor vse kaže, bo treba sedeže v deželnem zboru na novo razdeliti in bodo morali socijalni demokrati, centrumaši in pristajši kmetске zveze oddati tožečim strankam po en mandat.

Nemiri tudi v Nikaragvi

Newyork, 23. marca. (be.) Pri zasledovanju uporniških čet generala Sandina v Nikaragvi so udre ameriške mornariške čete v hondurasko mesto San Marco. Zaradi tega je odredila honduraska vlada strožje zastraženo državne meje.

Program za obisk ministra Karapanosa

Glavna točka: nadaljevanje pogajanj za prijateljski pakt z Grčijo

Beograd, 23. marca. p. Jutri popoldne prišpe v Beograd grški zunanji minister Karapanos. V Beogradu bo ostal do torka zvečer. Za časa njegovega bivanja se bodo nadaljevala pogajanja za sklenitev prijateljskega pakta, ki bo, če pride do definitivnega sporazuma, v tem času podpisani. Jutri popoldne priredi grški poslanik na čast g. Karapanosu banket, zvečer pa za-

stopnik zunanjega ministra dr. Kumanudi v Jokey - klubu intimo večerjo, na katero bodo povabljeni poleg osebja grškega poslanstva tudi vsi višji uradniki zunanjega ministrstva. V ponedeljek popoldne je grški zunanji minister kraljev gost, v torek pa priredi ministrski predsednik na Topčideru banket.

Nastopna avdijenca poslanika Angjelinovića

Praga, 23. marca. h. Novi jugoslovenski poslanik v Pragi dr. Grga Angjelinović je bil danes sprejet pri predsedniku republike v nastopni avdijenca in mu je izročil svoje poverilnice. Tej avdijenca so prisostvovali tudi zunanji minister dr. Beneš, kancelar predsedništva dr. Samal in predstojnik predsedničkovega vojaškega kabineta. Novi poslanik je poudarjal v svojem nagovoru tradicionalne vezi in sodelovanje, ki vežejo oba naroda, in slovesno izjavil, da se bo z vsemi silami trudil, še ojačiti te veze. Nato je dr. Angjelinović posetil praškega primatorja dr. Baxo.

Konferenca armijskih komandantov

Beograd, 23. marca. p. V Beogradu se mude že več dni komandanti vseh armij: general Boža Terzić, Krsta Smiljanić, Milan Milanović, Sveta Matić ter Djuro Dočić. V vojnem ministristvu imajo konferenco, na katerih razpravljajo o spremembi zakona o ustroju vojske in mornarice. Danes so bili vsi v avdijenca pri kralju, ki jih je pridržal tudi na kosilu.

Vrhovni zakonodajni svet

Beograd, 23. marca. p. Popoldne ob 15.30 do 18.45 se je vršila seja Vrhovnega zakonodajnega sveta; o seji je bil izdan naslednji komunikat:

»Na današnji seji vrhovnega zakonodajnega sveta je bil na željo finančnega ministra odstavljen z dnevnega reda zakonski predlog o spremembi čl. 101 zakona o invalidih iz leta 1925, ker je finančni minister izrazil željo, da se vrši razprava v navzočnosti zastopnikov finančnega ministristva. Vršila se je nato samo razprava o poslovnem redu državnega sveta in upravnih sodišč. Prihodnja seja bo v ponedeljek z nadaljevanjem današnjega dnevnega reda.

Jugosloveni na mednarodnem poljedelskem kongresu

Beograd, 23. marca. p. Mednarodnega poljedelskega kongresa, ki se bo vršil v času od 7. do 10. maja v Bukarešti, se udeležijo tudi številna delegacija iz naše države. Na kongresu bodo imeli člani jugoslovenske delegacije, ki jo bo vodil poljedelski minister dr. Frangeš, več referatov. Med drugimi bo govoril minister dr. Frangeš o vplivu mednarodnih cen na agrarno produkcijo v Jugoslaviji. Načelnik poljedelskega ministristva Miloš Stibler bo govoril o odnošajih med produktivnimi in konzumnimi združenji v Jugoslaviji. dr. Grizek pa o produkciji volne v Jugoslaviji.

Kreditni informativni zavod

Beograd, 23. marca. p. Kreditni informativni zavod, ki ga je organizirala v svojem okvirju Narodna banka, bo pričel poslovati s 1. aprilom. Doslej je prijavilo svoje sodelovanje nad 40 denarnih zavodov. Namen te ustanove je, da omogoči točnejšo kontrolo kreditne zmoglosti posameznih reflektantov za kredite pri Narodni banki, da se na ta način izogne nerečnim prošilcem in s tem prepreči izgube.

Ministra Mažuranić in Švrliuga v Zagrebu

Beograd, 23. marca. p. Nocoj sta odpotovala v Zagreb minister trgovine dr. Mažuranić in minister financ dr. Švrliuga. Dr. Mažuranić ostane v Zagrebu do torka. Njegovo bivanje v Zagrebu je privratnega značaja, vendar pa je verjetno, da bo pri tej priliki stopil v stike z zagrebškimi gospodarskimi krogi.

Kompetence v poljedelskem ministristvu

Beograd, 23. marca. p. Minister za poljedelstvo je odredil s posebnim razpisom točno kompetenco posameznih strokovnih referentov, zlasti pa za agrarno strokovnjake, poljedelske referente in veterinarje. Namen te nove razdelitve delokroga je, da se bolj koncentriira strokovno delo posameznih panog in vstvari intenzivnejše poslovanje.

Nov obrok švedskega posojila

Beograd, 23. marca. p. Narodna banka je sprejela danes zadnji obrok prve tranše švedskega posojila.

Znižana nagrada za prijavo zatajenih davkov

Beograd, 23. marca. p. V zakonu o spremembi zakona o neposrednih davkih je vrhovni zakonodajni svet znižal nagrade za izsleditev neprijavljenih davkov. Po prvotnem zakonskem načrtu je bilo določeno, da dobe davčni uradniki, če izsledijo utajajo davkov, polovico zneska kot nagrado. Zakonodajni svet je nagrado znižal od 50 na 25 %.

Nostrifikacija madžarskih doktoratov

Subotica, 23. marca. n. Subotička pravna fakulteta je sprejela od prosvetnega ministristva akt, s katerim se obvešča, da morajo vsi oni doktorji prava, ki so dosegli svoj doktorat na Madžarskem, v najkrajšem času doseči nostrifikacijo doktorata. Proforski kolegij je na današnji seji sklenil, da se ina nostrifikacija izvršiti na ta način, da vsi doktorji prava z madžarskih univerz pred nostrifikacijo položijo izpit iz naših nacionalnih predmetov.

General Maurice Sarrail mrtev

Pariz, 23. marca. s. Danes popoldne je umrl tu general Maurice Sarrail, v svojem 75. letu. Podlegel je akutni pljučnici.

Ni še položen k večnemu počitku veliki zmagovalce v svetovni vojni, maršal Foch, že je zadela francosko generaliteto nova izguba. Umrl je general Maurice Sarrail, čigar spomin ostane vedno živ tudi v jugoslovenskem narodu, ker je v letih 1916. in 1917. kot vrhovni poveljnik francoske armade na Orijentu aktivno sodeloval pri organizaciji solunske fronte in skupaj s srbskimi vojskovodji pripravil odločilne dogodke 1. 1918.

Maurice Sarrail se je rodil 6. aprila 1856 v Carcassone-u. Dosegel je torej starost 73 let. Pokojni general je bil eden izmed zmernih maloteleviznih francoskih oficirjev, ki so politično izrazito levičarsko orijentirani. Zato je radikalno časopisje že pred vojno prav pogosto tožilo, da ga nalašč zapostavljajo. Ob izbruhu vojne pa je bil poveljovatelj general šestega armadnega zbora. V bitki ob Marni se je odlikoval kot poveljnik tretje armade. Manj srečen je bil v pozicijskih bojih v Argonah. Konec julija 1915 mu je bilo odvzeto armadno poveljstvo, narkar je bil po ostri časopisni kampanji imenovan za vrhovnega poveljnika francoske armade na Orijentu, kjer je uspešno pomagala ustaviti bolgarsko ofenzivo in organizirati solunsko fronto. Decembra 1917 je bil odpoklican in je stopil na njegovo mesto general Guillaumat. V aprilu 1918 pa je bil na zahtevo desničarskih krogov vpojojen.

Po vojni se je aktivno udeleževal političnih radikalov, izvoljen pa ni bil. Pisal je v »Ere nouvelle« in drugo levičarsko časopisje ter nastopil med ostalim proti zasedbi Porurja. L. 1921. je skupaj s Herriotom in Painlevéjem ustanovil republikansko ligo, naperjeno proti Poincaréju. Po volitvi zmagi levičarskega kartela v maju 1924. je bil zopet sprejet v aktivno vojaško službo. Vendar pa vsled odpora ostale generalitete in desničarskih krogov ni bil imenovan v vrhovni vojni svet. Pač pa je v decembru 1924 sledil Veygandu kot vrhovni komisar republike v Siriji in kot vrhovni poveljnik francoske levantinske armade. V sled obdobju Damaska pa ga je Briantova vlada konec oktobra 1925 odpoklicala iz Sirije.

Z generalom Sarrailom lega v grob odličen prijatelj našega naroda.

Bližnja rekonstrukcija poljske vlade

Varšava, 23. marca. g. V političnih krogih izjavljajo, da bo v najkrajšem času rekonstruirana vlada. Kakor zatrjujejo, bo maršal Piłsudski zopet prevzel ministristvo predsedstva, dočim se bo sedanjí premijer vrnil na svoje prejšnje mesto kot ministristki predsednik. Tudi resori trgovinskega, poljedelskega in delovnega ministristva naj bi bili na novo zasedeni.

Pesnik Otokar Brezina resno obolel

Praga, 23. marca. h. Listi poročajo, da je največji češkoslovaški pesnik Otokar Brezina večerj obolel. K bolniški postelji je bil pozvan profesor Syllaba s praške univerze. Njegova diagnoza je za potek pesnikove bolezní ugodna.

Ledene mase na Dunavu

Budimpešta, 23. marca. s. Med Legrad-Vörösem in Kismarosem se je pričela na Dunavu pomikati 7 do 8 km dolga ledena plast, ki se bliža že prestolici, ki jo bo dosegla najbrže v večernih urah. Dasi ni neposredne nevarnosti, so oblasti ukrenile vse potrebno, da preprečijo morebitno poplavo. Madžarski del Dunava je sicer brez ledu. Voda je v odcepu od Szoba do Paka padla, dočim pri Budimpešti in pod Bajó nekoliko narasča. Ledene ploške plavajo brez zaprek.

Nova ofenziva Amanulaha

London, 23. marca. s. »Daily Telegraph« poroča iz Pešavarja, da so se boji v Afganistanu zopet pričeli. Amanulah je poslal manjši oboženi oddelek s topništvom iz Kandaharja v Kolati-Gisai. V bližini Morkura je prišlo do spopada s plemenom, ki se je sklicevalo na svojo nevtralnost in ni hotelo dopustiti Amanulahuvi četam prehoda preko svojega ozemlja. Na obeh straneh so bile velike izgube. Dopisnik je mnenja, da ima Rusija velik vpliv na razvoj dogodkov v Afganistanu. Herat in Kandahar sta obe središči, katerima posveča sovjetska vlada največjo pozornost. Dočim je prvo le deloma, je drugo popolnoma na strani Amanulaha.

Opasna pošiljka ameriških banditov

Newyork, 23. marca. d. Pri pregledovanju nedostavljivih poštnih pošilk so razvili na veliki centralni newjorski pošti tudi velik zavitek, ki je ležal v skladišču dalj časa. Zavoj je vseboval štiri po več kilogramov težke dinamitne bombe in nekaj revolverjev. Množina dinamita, napolnjena v bombah, bi zadostovala za porušenje cele pošte. Policia misli, da je bil dinamit namenjen eni mnogoterih banditskih družb v Chicagu, ker je bil zavoj naslovljen prvotno na Chicago, kjer ga pa ni prišel nihče dvigniti.

Nemčija odklonila prošnjo Trockege

Carigrad, 23. marca. (ri.) Nemški poslanik je obvestil Trockege, da je nemška vlada odklonila njegovo prošnjo za bivanje v Berlinu.

Francoski profesorji solidarni s španskim dijaštvom

Pariz, 23. marca. d. Številni francoski profesorji, pisatelji, novinarji in umetniki so poslali španskim dijaškom spomenico, v kateri izražajo svoje globoko občudovanje nad ostrimi ukrepi španske vlade proti španskemu dijaštvu. Dalje jim izražajo svoje simpatije in obudovanje ter jih pozivajo, da se tudi v bodoče bore za vseučiliško svobodo.

Slavnostno zborovanje društva „Pravnik“

Ljubljana, 23. marca.

Slavnostno mestno posvetovalno dvorano je napolnilo lepo število naših pravnikov, članov društva Pravniki, ki obhaja svojo 40-letnico. Zbrani člani so zastopniki dveh generacij, prizučenih v osvobodilnem stremeljenju in boju našega naroda. Prisotni so številni častni gostje: m. dr. predsednik apelac. sodišča dr. Rozina kot zastopnik ministra pravde, komandant dravske divizije general Nedić, zastopnik vel. župana vl. svetnik dr. Andrejka, župan dr. Puc, rektor prof. dr. Vidmar, šefi skoraj vseh glavnih državnih uradov, bivša ministra dr. Žerjav in dr. Kramer, delegat zagrebškega pravniškega društva dr. Politeo in dr.

V prezidijalni estradi se je zbral odbor društva, poseben časten prostor je bil rezerviran za častne člane podpredsednika Stola sedmorice dr. Oxtetića, dr. Jurja Hrašovca in notarja A. Hudovernika.

Točno ob 18. je predsednik Majaron otvoril zborovanje z nagovorom, v katerem je rekel m. dr.

V isti posvetovalnici, če tudi malo skromnejši, je bilo, da se nas je pred 40 leti zbrala skupina slovenskih pravnikov, mlajših in starejših, da smo udarili zakoniti temelj prepotrebemu združenju domačih pravnikov, z zares narodnimi in kulturnimi cilji. Mnogobrojna ni bila ta družba in ni mogla računati na protektno od zgoraj. Zavedala pa se je, da ima nujne dolžnosti napram svojemu poklicu in narodu in da jo čaka mnogo in visokih nalog. Navdušenje je vladalo med nami in s tem smo šli na delo.

Če ta skromni začetni položaj primerjamo s tem, kar smo doživeli z društvom preteklih 40 let, se moramo od srca veseliti uspeha. Le eno naj poudarjam:

Narod je imel dotlej nedostatno obrambo svojega jezika, ki se je v uradih zapostavljaval, češ, da niti ni sposoben za višjo uradno rabo. Dru-

Ulitzeva afera

Rezultati manjšinske debate v Ženevi spadajo že v preteklost: ne more se trdití, da so prinesli kak uspeh Nemčiji, ki je zadevo spravila pred Društvo narodov. Tudi zanprej se nemškemu stališču v manjšinskih zadevah ne obeta uspeh, kolikor se vsaj da presoditi po dosedanjem razpoloženju v območju ženevskega mednarodnega foruma.

Ali Nemci so imeli v Ženevi še drugo, konkretno pritožbo. Nemška manjšina v Gornji Šleziji je vložila pritožbo na Društvo narodov v Ulitzevi aferi in oficijelna Nemčija jo je seveda podpirala pri tem. Nemci so zahtevali, da se aretirani Ulitz takoj izpusti, češ da je njegova aretacija samo izraz šikanen in da je naperjena zoper nemško manjšino v Gornji Šleziji, kjer je bil Ulitz vodja nemškega Volksbunda.

Poljska diplomacija se je postavila na stališče, da je Ulitzeva afera poljska notranja zadeva; ki nima manjšinsko vprašanje z njo nikake zveze in se spričo tega nikakor ne more presojati s perspektive določb o manjšinski zaščiti. Ulitz, bivši poslanec šleskega deželnega zbora je bil aretiran, ker je sodna oblast v Katowicah naperila zoper njega obtožbo, da je leta 1925. pripomogel nekemu poljskemu državljanu nemške narodnosti, ki bi imel odshuziti vojaški rok, pobež v Nemčijo ter na ta način pripomogel k njegovi dezertaciji. To je po zakonu zločin in sodišče je zahteval že l. 1926. od deželnega zbora njegovo izročitev, ki pa jo je za odklonil. Ko je bil pred nekaj tedni šleski deželni zbor razpuščen je nehala Ulitzeva imuniteta in poljske oblasti so ga aretirale.

Poljski vnunji minister Zaleski je decidirano izjavil, da se Ulitzeva afera ne sme tolmачiti drugače kot sodni proces zaradi navedenega zločina. Zato je vsakršna intervencija kakšnega-koli foruma, bodisi domačega ali inozemskega odnošno mednarodnega, absolutno nedopustna in ne more imeti nikakega vpliva na potek sodnega procesa ter tretiranje aretiranege Ulitza. Njegova funkcija v Volksbundu v aferi sploh ne prihaja v poštev niti dejstvo pripadnosti k narodni manjšini, zakaj drugače bi pripadniki manjšin uživali privilegije pred zakonom v primeri z drugimi državljani republike.

To stališče je povsem enostavno, ali logično. Zato se ni čuditi, da ga je Svet Društva narodov sprejel in izrazil samo prepričanje, da bodo sodne oblasti pospešile proces in ga izvedle tako da nemška manjšina ne bo mogla imeti vtisa: da se je postopalo pristransko. Poljska je tedaj v Ženevi tudi v tej zadevi dosegla uspeh.

Ves interes poljske in nemške javnosti je potemtakem sedaj koncentriran na sodišče v Katowicah, kjer bo padla odločitev. Ali Ulitzeva zadeva je ostala tudi v tej obliki silno delikatna in komplicirana, če ne toliko v pravnem, pa tem bolj v nacionalno-političnem pogledu. Ne sme se namreč prezreti, da je bil Ulitz od l. 1922., ko se je razdelila Gornja Šlezija, voditelj nemške manjšine v poljskem delu dežele. Domala vse pritožbe nemške manjšine poslane v Ženevo zaradi dozdnegega ali dejanskega kršenja določb o manjšinski zaščiti, nosijo njegov podpis. Spričo tega se more Ulitz smatrati kot personifikacija nemške manjšine v Šleziji in njegova afera se presoja na nemški strani kot proces nemškega Volksbunda, proces nemške manjšine. Skrajno delikatno je tedaj ločiti osebo od politike in najsi bo rezultat sodnega procesa tak ali drugačen, bo pomenila afera odlomek iz strastnega nacional-

štvo »Pravniki« ni samo z rednim strokovnim slovom dokazalo sposobnost jezika za slovensko uradovane vrste, marveč še za najvišje znanstvene svrhe. Do katere popolnosti, kaže to nauk na slovenski univerzi in vsestransko znanstveno delovanje naše juridične fakultete.

Društvo »Pravniki« je bilo obrambeno in borbeno društvo v najboljšem pomenu besede. Zaslužilo je simpatije, katere uživa, kakor očituje je udeležba na današnjem zboru in že znano javno mnenje.

Podpredsednik dvorni svetnik g. dr. Bežek je nato pozdravil zbor in posameznike ter je dal besedo slavnostnemu govorniku g. dr. Franu Novaku, ki je uvodoma povdarjal, kolike uspehe je doseglo društvo z neumornim in trudopolnim delom. Zemlja je bila skoro pusta in prazna, ko so idejni predniki in za njeni ustanovitelji društva orali ledino na slovenskem jezikoslovnem pravniškem polju. Ti možje so bili prežeti globoke ljubezni do svojega naroda, bili so nesebični delavci za splošen narodov blagor in prvi predhodniki in znalci nove svitile dobe današnje ujedinjene države, v kateri imamo lastno vseučilišče. Nekdaj so bile pičle naše narodne pravice. Ustanovitelji »Pravnika« so iz one vojske, ki je nam ustvarila pravno terminologijo, a tudi izvojevala jezikovne pravice. Še leta 1881. je bila slovenska sodba sodišča v Kamniku od višje instance razveljavljena, češ, da slovenski jezik ni v deželi navaden jezik!

Z zahvalo predsedniku Majaronu in s pozivom na nadaljno fanatično delo za pravico in resnico je govornik zaključil svoj krasni govor.

Društvo so nadalje častitali župan dr. Puc, predsednik viš. dež. sodišča Rogina v imenu ministristva pravde, zastopnik zagrebškega pravniškega društva dr. Politeo.

Častnim članom gg. Ohretiču, dr. Hrašovcu in notarju Hudoverniku so bile izročene lepe diplome.

no-političnega boja med Nemci in Poljaki. Saj se že sedaj na nemški strani trdi, da so dokumenti, na katere se opira sodna obtožba, falzificirani. S tem je že dana direktiva za presojanje procesa; aka konča z Ulitzevo oprostitvijo ali slično bodo Nemci trdili: da so mu Poljaki naprtli proces, da bi ga uničili in s tem oškodovali nemško manjšino. Ako se zaključí z obsodbo, jo bodo presojali ket nasilje, izvršeno s pomočjo falzificiranih dokumentov. Prav tako je seveda na poljski strani odgovornost silno delikatna, saj gre za prestiž države, in sicer ne morda samo napram nemški manjšini ali napram Nemčiji, marveč pred vsem mednarodnim forumom. Saj je Ulitzeva afera postala zares predmet mednarodnega interesa.

Ostane tedaj eno ne razveseljivo dejstvo: Odnosaji med Nemci in Poljaki so tako napeti, da likvidacija Ulitzeve afe ne more skoro prinesiti drugega nego še nadaljnje stonjenje razburjenja na obeh straneh.

Ostane tedaj eno ne razveseljivo dejstvo: Odnosaji med Nemci in Poljaki so tako napeti, da likvidacija Ulitzeve afe ne more skoro prinesiti drugega nego še nadaljnje stonjenje razburjenja na obeh straneh.

Nejasen položaj v Mehiki

Mexico, 22. marca. (ne.) Glasom zadnjih vesti so uporniki napadli z močnimi silami Mazatlan, kamor je bilo odposlanih iz Torreona na pomoč posadki 6000 mož vladnih čet. Vladni vojaški krogi trdijo, da brani Mazatlan 2500 vladnih vojakov, dočim je upornikov okoli 5000 mož. Uporniki so razstrelili vodovod, tako da je ostalo mesto brez vode. Vstaske vesti javljajo, da je Mazatlan že padel in da so vladne čete tudale.

Bombay, 23. marca. g. Kakor poročajo iz Jatanara, so izbruhli tamkaj kmečki nemiri. Skupina 500 obožanih kmetov je napadla oddelek policije, pri čemer sta bila dva policijska uradnika ustreljena, šest pa ranjenih.

London, 22. marca. V angleških političnih krogih je vzbudila veliko senzacijo vest, da se namerava povrniti v politično življenje bivši dolgoletni liberalni zunanji minister lord Grey, ki se je po sporu z Lloyd Georgeom umaknil s politične pozornice. Iz liberalnih krogov se celo že širijo govorice, da bo kandidiral lord Grey zajedno z Lloyd Georgeom, ki se je z njim popolnoma poravnal.

Praga, 23. marca. l. Danes je gostoval v Pragi BSK, katerega je Sparta porazila s 7 : 2 (3 : 1). Jugoslovenci so igrali zelo pozrtljivo in deloma dobro, vendar pa niso mogli svojemu nasprotniku enakoversno vredno igrati.

London, 23. marca. s. Danes se je vršila tradicionalna veselaška tekma med moštvova univerz Cambridge in Oxford na 6902 km dolgi progi. Univerza Cambridge je zmagala za 7 dolžin v času 19:25. Start se je vršil ob 12.12. Začetkoma je bil Oxford nekoliko na boljšem, toda kmalu je moštvo Cambridgea nasprotnika dohitelo ter imelo do konca vedno večjo prednost.

Dunaj, 23. marca. s. Na današnjih prvenstvenih tekmah I. lige je zmagal Wacker nad Slovanom s 6:1 (2:1) in FAC z mnogo srečo nad BAC s 3:1(1:1). V pokalni tekmah je zmagala Vienna nad Ottakringoer SK z 12:0 (6:0) ter se s tem kvalificirala za semifinale za dunajski pokal.

Zatec, 23. marca. h. Tendanca na hmeljskem trgu je bila zelo čvrsta. Cene niso bile enotne in so se gibale med 1250 do 1400 Kč. Promet se je znatno dvignil. Povpraševanje pa je le malo napredovalo. Kupci so bili večinoma tuzemci in le deloma domačini. Zaključna tendenca ni enotna, ker so prodajalci deloma rezervirani. Dosedaj je bilo javno beleženih 100 tisoč 100 stotov po 50 kg žateškega hmelja lanške žetve.

London, 23. marca. s. Danes se je vršila tradicionalna veselaška tekma med moštvova univerz Cambridge in Oxford na 6902 km dolgi progi. Univerza Cambridge je zmagala za 7 dolžin v času 19:25. Start se je vršil ob 12.12. Začetkoma je bil Oxford nekoliko na boljšem, toda kmalu je moštvo Cambridgea nasprotnika dohitelo ter imelo do konca vedno večjo prednost.

Zatec, 23. marca. h. Tendanca na hmeljskem trgu je bila zelo čvrsta. Cene niso bile enotne in so se gibale med 1250 do 1400 Kč. Promet se je znatno dvignil. Povpraševanje pa je le malo napredovalo. Kupci so bili večinoma tuzemci in le deloma domačini. Zaključna tendenca ni enotna, ker so prodajalci deloma rezervirani. Dosedaj je bilo javno beleženih 100 tisoč 100 stotov po 50 kg žateškega hmelja lanške žetve.

Naši kraji in ljudje

Dr. Josip Wilfan v Ljubljani

Zadnje zasedanje Sveta Društva narodov se je pečalo z manjšinskim vprašanjem in s tem osredotočilo posebno zanimanje na ta problem. Med Slovenci je zanimanje za to vprašanje že od nekdaj zelo veliko, ker skoro tretjina našega naroda živi kot manjšina izven meja naše države.

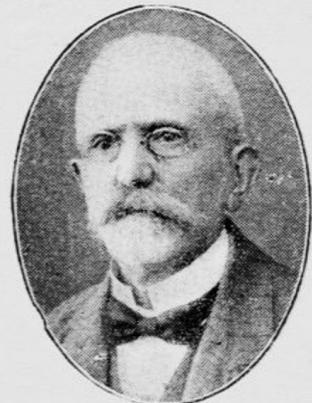

Med prvimi, ki so se poglabili v ta problem in ga zajeli v vse njegove obsežnosti, je bivši slovensko-hrvatski poslanec v tiskem parlamentu dr. Josip Wilfan. Odločilno je vplival na razvoj tega vprašanja in aktivno sodeloval pri organizaciji evropskih manjšin, ki so ga v priznanje njegovega dela izvolile za predsednika svojih kongresov leta 1925., 1926., 1927., 1928. in letošnjega, ki se bo vršil avgusta v Ženevi. Dr. Wilfan je v manjšinske vprašanje postal evropska avtoriteta, njegova izvajanja na mednarodnih kongresih so vedno predmet izredne pozornosti in njegova predavanja o tem predmetu, ki jih je imel letos v Ženevi, Haagu in Stockholmu, so vzbujala zanimanje vseh interesiranih krogov.

G. dr. Josip Wilfan bo v torek 26. t. m. ob 18. uri v veliki dvorani univerze predaval o temi: »Manjšinsko vprašanje in Slovanci«. Bogate izkušnje, ki si jih je pridobil v mnogih svetovnih kongresih, mu bodo pomagale, da bo to predavanje za naše občinstvo izredno zanimivo.

Profesor Gustav Novak

Ob prvem dihu goriške pomladi je umrl v častitlivi starosti širou Slovenije znani profesor v p. g. Gustav Novak. Pokojni se je rodil pred 80 leti v Toplicah pri Zagorju. Njegov oče je bil zdravnik in kot sanitetni referent dodeljen zagorski sekciji ob zgradbi železniške proge Dunaj - Trst. Gustav Novak je obiskoval gimnazijo v Ljubljani.

inverzo pa v Gradcu, kjer se je posvetil predvsem matematiki in fiziki. Najprej je služboval kot profesor na goriški deklinski realki, potem pa na gimnaziji skozi 35 let. V Gorici je bival nad 40 let. Skoro četrto stoletje je bil kustos goriške licejske knjižnice, ki jo je zelo obogatil.

Pokojnik je bil vpliven član profitorskega zbora goriške gimnazije, iskren in zvest tovariš. Spoštoval in ljubilo ga je tudi dijakstvo, ker je spoznavalo v njem strogega, a nadvse pravičnega vodnika in učitelja, ki je bil mladini v mnogih težavah oče in do brotnik. Za pokoličnom žaluje v Gorici vdova ga. Magdalena, sin Karol, sodnik v Litiji, in hčerka Marija, učiteljica v Brdih na Goriškem. S težko prizadeto rodbino součustvuje širen krog znancev in prijateljev. S hvaležnostjo in s spoštovanjem se spominjajo nanj vsi bivši dijaki goriške gimnazije. Profesorju Gustavu Novaku časten in blag spomin!

Naši raziskovalci jam

V petek zvečer se je vršil v balkonski dvorani ljubljanske univerze občni zbor Društva za raziskovanje jam. Otvoril ga je predsednik notar Hafner in uvodoma povdarjal veliko važnost društva za naše kraje, kakor tudi za splošno znanstvo. V jamah najdemo sledi o pračloveku, o njegovi kulturi, kakor tudi o mnogih drugih zanimivostih, ki so se na površju že davno poizgubile. Slovensko jamarstvo je nabralo ogromen biološki material, ki so ga obdelali naši znanstveniki. Delo je zbrano v »Izveščih«. Žal, da ni na razpolago potrebnega denarja, da bi se ta za splošno znanost važni material mogel obelodaniti. — Predsednik se je spomnil umrlega, neumornega člana inž. Putika, čigar ime je častno zapisano v zgodovini svetovnega jamarstva. K zaključku je omenil, da se žal splošna javnost veliko premalo briga za jamsko društvo, ki kljub izredno važnim funkcijam šteje samo malo število članov.

Tajnik je obširneje poročal o delovanju društva v preteklem letu. Prirejenih je bilo 48 raziskovalnih izletov v 41 jamah. Med slednjimi je bilo 27 za društvo novih jam. Društvo je tekom svojega triletnega obstoja obiskalo 125 jam in odkrilo mnogo znanstveno zanimivega materiala. V glavnem je bila raziskovana v preteklem letu okolica Planine, Rakeke, Vrhnike in Kočevja ter tudi nekaj jam v Gorskem Kotaru. Jame so bile opisane, skicirane in po večini fotografirane. Blagajniško poročilo navaja, da so bile

podpore porabljene za popravila oprem. Za nabavo novih predmetov je preostalo kaj malo denarja in se ni mogel nabaviti niti najpotrebnejši zložljivi čoln.

Soglasno je bil vnovič izvoljen lanski odbor: notar M. Hafner, višji geometer A. Gspan, prof. dr. Hadži, docent dr. R. Kenk, ravnatelj inž. J. Turk, gen. insp. voda inž. I. Sbrizaj, strokovni učitelj I. Tavčar in dv. svetnik dr. Josip Mantuani.

Občnemu zboru je sledilo zanimivo predavanje g. prof. dr. Ehrlicha o prazgodovinskih najdbah v Jamah, ki pričajo o človeški kulturi in umetnosti v ledeni dobi. Podal je par izredno zanimivih paralel med človekom ledene dobe in današnjimi še nekultiviranimi narodi, ki hodijo podobno pot, kakor naši davni predniki. Zanimivo predavanje je ilustriral s skiptičnimi slikami. Iz teh je odsevala velika razlika med tedanjim težkim življenjem in primerno visoko razvito umetnostjo človeka ledene dobe.

Zanimivo predavanje je moralo v vsakomur vzbuditi domnevo, kaj vse se še nahaja v naših mnogoštevilnih podzemskih prostorinah in kako važno delo še čaka naše raziskovalce jam. Predavatelj je žel za žal prekratko omejeno predavanje življenjaplavz.

Desetletnica obrtnega društva v Novem mestu

Novo mesto, 23. marca. Preteklo nedeljo se je vršil 10. redni občni zbor novomeških obrtnikov v napolnjeni dvorani Sokolskega doma. Predsednik g. Filip Ozrič je toplotno pozdravil vse navzoče, počastil spomin pokojnih tovarišev in izrazil zahvalo funkcionarjem, ki so ga zvesto podpirali vso desetletno dobo predsedovanja.

Usnehi društva tekom desetih let so zelo lepi. Društvo je po prevratu uvedlo aprovižacijsko akcijo in oskrbovalo svoje člane s surovinami za obrtne izdelke, pa tudi z živilji. Dalo je iniciativno za ustanovitev sličnih obrtnih organizacij širom Slovenije, ker so stara stanovska društva zaradi mlajnosti članov zaspala. V okviru društva se je osnoval »posmrtni odsek«, ki izplačuje posmrtnino svoicem vsakega pokojnega člana. V desetih letih se je izplačalo 15.270 Din. Društvo je v dobi svojega obstoja pridredilo mnogo dobro uspešnih veseljih in drugih zabav iz dohodkov, iz katerih so se nakazovale podpore obnemoglim članom ter težko bolnim obrtnikom. V to svrhu je bila razdeljena vsota 16.260 Din. Osnoval se je nadalje »pomočniški odsek obrtnega društva«, čigar namen je, pomočniški mladek krečiti v stanovski zavesti in izobrazbi. Odsek ima svoj glasbeni krožek, knjižnico in imovine 14.031 Din. Društvo se je ves čas obstoja zavzemalo za skupno sodelovanje z vsemi petimi tukašnjimi rokodelskimi združenji in gospodarskih zadevah in vprašanjih, ki so vitalne važnosti za obrtni stan.

Po tem poročilu je bil z navdušenjem sprejet predlog, da se 10-letnico društva proučijo z večjo prireditvijo, katere dohodek se bo uporabil kot temeljni sklad za lastni Obrtni dom. Poročilo blagajnika izkazuje naslednje postavke: dohodkov 55.739 Din 92 p, izdatki: podpore obnemoglim članom in v holezni 16.259,75 Din, podpore obrtno nadaljevalni šoli 6310,25, za inventar 10.616,25 Din, najemnine za lokal društva 8174,75 Din, upravni stroški 4758,50 Din, razni izdatki 1159,50 Din, saldo 8460,92 Din, skupaj 55.739,92 Din. Blagajniku Koširju je bilo v znak zahvale poklonjeno spominsko darilo.

Volitve društvenega odbora so odpadle, ker je bila želja navzočih članov, da se v nadalje ostane dosedajni odbor. Za nesebično delo v društvu se je na predlog predsednika podelilo častno članstvo tovarišem: Josihu Koširju, Ferdu Baku, Ivanu Svetcu, Jakobu Stalcerju in Matku Maloviču. V najleršem soglasju je nato predsednik zaključil nad štiri ure trajajoči občni zbor.

Občni zbor odvetniške zbornice

Odvetniška zbornica v Ljubljani je imela 21. t. m. svoj prvi občni zbor po novem odvetniškem zakonu, ki je stopil v veljavo 19. t. m. Zbor je vodil v odsotnosti obolelega predsednika g. dr. Majorana podpredsednik g. dr. Zirovnik Udeležba je bila neobičajno visoka iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. dr. Lovrenčič je posneti, da šteje komora danes 231 advokatov in 70 kandidatov. Za zastopnike revnih in civilnih pravnih so bili v preteklem letu imenovani odvetniki 369krat, v kazenskih zadevah pri deželnem sodišču pa 107krat. Umrlo je v preteklem letu šest odvetnikov (dr. Pipuš, dr. Horvat, dr. Orosel, dr. Stiker, dr. Dimnik in dr. Czifrak).

Odbor je v preteklem letu podal mnenja o posameznih zakonskih osnutkih, v največji meri pa posvetil pažnjo novemu stanovskemu zakonu, ki je bil v Narodni skupščini izglasovan 17. oktobra 1928. in 19. decembra 1928. objavljen. Intervenal je po svojem predsedstvu in po svojih članih pri ministru pravde glede sprememb tega zakona. Uspešno mu je dosegel, da se je pripravljala doba odvetnikov podaljšala na 5 let in enomogočilo nadaljevanje poslovanja sodnikom, ki prestopijo k advokaturi, na kraju njihovega dotedanjega službovanja. Glede zahteve po doktoratu za pridobitev advokature odbor ni uspel. Zbornica je stopila v prijateljske stike z Zvezo bolgarskih pravnikov.

Nacrtni poslovnege reda za odvetniško zbornico, ki ga je izdelal odbor, je bil brez izprememb soglasno sprejet. Pri volitvah so bili izvoljeni za novo triletno poslovno obo v odbor za predsednika komora g. dr. Danilo Majorana, za podpredsednika g. dr. ganko Zirovnik, za odbornike g. dr. Brejc, dr. Fermevc, dr. Fetičh, dr. Kalan, dr. Koderman, dr. Korun, dr. Krivic, dr. Lapaine, dr. Lovrenčič, dr. Novak, dr. Pirc, dr. Ravniher, dr. Šubic, dr. Tekavčič in dr. Božidar Vodusek.

V disciplinski svet so bili izvoljeni za predsednika g. dr. Tominek, za podpredsednika g. dr. Švigelj in dr. Dragotin Treo, za pravdnika komora g. dr. Pirc, za njegova namestnika g. dr. Krivic in dr. Smole ter naslednji člani: g. dr. Adlešič, dr. Bošnjak, dr. Brejc, dr. Fetičh, dr. Grablovič, dr. Hacn, dr. Jelenc, dr. Kalan, dr. Fr. Kandare, dr. Klepec, dr. Korun, dr. Krejčič,

dr. Lovrenčič, dr. Pučnik, dr. Senčar, dr. Tavčar, dr. Urbanc, dr. Zirovnik. Za advokatske sodnike pri Stolu sedmorice so bili izvoljeni: g. dr. Juro Hrašovec, dr. Lipold, dr. Novak, dr. Ravniher, dr. Suyer in dr. Tekavčič. Poleg tega je občni zbor izvolil potrebno število delegatov za zvezo komor ter člane komisij za odvetniške in sodniške izpite.

Najzanimivejša točka dnevnega reda je bil oposvetovanje o ustanovitvi penzijskega fonda za preskrbo advokatov in advokatskih kandidatov za starost in invalidnost ter oskrbo njih vdov in neposkrbljenih sirot. O tozadevnem pravilniku sta poročala g. dr. Pirc in dr. Stanko Lapajne.

Pravilnik, ki predvideva za slučaj invalidnosti mesečne rente v višini 900 do 3000 Din, starostne rente mesečno v isti višini, posmrtnine po tolikokrat 200 Din, kolikor je vpisanih advokatov, mesečne rente za ad-

vokatske vdove v višini 450 do 1500 Din, rente za neposkrbljene sirote v višini mesečnih 225 do 2500 Din, je sestavljen po zavarovalno - tehničnih računih tako, da je zagotovljeno kapitalno kritje tudi za primer, da bi se smrti slučaj primerili v večjem številu, kakor je po verjetnostnem računu pričakovati. Zanimivo je, da so povprečno soproke odvetnikov mlajše po 5 let kakor njih moške in da se je ugotovilo pri številu 183 odvetnikov 245 otrok. Verjetnostni račun kalkulira pri številu 220 odvetnikov s šestimi smrtimi primeri na leto. Ugodnost, ik jih penzijski fond nudi svojim članom, so znatno višje kot one, ki jih dajejo pri isth odnošajh zavarovalnice.

Pravilnik penzijskega fonda je bil po živalni debati z nekaterimi spremembami soglasno sprejet ter se predložil ministru pravde v odobrenje. V upravni odbor penzijskega fonda so bili izvoljeni: g. dr. Pirc (predsednik), dr. Milko Hrašovec in dr. Vladimir Ravniher (podpredsednik) ter naslednji člani: dr. Božič, dr. Fermevc, dr. Globevnik, dr. Lapajne, dr. Moro, dr. Müller, dr. Sabothy, dr. Stanovnik, dr. Švigelj in dr. Vrtačnik.

Zlata poroka

Nedavno sta skromno slavila 50letnico svoje poroke Jože in Terezija Mirt, posestnika v Sotelskem pri Rajhenburgu. Mož je star 80, žena pa 76 let. Iz svojega dolgega življenja se spominjata marsičesa, pač pa ne tako hude zime, kakor je bila letos. Ker so daleč naokrog vsi mlini zamrzili, sta morala nositi svojo kozrulo po tri ure daleč v mlin, kar pa se jima še ni zdelo prenerodno, saj sta vajena hoditi »en čink od Rajhenburga« tri ure v hrib ali navzdol. Slika kaže, da sta se trdna in korajžna. Stala pa sta prvič v svojem življenju pred fotografskim aparatom.

Delovanje obrtnega društva v Celju

Celje, 22. marca.

V četrtek se je vršil v salonu Narodnega doma 37. redni letni občni zbor Slovenskega obrtnega društva v Celju, ki ga je vodil podpredsednik g. Vinko Kukovec, stavbenik na Lavi. Predlagal je pozdrav kraju in zahvalo odstopivšemu dolgoletnemu predsedniku g. Ivanu Rebečku, nakar je izjavil:

Ministrstvo za socijalno politiko je svoj čas naškodovalo društvu večji znesek, ki naj se rabi za povzdigo in pospeševanje obrti. Ta znesek se je porabil le delno, po večini obresti. Upravljal ga je poseben konzorcij. Sedaj se je sporazumno s konzorcijem prenesla uprava tega fonda, ki znaša 250.000 Din, na odbor Slovenskega obrtnega društva. Fond je naložen pri Trgovski obrtni kreditni zadrugi v Celju in se bo porabil za gradbo Obrtnega doma v Celju in tako služil namenu, za katerega je bil od ministrstva določen.

Po počastitvi spomina med letom umrlega člana g. Draga Pertota, kamnoseškega mojstra v Celju, je tajnik g. Zabkar podal izbrpno poročilo o delovanju društva, ki šteje danes 118 članov. Ta številka je za celjske razmere, kjer je nad 300 obrtnikov, še vedno premajhna. Društveni odbor je imel 24 rednih sej, poleg tega pa še nebroj sej za vajeniško razstavo. V prošlem letu je bilo pet širših sestankov, dočim sta veseljih prireditvi bili dve. Dne 22. julija je napravilo društvo izlet v Sočanju, kjer je bil skupni sestanek s člani tamonjega društva. Dalje se je društvo po svojih zastopnikih udeležilo sprejema izletnikov Hagebunda v Celju, obrtniškega zborovanja v Ljubljani in otvoritve vajeniške razstave v Mariboru.

Največja prireditve društva v prošlem letu je bila pač vajeniška razstava, ki se je vršila v binškošnih praznikih 27. in 28. maja 1928. Razstava, ki je bila razvrščena v vseh gornjih prostorih Narodnega doma, je bila zelo dobro obiskana tako od razstavljavcev - vajencev, kakor tudi od posetnikov. Vsakdo, ki si je razstavo ogledal, je moral priznati, da je odbor izvršil nalogo v polnem obsegu. Tudi gmoten uspeh razstave je bil znaten.

Ta razstava je pokazala društvenemu vodstvu en nedostatek, katerega je treba čimprej odpraviti. Vse obrtniške organizacije v Celju hudo občutijo pomanjkanje lastne stirehe. Obrtno društvo, 12 obrtnih zadrug in Trgovsko - obrtna kreditna zadruga so navezane na tujo gostoljubnost in se zaradi nezadostnih in neprimernih prostorov ne morejo razgibati. Da se temu nedostatku odpomore, je sklenil društveni odbor forsirati ustanovitev Gradbene zadruge Obrtni dom v Celju. In res, napravila so se pravila, vršil se je ustanovni občni zbor in se že na tem podpisalo nad 100 deležev. Pravila zadruge so sedaj predložena sodišču v svrhu registracije, nakar bo začela zadruga s svojim delovanjem.

Društveni odbor je dal iniciativno, da je priredila Zbornica TOI v Celju tri strokovne tečaje in sicer enega za avtogensko varjenje kovin in dva mizarska o luženju lesa. Idejo za te tečaje je sprožil g. Rebek.

Noseče matere morajo skušati vsako zagatenje odpraviti z uporabo naravne »Franc Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franc Josefovo« vodo, ker se lahko použije in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

ZA PRANJE KOMBINEJA

Lečnik, Jernej Golčer, Martin Kolšek in Franjo Zohar, namestniki g. Viktor Bevc, Jakob Kovač in Miha Vrenko, pregledov. računov pa g. Konrad Golgranc in Stojan Holobar.

Priprave za sezono v obmejnem kotu

Kranjska gora, 20. marca. Te dni se je vršil občni zbor kranjskogorskih gradbenih upravičencev, ki je bil jako zanimiv, ker je posegel globoko v razvoj našega letovišča in bo v bodoče služil kot nekaka smernica v nadaljnjem delovanju na gospodarskem in kulturnem polju. A najglavnejši sklep je bil, da se ukine vsaka oddaja stavbenih parcel na Požarju, dokler ni popolnoma izdelan regulacijski načrt. V stavbenih pogledih se je na Požarju zadosti grešilo, ker prostor je v resnici naravnih vhod k vsem planinskim krasotam, ki so osredotočene prav pred tem koččkom zanimive borovške narave. A iz umetniških in estetičnih razlogov bi želeli, da se tu gori sploh prav nič ne zida, ampak naj se ves prostorni pašnik preuredi v naraven planinski park, ki bo v veliki meri pripomogel, da Kranjska gora končno vendarle enkrat dobi enotni alpski slog.

Zaradi oddaje zaprosenih parcel v okolišu bivšega kamnoloma se je sklenilo, da se ves kompleks primerno parcelira in se potem ugodi vsem prošnjam. A tudi ta prostor je delikat in ni vseeno, kaj in kako naj se gradi; kajti prostor leži že v sferi sosednega Loga, kjer se ni videti madeža, ki bi motil ali kalil stari borovški planinski stil, katerega se je Kranjska gora v zadnjem času na žalost in v svojo nesrečo odpovedala. Zato je tudi na tem mestu opreznost prav tako potrebna kakor v vsem okolišu.

Kranjska gora ima okraj vršiške države meje na trentarski strani še dosti skupnega sveta. Na teh zemljiščih so se nekoč razprostirale borovške, korenenske in rutarske planine, koder se je pasla poleti živina. A v zadnjih časih, posebno pa še po zasedbi, predstavlja ta svet popolno mrtvilo in zahteva več stroškov, kakor na nosi dobičkov. Na občnem zboru upravičencev se je živahno razpravljalo o prodaji tega sveta, ki bi seveda na ta način prišel Italijanom v roke. Toda vendar se ni ukrenilo nič definitivnega in se je zadeva preložila na prihodnji občni zbor. Prodaje trentarskega sveta pač ne smemo zahtevati in izvršiti že iz nacionalnega stališča ne, ker prihaja z njo na dnevni red usoda našega Doma na Vrščici, zaradi katerega se je pred dvema letoma toliko debatiralo v naših planinskih krogih in smo ga le težko ohranili v naši narodni posesti.

Za nabavo toliko potrebne motorne brizgalne se je na istem občnem zboru dovolilo gasilnemu društvu 25.000 Din brezobrestnega posojila. Prostovoljni prispevki za nakup motorne brizgalne so bili vendarle prepričljivi in prezadumani. Upati pa se sme, da bo gasilno društvo v kratkem času opremljeno popolnoma v modernem smilu. Tudi

DANES! Ob pol 8. in 9. uri DANES!

Velika svečana premijera čarobnega vevilma

Dvoje zaljubljenih Vilma Banky, Ronald Colman

kraljica nežne ženske lepote ideal in brepenenje ženskih src

United-Artist-film Film, k'jer zdajnikrat nastupa skupa oba velika umetnika! Režija: FRED N' BLO umetnik ki je ustvaril vevilma »Be - Hur« Scene neopisne rajske lepote!

Pri očarljivo lepi sceni v poročni noči poje krasno špansko serenado »Aj Aj...«! operni tenorist gospod St. Marčec

Predstave danes in jutri ob 3., 5., 6., 8. in 9. uri.

ELITNI KINO MATICA Telefon 2124.

priprave za izvedbo vodovoda in kanalizacije so v polnem teku. Seveda, ogromno delo in še bolj težko denarno vprašanje zavlačujeta vso stvar, da ne pride tako hitro z mesta, kakor bi si marsikdo želel.

S prihodom pomladi so stopile spet v ospredje zadeve poletnega tujškega prometa, ki bo po vseh znamenjih sodeč skrajno živahen po vseh naših postojankah. Kolikor je bilo v močeh, so se že odpravile vse večje napake, ki jih je pokazala lanska sezona. Pereče je ostalo samo še vprašanje skrajno potrebnih komunikacijskih priključkov. A po vsej Dolini prevladuje mnenje, da železniška uprava uvede motorna vozila, ki bodo najbrž obratovala z Jesenic do Planice. S tem bi bilo pač najbolje ustrezno vsem tukajšnjim prebivalcem.

Ančkinje čarovnije

Ljubljana, 23. marca

Ančka je znana prikazen na ljubljanskih ulicah. Bila je nekoč šivilja, a zdaj gre že v leta in se ji ne ljubi več sedeti poleg šivalnega stroja. Zgodilo se je, da se je Ančka nekoč nekoliko zaljubila. Triletno hčerko nosi zdaj Ančka v naročju ali pa jo vodi s seboj po ljubljanskih ulicah. Ančka je na nogah ves ljubi dan in obrede najmanj trikrat dnevno vse mesto. Kako prav za prav živi, ne ve nihče in bi tudi nihče ne izvedel, da ni Ančka spoznala natakariče Fančič tam nekje na Poljanah.

Ančka, ki je visokga in suha, se je prizibala včeraj na šestpeterski most, nato pa stopila mimo drevo, da se ustavi pred neko gostilno. Menda je bila nekoliko utrujena; zažela si je počitka, jedaje in pičaja. Pri oknu je gledala na cesto natakariče Fančič, ki se je zadrževala Ančkinjo priključno: pa je kar pričela z njo prijeten pogovor. Tekom kramljanja o vsem mogočem je pričela Ančka zavijati oči in namigavati na svoje tane možnosti. Pričela je nekam čudno gestikulirati, da se je Fančič sprva kar sitno zdelo, a je bila vsa zavzeta, ko ji je dobra Ančka zašepetala, da zna čarati. Kaj takega! Fančič je Ančko povabila v gostilno in kmalu je stala uboga natakariča pod vplivom Ančkinjih čarovnij. Koncem uvodne predstave je Fančič suho Ančko lepo pogostila, nakar je pričela nadaljevati s čaranjem. Sredi raznih kest in kroženja z rokami okrog glave je Ančka prišla Fančičko za roko, jo nekajkrat pobožala, zaobrnila na njenem prstu lep zlat prstan, nato pa ga spustila in se zapletla z rokami v njene laske. Fančič je začutila svoje uho nekam olajšano, Ančka pa ji je šepetaje zabučala, naj ostane mirna, nakar je pograbila še Fančičino pleteno lonico, prišla za roko svojo hčerko, razširila pogled in se oddaljevala z zlatim uhanom v roki nalk prikazni iz gostilne.

Fančič je v domnevi, da preživlja nekaj prav posebnega in da je zares začarana, obsedela kakor pribita. Dvignila se je šele, ko so jo zbudili ter postavili na noze vstopniški bostile. Ančka je medtem s svojim plemenito bla prav gotovo že v drugem koncu mesta, kjer je zlati uhan zastavila ali prodala in se povsesela v kak drug gostilni, kjer je mogoče zopet zamislila kako novo čaravnijo. A vse kaže, da bo policija kmalu napravila konec njeni misteriozni karijeri.

Nenavadna živalska tragedija

Jevnica, 20. marca

Izpred jevniškega kolodvoza vodi proti Stanji slaba kolovozna pot, ki se boči nad jevniškim potokom. Že več primerov beleži domača kronika, da je zdrnil s poti voz in konji, ki so se ali ubili ali v vodi zadušili. Takšna nezgoda se je primerila tudi na predvečer Jožefovega okrog 22. ure štangarskemu posestniku Antonu Zgajnarju, pd. Penžurcu. Mož je pripeljal proti večeru v Jevnico kostanjeve hlode, za povratek pa je naložil voz umetnih gnoljiv. V Godčevji gostilni se je hotel Zgajnar pokrepčati, konja pa je privezal pred hišo. A konjiča sta znana kot zelo živa. Odvezala sta se in kar sama krenila na pot. Prišedši do ozke poti nad potokom sta začela z vozom preveč na kraj brega. Voz je zdrknil s poti in je potegnil za seboj še obe živali.

Na robu korakajočega konja je potegnila vozovna teža z viška v strugo. Vse je zdrvelo s tako naglico in silo v vodni žleb, da se je zadržal »stanga« v breg in se nista mogla konja niti premakniti, ker ju je jermenje držalo ob drugo kakor v okovih. Drugega konja je pri padcu v loku zavrtelo in je priletel na sivolaga nesrečnega tovariša. Spodnji konj je bil ves v potoku. Ker je zajezil s svojim trupom vso strugo, je začela voda naraščati, prestopila je strugo in šumela preko nasipa po travnikih. Nagla pomoč bi še utegnila rešiti nesrečni živali, a kdo bi bil vedel za tihlo tragedijo, ki se je odigravala v tej samotni!

Ko je prišel iz gostilne gospodar Zgajnar in pred hišo ni več našel konj, je takoj pomislil na nesrečo, ki lahko zadene njegovih živali na nevarni poti. Mož je stekel ves v skrbih v hrib. Nad prvim mostičkom se je spodtaknil nad vreo, ki sta jo konja izgubila z voza. Hip nato se mu je v luninem svitu že odražala neobičajna slika tragedije, ki se je dogajala ta čas v strugi pod cesto. Uvidevši, da ne more sam prav nič pomagati, je stekel zopred glasno kličeč do prvega sosedu g. Kisovca, ki je alarmiral še ostale sosedu in je bilo kaj nato nekaj postrežljivih rok na razpolago. Konja, ki je ležal na svojem tovarišu, so le na ta način rešili iz neljubega položaja, da so presekali jermenje in komat. Preplašeno živinče pa se ni dalo nikakor odvesti iz struce. Begalo je po vodnem koritu navzgor in navzdol, na plano pa ga ni bilo

moči spraviti. Zato so ga možje prijeli za glavo in rep ter so ga spodnesli na rob potoka, od tam ga pa prevallili po strmem bregu, kjer so ga morali zopet s težavo postaviti na noge. Šele počasi si je uboga konjska para oddehnila od prestaneke strahu.

Za drugega konja pa je bil ves trud zaman. Zaradi poplave, ki jo je napravil konj s svojim trupom, so mu butali valovi preko glave in so žival zadušili. Utopljeno živinče so možje razčrtorili in nedaleč od kraja nesreče zakopali.

Travniki pod jevniškim potokom je že pravcato malo konjsko pokopališče zaradi opetovanih nesreč, ki se dogajajo na slabi cesti. Že lansko jesen se je primerila taka nezgoda kmetu Kumljanču. Preko 10 metrov visokega nezavarovanega brega se je skotalila njegova kobila in se ubila. Kakor Kumljanec, je hudo oškodovan tudi kmet Zganjar. Saj sta mu bila konja, s katerima je prevažal les, edin pridobitni vir za preživljanje številne družine. Kje in kako naj kupi nov par?

Z ustnikom, Likar

kaditi se pravi s pravim užitkom kaditi. Ustnik uniči škodljivost tobaka in snovi in povša okus tobaka. Dobiva se v trafikah ali pa pri izumitelju Ing. Josip Likar, Kostanjevica na Krki. 4033-a

Vsakovrstne ure, latinska in srebrnina po nizki ceni pri

L. Vilhar, urar

Ljubljana
Sr. Petra, cesta št. 36

Za Velikonočne praznike praška šunka

ter različne delikatese kakor: Emmentalski sir, sardine, različne konzervirane ribe, konjak, rum, čaj, likerji vseh vrst, butelj-ska in desertna vina, Sampanjec itd. nadi

FR. KHAM, Miklošičeva cesta 8

Revmatizem. Irganje v kosteh, giht, isušias, zdravi naj-
uspešneje REUSANAL PASTA
Dobi se v vseh lekarnah. Proiz-
vaja lekarna ARKO. Zagreb.
Ilica št. 12

Za enotnost pisave

Ugleden slovenski trgovec nam piše:
Ena največjih zaprek, ki so na potu iz-
menjavi duševnih dobrin med nami ter Sr-
bi (in tudi Bolgari) in eden globokih vzro-
kov, zakaj še do sedaj ni ustvarjena tista
duševna vez, ki naj tvori osnovo našemu
kulturnemu in s tem tudi narodnemu edin-
stvu, je nedvomno različnost pisav v naši
državi.

Kakor na eni strani velja, da je cirilica pristno slovanska pisava, ki je najbolj po-
godu značaju jezika pravoslavnih Slovanov,
tako je na drugi strani tudi res, da je baš
ona vzrok, da kulturni in s tem — tudi
gospodarski, trgovski in ostali stiki med
nami niso taki, kakor bi si bili želeli. Isto
velja za odnose Srbov, Bolgarov in Rusov
do vseh kulturnih narodov vobče.

V naši državi je to vprašanje zelo aktu-
alno, akoravno se mu doslej ni posvečala
skoraj nobena pažnja. Ne samo naša držav-
na uprava, temveč zlasti tudi naša tr-
govina in industrija trpita zelo zaradi te
razlike in škoda na narodnem premoženju
radi tega gre na leto v milijone. Naj se le
vpošteva na pr. ogromna izguba časa in de-
lovne moči, ki je potrebna za reševanje
mnogice važnih v cirilici pisanih rokopi-
snih aktov, škoda, ki nastaja zaradi dvojnega
dela pri transkripcijah, raznih zamud in
nesporazumov. O tem je vedel mnogo po-
vedati pač vsak uradnik, ki ima posla s cir-
ilskimi uradi in strankami. Gotovo je,
da bi se ekspeditivnost uradov zelo pove-
čala, če bi ta razlika padla.

Notranja trgovina v državi ne trpi manj
na tej razliki. Trgovski stiki naših krajev
s srbskim ozemljem in obratno so minimalni.
Če se vzame, da se 80 do 90 odstotkov
vseh trgovskih poslov izvrši pisemenim po-
tom in da direktno detajlno kupčevanje
odpade komaj 10 do 20 odstotkov poslov-
nega prometa, potem je jasno, kolike važ-
nosti je pisava in nje enotnost v trgovini.

V kulturnem oziru ni položaj nič boljši.
Kdo čita danes pri nas in pri Hrvatih brez
napora v cirilici pisane liste in knjige, bo
gato srbsko narodno štivo? Te vrednote so
za velik del naroda mrtve, saj niti naša
inteligenca ne čita rada cirilice, kaj šele
naš kmet, naš priprosti človek. Morda bi
se hotel ugovarjati, češ, sedaj se že itak
povsod v šolah uče tudi cirilice. Ta ugovor
ne drži, ker je gotovo, da bo vsak, ki tudi
zna cirilico, segel raje po štivu v latinici,
s katero nima nobenega truda, saj mu je
slednja na vsakem koraku po vseh javnih
napisih vedno in povsod pred očmi.

In končno: če Slovani in zlasti Jugoslo-
veni ne moremo zlepa doseči izenačenja v
jeziku, naj bi vsaj enotna pisava omogočila
duševno skupnost med Hrvati, Srbi in Slo-
vence, ki je naši državi predvsem tako nu-
jno potrebna in ki naj tvori začetek in ba-
zo za jezikovno zblizanje in morebitno je-
zikovno izenačenje v bodočnosti.

Vprašanje, za katero pisavo bi se bilo
odločiti, je vsakogar rešeno. Ako preudarimo,
da so vsi kulturni in tudi napol kul-
turni narodi sveta priznali latinico primat
in da se je zlasti v zadnjem času vse bolj
in bolj poslužujejo, potem tudi za nas ne
more obstojati več vprašanje, kako se nam
je odločiti. V Rusiji obstoja jako močan
pokret za izpremembo pisave in za sprejem
latinice. Nemci vedno bolj in bolj opuščajo
svojo gotiško pisavo in jo nadomeščajo z
latinico, oziroma skušajo to staro pisavo
modernizirati in prisposobiti latinici. Na
Japonskem je pouk latinice obližen in
najbolj očitna je tozadevna reforma v
Turčiji, kjer se intenzivno dela v pravcu,
da se povsod v javnem in zasebnem življen-
ju uvede raba latinice.

Zato je potrebno, da se končno tudi pri
nas zganemo in spoznamo veliko koristnost
in praktičnost enotne in sicer latinske pi-
save, ki je dandanes — domala že vseh
narodov sveta. — fs.

Gospodarstvo

Načrt zakona proti nepošteni tekmi

(Iz poročila konzulenta Dr. Josipa Pretnarja v plenarni seji Zbornice za TOI.)

Boj za obstoj in uspeh v gospodarskem poslovanju, osobito pa v trgovini in produkciji ustvarja vedno nove načine konkurence. Čim razvitejša so gospodarske razmere in čim težavnejše je doseči uspeh, tem bolj so konkurenti iznajdljivi in tem manj skrupulozni so v izbiri sredstev, s katerimi skušajo izpodrinuti tekmeča in privabiti odjemalca. Zato opazimo v zakonodajah večine evropskih držav posebne predpise, ki so namenjeni proti kršitvi dobrih običajev v gospodarskem tekmovanju in ki ščitijo poštenje in solidnost v produkciji in trgovini.

V novejšem času so začele nekatere države urejevati vprašanje pobijanja nedopustne konkurence sistematično s posebnimi zakoni. Danes imajo več ali manj podobne specijalne zakone za pobijanje nelojalne konkurence iz predvojne dobe Portugalska, Nemčija, Grška, iz vojne in povojne dobe pa Danska, Norveška, Madžarska, Avstrija, Finska, Poljska, Švedska in Češkoslovaška.

Ljubljanska zbornica za TOI je že v prvi polovici leta 1925. stavila ministrstvu za trgovino in industrijo iniciativen predlog, da se tudi v naši državi uredi pobijanje nedopustne tekme s posebnim zakonom. Tak osnutek zakona o pobijanju nepoštenih tekme je lani izdelal oddelek za zaščito industrijske svojine ter ga poslal gospodarskim korporacijam v izjavo, da bi se potem po končani redakciji uzakoni. Elaborat je v bistvu dober, dssi je neobhodno potreben izpolnitven. V sistematskem in vsebinskem pogledu je kopija češkoslovašk. zakona proti nedopustni tekmi z dne 15. julija 1927. ki je eden najmodernejših, povzema pa tudi nekatere določbe avstrijskega zakona proti nedopustni tekmi iz leta 1923.

Načrt deli dejanja, odnosno opustitve, ki se protivijo dobrim običajem v poslovni tekmi in so nedopustne, v dve skupini. V prvo uvršča dejanja te vrste vobče (generalna klavzula), posebe pa še nčrtava naslednja: nepošteno reklamo, lažljivo označevanje izvora blaga, grditve, zlorabo označbe in vnaenje ureditve tujega podjetja, neupravičeno objavo dnevnih vesti in novic, podkupovanje, kršitev in izkoriščanje poslovnih tajnosti, nepošteno tekmo s strani pomožnega osebja in izkoriščanje po drugem tekmeču.

Pravna zaščita proti tem dejanjem obstoja v pravici do civile tožbe pred okrožnim sodiščem in v pravici do zasebne kazenske tožbe pred okrožnim kot kazenskim sodiščem. Civilna tožba gre na preprečenje nedopustnega dejanja in odstranitev njegovih posledic, eventualno tudi na odškodnino. S kazensko tožbo pa se more zahtevati kaznovanje, odstranitev kaznivih navedb ter zaplenitev ali uničenje delitnega predmeta, pa tudi odškodnina. Kaznuje se z zaporom od 7 dni do 1 leta ali globo 500 do 50.000 Din ali z obojnino, ako ni dejanje še po kakem drugem zakonu strožje kaznjivo.

V drugo skupino spadajo določila o označbi števila, mere in teže ali izvora blaga, o razprodaji in prodaji s popustom, o prodaji blaga, ki izvira iz stečajne mase, iz eksekucivne prodaje ali iz razprodaje, o prodaji po kuponskem sistemu in o premijskih kupčijah. Prestopke proti tem predpisom kaznuje politična oblast z denarno globo 50 do 10.000 Din, ki se v primeru neizterljivosti izpremeni v zaporno kazen do 1 meseca. Mogoča je tudi zaplenba deliktih predmetov.

Zastaranje zasebnopravnih zahtevkov nastopi po 6 mesecih od dne, ko je zainteresirani zvedel za dejanje in izvršila, odnosno ko je škoda nastopila, sicer pa v treh letih. Kazensko tožbo je vložiti enako v 6 mesečih. Predpisi zakona o nepošteni tekmi se nanašajo na samostojno gospodarsko poslovanje vobče, torej ne samo na posle trgovine, obrti in industrije, temveč tudi kmetijstva in svobodnih poklicev (inženjerjev, zdravnikov itd.).

Naziv zakona kot »zakona proti nepošteni tekmi« ni točen. Predmet nedovoljene tekme so tudi razna dejanja, ki jih ne moremo smatrati za nepoštena, dasi kršijo dobre poslovne običaje. Zato naj bi se izraz »nepoštena« nadomestil z izrazom »nelojalne«.

Kazuistično naštevaje posebnih primerov nedopustne tekme pomeni v pravno-tehničnem pogledu slabo stran zakonskega načrta. Načrt posega v državljansko in kazensko pravo, v civilni in kazenski sodni postopek, v izvršilni red, v zakon o tisku ter v vprašanja, ki jih bi moral urejevati zakon o avtorskem pravu. Take določbe jemljejo zakonu preglednost in preciznost. Glede določb, ki navajajo kaznuistično poedine primere nedopustne tekme (člen 2. do 17.), bi bilo priporočljivo, da bi se dala brez vsake škode izdatno skrajšati. Tudi bi se morale nekatere določbe izločiti, ker ne spadajo v ta zakon.

Glede čl. 11., ki govori o grditvi, bi bilo preudarliti, ali ga ne bi kazalo izpolniti s podobnim določilom, kakor ga vsebuje češkoslovaški zakon, ki bi omogočalo postopanje tudi proti onemu, ki zaradi tekmovanja (če ne gre edino za stvarno strokovno kritiko ali pojasnilo), navaja nekaj resničnega v zavesti, da morejo njegove navedbe v znatni meri ogroziti kako podjetje. Na ta način bi se preprečili pogosti primeri nedopustnega tekmovanja, kjer se sicer resnična, toda v konkurenci često jako učinkujoča dejstva, n. pr. politični ali verski pripadnost konkurenta, uporabljajo zloji z namenom, da se tekmeča izpodrine, odnosno da se izzove boj kot proti njemu.

Uporaba predpisov o zlorabi označbenja in zunanjih uredb tujega podjetja (člen 12.) naj bi se ne razširila na naslov in zunanost naslovne strani knjig in drugih tiskarskih del, gledaliških, glasbenih in kinematografskih del. Ta člen naj bi se ob enem s členom, ki govori o neupravičeni objavi dnevnih vesti in novosti, izločil iz zakona proti nedopustni tekmi, ker spada v predpise o zaščiti avtorskega prava.

Glede administrativnoprvnih predpisov za pobijanje nedopustne tekme bi bilo priporočljivo sledetje:

Vprašanje razprodaje in prodaje s popustom (čl. 42. in 43.) ni urejeno tako, kakor bi bilo potrebno, da se prepreči zloraba in izigravanje.

Člen 43. vrj bi se glasil: »Končna razprodaja je razprodaja celokupne zaloge blaga v podjetju. Ta razprodaja se dovoljuje le, če je prosilec obratoval dotlej neprerušano vsaj tri leta in če opuša obrt. V tem primeru je smatrati prošnja za razprodajo kot odjavo obrti z zadnjim dnevom razprodaje, kar se ima zabeležiti pri oblasti, ki je izdala obrtno pravico. Izprememba firme,

prenos podjetja na drugo osebo ali priselitev v drugi kraj se ne smatra za opustitev obrata. Ne glede na dobo obratovanja se more razprodaja izjemoma dovoliti v primeru smrti lastnika podjetja, ali vsled nastopa elementarnih nezdog.

Tudi za prodaje s popustom, sezijske, cka-sijske in tem podobne prodaje naj se predpiše dovoljenje zbornice. Popust mora znašati najmanj 10 % in vse vrste blaga, ki se prodajajo v trgovini, morajo biti označene s ceno, od katere se odbija popust. Prve-mu odstavku čl. 48. načrta bi bilo dodati, da je vtihotapljanje novega blaga v razprodajno zalogo (Nachschieben) strogo zabranjeno.

Posostri je tudi denarne kazni, globe iz kazni, ki jih izreka politično oblastvo, pa naj bi se stekale v fond za pospeševanje strokovnega šolstva dotične oblasti (velikega županstva).

Na današnjem obnem zboru Obrtne banke SHS bo upravni odbor predlagal, da se od čistega dobička v višini 1.235.600 Din odkáže rezervnemu in drugim fondom ter za tanijeme skupaj 259.470 Din. Za razdelitev med delničarje ostane 976.100 Din, iz katerih se naj plača na delnico 4 Din dividende, ostanek do 81.300 Din pa naj se prenese na nov račun. Dividenda 4 Din predstavlja 2 % obrestovanje nominalne vrednosti delnice Ker pa so delničarji vplačali na delnice večinoma le 40 %, pomeni letošnja prva dividenda približno 5 % obrestovanje dejanske vplačane kapitala. Dividenda se bo po predlogu uprave izplačala efektivno le onim delničarjem, ki so vplačali delnice v polnem iznosu, ostalim pa se bo vračunala kot vplačilo na delniško glavnico.

Ukinjenje uvozne carine na travna semena. Na zadnji seji gospodar. komiteje ministrov je bilo sklenjeno, da se glede na lanske sušo, ki je škodovala našim travnikom, ukine uvozna carina na travna semena, in sicer do 30. junija t. l.

Znižanje carine na črno ploščino za pocinkanje. Komite ministrov gospodarskih resor. je sklenil znati carino na črno ploščino izpod 1 mm debeline, kakor tudi na prešano in dekampirano ploščino, ki se rabi za proizvajanje pocinkane pločevine, na 3 ziate dinarje od 100 kg. To znižanje je bilo potrebno, da se zaščiti naša produkcija pocinkane pločevine.

Zagreb, Split in Osijek se pogajajo za inozemska posojila. Zagrebška občina se pripravila, da bo za svoje investicijske potrebe najela dolgoročno posojilo. V zvezi s tem namerava zagrebški župan odpotovati v inozemstvo. Tudi Split se resno bavi z najetjem večjega investicijskega posojila. Sedanje ponudbe pa niso baš ugodne, dočim je ponudba, katero je prejel Osijek od neke ameriške skupine, kolikor toliko sprejemljiva, kajti obratna mera bi znašala 7 %, emisijski tečaj pa 92.

Potrebne tarife olajšave za izvoz preko Gjevgljije. Z novo železniško tarifo za blagovni promet, ki je 1. t. m. stopila v veljavo, je bila, kakor znano, ukinjena pristaniška tarifa za Gjevgljijo. Ker pa je prejšnja leta šlo mnogo stavbnega lesa v Črčijo, kjer vlada živahno stavbno gibanje, in ker po novi tarifi naše blago napram rumunskemu ni več konkurenčno, so gospodarske zbornice v naši državi predlagale razširjenje znane postajne tarife za Gjevgljijo, in sicer za prehodno dobo, dokler se na podlagi jugoslovensko-grške trgovinske pogodbe ne sklene z Grčijo sporazum o direktnih tarifah. Te dni se je v Beogradu vršila o tem predmetu konferenca, katero so prisostvovali tudi predstavniki zainteresiranih ministrstev, Beograjske zbornice so ob tej priliki predlagale, da se za izvoz preko Gjevgljije znajo tarife za les, pšenico, ži-vino in kaškavaljski sir. O teh predlogih se sedaj razpravlja v prometnem ministrstvu.

Dražba kož. Letošnja izredno pozna zima je znatno dvignila kakovost kož divjih živali. Kože, ki prihajajo ljubljanskemu velesejmu za predstoječo dražbo dne 25. tm. so povprečno vse dobre kvalitete in zato so tudi izgledi na dobro vnovčenje blaga zelo povoljni. Kdor se ni kož odposlal, naj to nemudoma stori. Dražba je nepreklicno 25. t. m. v prostori velesejma v Ljubljani.

Zaklopne znamke za pisma v slovenskem, srbskem, hrvatskem, češkem, nemškem, francoskem in italijanskem jeziku je izdala uprava velesejma v Ljubljani. Znamke so interesentom brezplačno na razpolago. P. n. tvrdke so naprošene, da se jih v največji meri poslužujejo ter tako sodelujejo v propagandi za to zašo važno gospodarsko ustanovo.

Subvencije obalnih paroplovnih družb. Kakor smo že poročali, je bila med državo in paroplovnimi družbami sklenjena pogodba glede vzdrževanja rednih obalnih linij, ki so večinoma hudo pasivne. Dosedaj so se te pogodbe sklepale na eno leto in so bile družbe vedno v nesigurnosti glede bodočnosti. Zato tudi niso mogle podvzeti večjih investicij za moderniziranje in izpolnjevanje prometa, ki v sedanjih oblikah, zlasti glede na naraščajoči tujski promet, ne odgovarja zahtevam časa. Sedanja pogodba pa je sklenjena na 10 let, zato so se paroplovne družbe lahko obvezale, da bodo povečale plojni park z modernimi in s potrebnim komfortom opremljenimi edinicami. Samo Jadranska plovidba se je obvezala, da si bo nabavila 18 novih ladij, od katerih bo ena tipa »Karagjorgje« (1200 ton, 16 milj), dve tipa »Kosovac« (900 ton, 13 milj) in 12 tipa »Makarska« (230 — 260 ton, 12 milj). Država pa je prevzela obveznost, dati letno subvencijo od 49.5 milijona Din, od katere bo dobila Jadranska plovidba 30.5 milijona Din (povprečno 31 Din na prevoženo miljo), Dubrovačka plovidba 11.25 milijona Din (povprečno 61.60 Din na prevoženo miljo), Paroplovitka Boka 7 milijonov Din (71.50 Din na prev. miljo) in Korčulanska plovidba 750.000 Din (51.5 Din za prev. miljo). Razmeroma največ subvencije bo dobivala Paroplovitka Boka.

Racionalizacija v nemškem kmetijstvu. Po izjavi predsednika nemškega državnega kuratorija za tehniko in kmetijstvo je naraščajoča uporaba motornih traktorjev pri obdelovanju zemlje pokazala prav lepe uspehe. Velik pomen motornega obdelovanja zemlje postaja šele povsem jasen, če se pomisli, da predstavlja po statističnih ugotovitvah stroški za delovno živino in za mezde največji del (60 %) vseh produkcijskih stroškov. Prav lepe uspehe beleži tudi uvedba molznih strojev, ki se v vedno večjem obsegu uporabljajo. Manj ugodni so rezultati pri uporabi strojev, ki žanjejo in mlatijo obnem. Velik napredek je pa opa-

žati v normalizaciji kmetijskega orodja, ki omogoča znižanje cen za orodje. Pred leti so izdelovali v Nemčiji še 4500 različnih vrst moko, danes pa samo še 12 vrst.

Veliki načrti za razširjenje ruske železarske industrije. Po poročilu ruske trgovske agencije za Ameriko, je vodja ruske kovinske industrije, ki je pred meseci prispel v Ameriko skupno s predsednikom ruske Državne banke Scheinmannom, sklenil z neko čikaško inženjersko tvrdko pogodbo glede sodelovanja pri izdelavi načrtov za 18 novih plavzarskih in toplinskih obratov in 40 železarskih tvornic v Rusiji. Izvedba celotnega programa bi tekem 5 let stala 1 milijardo dolarjev.

Občni zbori. Narodna tiskarna d. d. v Ljubljani 4. aprila; Tovarna klobukov »Šešir« d. d. v Škofji Loki 11. aprila; Posojilnica v Crnomlju, r. z. z. n. z. 7. aprila.

Dobave. Gradbeni oddelek direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. t. m. ponudbe glede izvršitve selektivne telefonije na potezu Zidani most - Ljubljana ter glede dobave 1 kabelskega končnika, 800 kg železne rebaste pločevine, 7 toli 5000 kg pocinkane pločevine, 57 kg kositra, ca 700 m kabla, 800 kg žičnice, 4300 komadov plošč umetnega škrilja, 4200 komadov viharne skobe in 12 kg pocinkanih žeb-ljev.; strojni oddelek do 26. t. m. ponudbe glede dobave 60 ton kovaškega koksa; do 28. t. m. glede dobave železne žice, plinskih cevi in vijakov; prometno - komercialni oddelek do 29. t. m. ponudbe glede dobave 6000 kg zalivk. (Splošni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) Direktorija državnega rudnika Velenje sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg bučnega olja; do 3. aprila pa glede dobave 1200 kg koruznega zdroba. Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave cevi za parno kurjavo.

Prodaje. Dne 15. aprila se bo vršila pri avtokomandi II. armijske oblasti v Sarajevu ofertalna licitacija glede prodaje starih avtomobilov in raznih avtomobilskih delov. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.)

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 23. marca

Na deviznem tržišču je bil tudi pretekli teden promet slab. Na ljubljanski borzi je znašal 13.6 milijona Din napram 14.6, 15.2, 10.9 in 15.1 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Seveda pa je treba upoštevati, da borza zaradi praznika v terek ni poslovala. Tečaj deviz so ostali v glavnem nespremenjeni. Deviza na Dunaj se je okrepila od 8.044 na 8.0082, tečaj ostalih deviz pa kažejo le malenkostne spremembe.

Na zagrebškem efektinem tržišču se je vojna škoda v početku tedna okrepila od 425 na 428 — 429, proti koncu tedna pa je zopet popustila na 424. Promet je bil mestoma precej živahen. Investicijsko posojilo se je v početku tedna trgovalo po 86.75, potem pa se je zopet okrepilo na 87.50. V agrarnih obveznicah je bilo nekaj zaključkov po 54. Večje zanimanje je bilo opažati tako za bančne kakor tudi industrijske vrednote. Glede na ugodne zaključke naših bančnih zavodov se je povečalo povpraševanje po bančnih delnicah. Srbska banka se je trgovala po 156, pozneje pa do 160, Unionbanka po 56 in 56.50, Jugobanka po 94, Zemaljska banka po 140, Prašteđiona po 650, dočim je bilo za Ljubljansko kreditno banko povpraševanje po 127. Med industrijskimi papirji je bilo zanimanje publike koncentrirano na delnice obalnih paroplovnih družb, ki so, kakor znano, z državo sklenile ugodno desetletno pogodbo. Jadranska plovidba, ki se je koncem zadnjega tedna trgovala po 580 do 600, se je tekmu tedna dvignila na 650, Dubrovačka pa od 505 na 550 do 580. Gutmann se je pri čvrstih tendenci trgval po 206, Slaveks po 102 in Slavonija po 5. Trboveljska se je prvotno trgovala po 465, pozneje pa po 470. Tudi Veveč se se okrepile od 120 na 125 denar brez blaga. Promet je bil končno še v Unionu (Osijek) po 177 in 178 (eks kupon), v Tvornici vagonov po 300 in v Šeđerani po 405.

Devize in valute.

Ljubljana. (Prosti promet.) Berlin 13.515, Curih 1095.9, Dunaj 8.0082, London 276.53, Newyork 56.85, Pariz 222.46, Praga 168.72, Trst 297.20.

Curih, Zagreb 9.1275, London 25.2375, Pariz 20.30, Newyork 519.7025, Berlin 123.3125, Bruselj 72.18, Milan 27.2125, Dunaj 73.075, Beoimpešta 30.595, Varšava 58.30, Praga 3.40, Bukarešta 3.09, Sofija 3.75.

Teden največjega prometa in konzuma

velikonočni teden je pred durmi, doba najboljše trgovske konjunktore v letu, ko je ob prerajajoči se pomladi razpoloženje za nakup vsakovrstnih potrebščin največje. Po vsem svetu je tako, da

odpira vrata trgovini in obrti

inserirat v novinah. V Sloveniji so pa najuspešnejše sredstvo reklame in propagande za trgovino, industrijo in obrt obcepriznано inserati »Jutra«.

Brez vsakega pritiska in le v zdravi svobodni trgovini so lansko leto dosegli »Jutrovi« oglasni

število 63.200

Stalno naraščanje »Jutrovih« oglasov v letošnjem letu, zlasti številnejši inserati inozemskih svetovnih tvrdk, ki znajo pravilno ceniti oglasno vrednost novin, so dokaz, da je »Jutra« postalo najvažnejši faktor pri posredovanju konzumnega prometa med Slovenci. Vse čita »Jutra«.

Kdor ima interes, da opozori za pomlad na svojo tvrdko najširšo javnost, naj nikar ne zamudi ugodne prilike, da

takoj in še danes

sporoči Inseratnemu oddelku »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4, besedilo oglasa za veliko propagandno številko »Jutra«, ki izide za velikonočne praznike že v soboto, dne 30. t. m. zjutraj.

Domače vesti

Izpremebe v železniški službi. Premješeni so uradniki II. kat.: Novak Jovanovič iz Nomenj v Trbovlje; Viljem Jerše iz Ljubljane gor. kol. k običnemu odeljenju direkcije; uradniki III. kat. Miroslav Šibenik iz eksp. kontr. prih. G. D. Maribor v Ljubljano gl. kol.; Rafael Eriavec iz kurilnice Jesenice v kurilnico v Ljubljani I. gl. kol.; Rudolf Robič iz Metlike v Birčno vas; Albert Marčič iz Rače-Fram v eksp. kontr. prih. G. D. Maribor; Rudolf Verbančič iz Šmarja-Sap v Nomenj; Janko Benet iz Kranja v Sotesko; Janko Marolt iz Birčne vasi v Metliko, ter poduradnika Josip Detiček iz Slov. Konjice na Pragersko in Edvard Hrvatin iz Ozali v Mahično. Upokojeni so: poduradnik: Lenard Gradischnik, p. s. Maribor; kov. pr. Ivan Mali, Ljubljana gor. kol.; Anton Zupanek, kur. Ljubljana II. gor. kol.; Blaž Tarkuš, p. s. Maribor kor. pr.; Josip Bohan, gradbeni oddelek; Ivan Borovnik, Maribor kor. kol.; Andrej Turšič, Borovnica; Jos. Raithmaier, Pragersko; Peter Babič, Zidani most; Josip Gregorič, Tezno; Alojzij Koros, Pragersko; Simon Schweiger, Maribor gl. kol.; Ignacij Gorjanc, Jesenice. Stalnost je pripoznana uradnikoma II. kat. Jakobu Pretnarju kur. Ljubljana II. gor. kol. in Ladislavu Batisti, Radohova vas. Za uradnika III. kat. je imenovan poduradnik Karel Okoren, Rogatec.

Naš paviljon na barcelonski razstavi. Priprave za našo udeležbo na veliki mednarodni razstavi v Barceloni se bližajo koncu. V Barcelono je te dni ponovno odpotoval direktor »Putnika« Janko Čulič, ki bo izvršil zadnje ukrepe za udeležbo naše države na tej razstavi. Z njim je odpotoval tudi arhitekt Brašovan, kateremu je poverjena gradnja našega paviljona.

Slovensko planinsko društvo naznanja, da je na Krvavcu izborna snuka. Dom na Krvavcu je oskrbovan, sobe so kurjene.

Uradni dan Sreskega gremija trgovcev v Celju za člane trgovcev v gornjegrškem srezu, ki bi se imel vršiti 25. t. m., se glede na praznik Oznanenja M. D. preloži na torek 26. t. m., in sicer od 11. do 13. v Gornjem gradu v gostilni pri Veršiču in od 14. do 16. v Mozirju v gostilni »Pri pošči«. Načelstvo.

Kongres slovenskih umetnikov. V zvezi z razstavo v Poznaniu se bo meseca avgusta letos priredil kongres slovenskih umetnikov. V želji, naj bi bil kongres organiziran v najširšem obsegu in da bi se ga udeležili umetniki vseh slovenskih plemen, so pozvani v odbor zastopniki posameznih narodnosti ter zastopniki vseh strokovnih umetniških združenj.

Velika avtomobilska ekskurzija v Dalmacijo. V Split je predvčerajšnjim prispel delegat Nemškega avtomobilskega kluba, da uredi vse potrebno za veliki izlet nemških avtomobilistov, ki bodo sredi prihodnjega meseca posetili Jugoslavijo, oziroma

naša primorska mesta tje do Boke Kotorske. Za izlet je prijavljenih nad 2500 avtomobilov, ki so včlanjeni pri Nemškem avtomobilskega kluba.

Mešanica jezikov. Prejeli smo: Kako se je pojavila v slovenski obliki izseljeniški? Pobrana je direktno iz srbohrvaščine, kjer je pravilno tvorjena od samostalnika izseljenik. Pridevnik smo prevzeli, pustili pa samostalniki ter pridržali svojo besedo izseljenec, zavrgli pa svoj pridevnik izseljenški. Čudno je, da se naši pisarniki ne zavedajo te grde jezikovne mešanice!

Almanah o Jadranu. »Jadranska Straza« bo izdala almanah o Jadranu. V to svrhu se je obnčila na Jugoslovensko akademijo v Zagrebu in na Srpsko akademiko znanosti v Beogradu s pozivom za sodelovanje pri sestavljanju in redakciji almanaha. Za almanahom se bo končno tudi z naše strani zadostilo že davni potrebi po takem delu.

Prva pomoč. Oblastni odbor Podmladka Rdečega križa v Ljubljani je začel izdajati lastno knjižnico, ki bo vsebovala predvsem knjižice socialne, zdravstvene in poučne vsebine, včasih pa tudi leposlovnice. Prvi, pravkar izdani zvezek je dr. Rusova knjižica »Prva pomoč«, ki bo izobno služila svojemu namenu. Na kratko je v njej v sliki in besedi povedano vse, kar mora vedeti vsak človek za prvo pomoč, zato smo prepričani, da bo prišla prepotrebna brošurica v vsako slovensko hišo. Njena oprema je zelo lična, cena pa prav neznačajna (3 Din za člane podmladka Rdečega križa pa 250 Din). Naslednji zvezek, ki bo obsegal dr. Bevkove »Zdravilne rastline«, je tudi že v tisku. Novo knjižnico vsem najtopleje priporočamo.

Angleški arheologi v Jugoslaviji. Kakor nam sporoča Zveza za tujski promet v Sloveniji, bo prišlo v začetku julija v Ljubljano 30 angleških arheologov, ki bodo ostali v Ljubljani 2 dni, na kar bodo obiskali Zagreb in naše Primorje.

Ameriški turisti se pripravljajo na pošet Jugoslavije. Kakor doznavamo, so društva »Putnik« in njegova zastopstva v večjih krajih naše države (v Ljubljani Zveza za tujski promet v Sloveniji) sklenila pogodbo z največjo svetovno potovalno pisarno American Express Company, ki dirigira vsako leto nad 100.000 Amerikancev v Evropo. Naše tujsko-prometne organizacije so izdelale obširne programe

Radi izrednih senzacij mladini neprimerno!

Ni večjega junaka in boljšega detektiva — pogumnejšega in krepkejšega borca kot je

EDDY POLO

Oglejte si njegov velenapeti, najnovejši film

Roke kvišku...

in priznali boste, da je njegov sloves upravičen, ker njegovih atrakcij ne dosežejo niti Albertini, niti Harly Piel, Tom Mix itd.

Skrivnostni umor na gradu. Ukradeni mrlič. Rešitev skozi vodovodni kanal. Nasledu za zločinci. Žrtv. Prevara policije.

Predstave danes in jutri ob 3., 5., 6., 7., 8. in 9. uri.

Najnižje cene. **KINO IDEAL.**

Sanatorij „Slavia“

Dr. Vladimira Brezovnika in Dr. Radovana Klisića

BEOGRAD — Deligradska ulica 12. (Na Slavi) Telef. 32-31.

Z vsemi modernimi pripomočki urejeni kirurški - ginekološki institut.

Sprejema bolnike za vse operacije, ležanje in nego. Zdravniki - specialisti za vse bolezni ordinirajo preko celega dne. Rentgen in fizikalna terapija. (Kvarc, Solux I. t. d.). Kemično - bakteriološki laboratorij. — Tramvaj št. 1, 2, 10 in avtobusi do sanatorija.

In načrte za obisk naših krajev ter se je nadejati, da bomo letos dobili v večjem številu ameriške goste.

Učiteljsko potovanje v Bolgarijo. Sklicujem XII. letno zborovanje na veliki četrtak 28. t. m. ob 11. v Ljubljano (zadnji salon restavracije pri Mikliču nasproti glavnega kolodvora) z glavno točko: Potovanje v Bolgarijo. — Za UFS Slavko Mrovlje.

Velikonočne razglednice v trobarvnem bakrotisku, ki jih je založila naša Jugoslovenska Matica, so na prodaj po vseh podružnicah Jugoslovenske Maticе v Sloveniji, v Ljubljani pa po vseh knjigarnah in trafikah. Naročila sprejema tudi Jugoslovenska Matica v Ljubljani, Selenburgova ulica 7-II.

Slovenec, ki potuje iz Buenos Airesa v New York. Kakor smo že poročali, se je slovenski svetovni potnik Mirko Vehovec predjanskim potovanjem iz Argentine do New Yorka ter je na svojem potovanju v početku februarja letos prispel v Mehiko, kjer je obiskal nekatere tamkaj naseljene slovenske rojake. Na meji Zedinjenih držav pa je naletel Vehovec na nepričakovane ovire in šele po intervenciji v Washingtonu je končno dobil dovoljenje za vstop v Zedinjene države, da lahko nadaljuje svojo pot do New Yorka. Ker mu je sedaj pot odprta, je upati, da pride srečno na svoj cilj. Vehovec, ki je absolvent višje kmetijske šole v Klosterneburgu, je rodom iz Žužemberka na Dolenjskem. V Argentini mu je bila obljubljena služba poslovođe na neki veliki hacendii. Podal se je v Južno Ameriko, a obljubljene službe ni dobil. Kaj naj bi storil? Odločil se je za pešpot v Severno Ameriko, ker ni imel sredstev za udobnejše potovanje. Skoro v vseh državah v južni in srednji Ameriki so mu šli na roke. Konzuli so mu dali brezplačen vizum. Upamo, da v Zedinjenih državah ne bo doživel razočaranja.

Sarajevski nadškof obolel. Sarajevski nadškof dr. Ivan Šarić je obolel ter odpotuje v bližnjih dneh v Švico, kjer ostane deli časa na odmoru.

Avtomobilska nesreča v Zagrebu. Na oglu Draškovičeve in Gjorgičeve ulice v Zagrebu se je predvčerajšnjim pripetila huda avtomobilska nesreča. Trгоvec Marko Pohany je povozil sedemletnega sina odvjetnika dr. Štambuka. Njegov avtomobil je dečka z vso silo sunil na asfaltni hodnik. Dečka, ki ima levo nogo zlomljeno nad kolenom in je tudi sicer dobil poškodbe na glavi in prsih, so prenesli v bolnico.

Pegasti legar v Beočinu. Kakor poročajo iz Novega Sada, se je v Beočinu pojavil pegasti legar. Obolela je za to nevarno boleznijo neka mlada delavka, stara 14 let. Kako je okuženja nastalo, ni znano. Storjenji so potrebni zdravstveni ukrepi, da se bolezen ne razširi.

Samomor v živčni razravanosti. V Sarajevu je predvčerajšnjim izvršila samomor vdova ravnateljica pomožnih uradov Milka Kunova. Ze daj časa so se opažali na njej znaki živčne razravanosti. Predvčerajšnjim je zgodaj ustala ter izjavila svoji hčeri-profesorici, da se gre malo prezračiti. Šla je v podstrešje hiše ter z višine 20 metrov skočila na dvorišče. Ko so jo našli, je bila že mrtva. Stara je bila 68 let. Pokojnica je bila dolgo let ravnateljica državne tkalnice platna.

Posmrtina plača državnih uradnikov. Ker se je dogajalo, da posamezne direkcije pošte in brzojava, oziroma pošte same ob priliki smrti kakoga uslužbenca niso izplačale njegovi ženi ali otrokom takoj za pogreb enomesečne plače, marveč šele čez več dni, ali pa tudi več mesecev, je ministrstvo pošte in brzojava naročilo vsem direkciám in preko njih vsem poštam, da na podlagi člena 124. uradniškega zakona ob priliki smrti državnega uslužbenca izplačajo še istega dne iz svoje blagajne rodbini in v poravnajo pogrebnih stroškov enomesečne pokojnikove prejemke, obračun pa izvršijo pozneje.

Obsodba bivšega poslanca dr. Kulovca. Iz Novega mesta nam poročajo: Razprava o tožbi leškega župana gosp. Ivana Ažmana proti g. dr. Franu Kulovcu zaradi žaljenja časti se je te dni vršila pred novomeškim sodiščem in je bil g. dr. Kulovec obsojen na 500 Din globe in plačilo sodnih stroškov.

Najdeno kolo. Dne 2. t. m. se je našlo kolo »Waffenrad«. Ker obstoja sum, da je bilo to kolo ukradeno, se poziva lastnik, da pripravi svoje pravice okrajnemu sodišču v Radovljici.

ITO — zobna pasta najboljša!

Razveselilno pocenitev raznih modnih potrebščin našemu občinstvu, tako gospodom kakor damam, naša agila tvrdka A. Sinkovec nasl. K. Soss na Mestnem trgu. Ni dvoma, da bo ta pocenitev ravno v velikonočnem tednu vsakomur dobrodošla, zato svetujemo, da se vsakdo o znižanih cenah prepriča v današnjem oglasu, ki ga priobčuje navedena ugledna tvrdka.

Oblike kemično čist, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

Tkanina »ETERNUM« glavna zaloga za Jugoslovijo pri I. Medved manufaktura.

Edini slovenski humoristični časopis je »Skovir«, ki izhaja v Ljubljani vsakih 14 dni ter stane za četrt leta 10 Din. Naročnina je tako nizka, kakor je nima nobeden časopis te vrste v Jugoslaviji. V prosti prodaji stane komad le 2 Din, čeprav izhaja »Skovir« na 16 straneh z obilnimi ilustracijami in obilnih zelo razvedrilnih številk. Včeraj je izšla velikonočna številka. Kupite si jo v trafikah! Naročite se na »Skovirja« in pomagajte širiti ta časopis, da bo tem bolj zagotovljeno izdajanje humorističnega časopisa v slovenskem jeziku! 160

Nageini, roženkravt, rožmarin tvorijo novi narodni dečvin vzorec, ki bo razven za »Dečvo« vporaben tudi za vsako drugo leto obliko. Vzorce kolekcije je »Jugoslovska« dokončala in bodo g. trgovcem v prihodnjih dneh na razpolago. 612

Še na veliki četrtak

prinešene obleke v kemično čiščenje, plisiranje, barvanje in pranje perila izgotovi sigurno do praznikov

tovarna JOS. REICH.

Na praznik 25. marca sprejemališča do opoldne odprta

Za velikonočna voščila uporabljajte razglednice Družbe sv. Cirila in Metoda. 513

Sadjarji! Pokončajte škodljivce sadnega drevja z ARBORIN-om! Trud in izdatek vam bo obilno povrnjen z bogato in zdravo letino v Vašem sadovnjaku. »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10. 63

Zoper mole je najboljše sredstvo TARMOL, ki se dobi v vseh lekarnah in drogerijah. Izdeluje ga »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tvrdke A. & E. Skaberne). 511

Med prijateljskimi: »Svetujem vam draga gospa da vzamete za pranje perila Schichtov »RADIO«. Poglejte današnji oglas!« 72

Ljudska Samopomoč v Mariboru naznanja, da pošlje tekmo prihodnjega tedna vsem svojim članom iz obeh skupin svoje 12. društveno obvestilo za mesec marec s širšim poročilom o poteku prvega obnega zbora. Z ozirom na večje število smrtnih slučajev, povzročenih po hripi, prosimo za točno plačilo posmrtnin, da bo zamoglo tudi društveno vodstvo svojim obveznostim kakor do sedaj v polni meri zadostovati. 515

Darujte »Podpornemu društvu slepih« v Ljubljani, Wolfova ulica 12. 186

Krasne žalne plašče in obleke priporoča F. Lukič, Stritarjeva ulica. 479

Dobra metoda za odpravo katarja v grlu. Ko nastopi nenadoma hladnejše vreme, se čisto pogodi posebno pri ljudeh, ki žive v mestih, da povzroči ta sprememba temperature prehlad. Posebno pogosti so katarji v grlu. Znaki te bolezni so splošno znani, tako da o njih ni treba govoriti. Najmarkantnejši so: hripavost in bolečine v grlu. Kako se najlažje to odstrani? Najboljši uspeh dosežemo s preparati, ki v objektivni smeri vnetje odpravljajo, v subjektivni pa bolečine ublažujejo. Vsem tem zahtevam odgovarjajo na pr. Panflavin-pastile. 78

Vsaki nai ve

da kupi moško, fantovsko ali dečjo obleko najboljše in na ceneje pri tvdk

Josip Ivančič

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 7
Lastni izdelki! Ne zamudite!
Oglejte si zalogo in cene!

Velikonočna prodaja
15—30% popusta

Stofe za moške obleke, zgotovljene obleke, perilo, čepice, klobuke, samoveznice, nogavice itd. pri

ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14.

Definitivni državni

in privatni nameščenci dobijo brez vsakih formalnosti najmodernejše moške, damske in otroške čevlje na obroke po orig. cenah cenika, pri tvrdki VOIKA, Krekov trg. 4047-a

Veliko denarja

priharite, ako kupite obleke, nogavice, rokavice, torbice itd. v lepi izbiri in najceneje pri

TOMŠIČ, Sv. Petra cesta 38

Ker je trgovina v lastnem lokalu, so cene neverjetno nizke. Oglejte si jih. 4045-a

Damsko perilo

moderne bluze, trpežne flor-nogavice, rokavice, torbice itd. v lepi izbiri in najceneje pri

STERK, nasl. KARNIČNIK, LJUBLJANA, STARI TRG 18.

Klobuke

v najrazličnejših, najnovejših barvah in oblikah ter zadnje spomladanske novosti vam nudi v bogati izbiri

specialna trgovina JOS. POK

nasl. M. BOGATAJ, Ljubljana, Stari trg 14.

Cene zmerne. Solidna postrežba.

Sprejemajo se popravila. Lastna delavnica.

Damske pomladne plašče

v cenah od Din 400.—, razne otroške od 120.—, pletene obleke od 250.—, modne volnene jopice od 78.—, modna krila in bluze od 85.— naprej nudi F. in L. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. — Oglejte si razstavo v izložbi 4012

Gospodje!

srajce, spodnje hlače, kravate, naramnice, nogavice, palice itd. v lepi izbiri in najceneje pri

STERK, nasl. KARNIČNIK, LJUBLJANA, STARI TRG 18.

Tako čisti VIM Vaše kuhinske predmete iz lesa!

Danes premijera!!
Veliki film luksuza, razkošja in trpljenja:

Grešnica

Do solz ganljiva drama nesrečne devojke. Roman grešne matere in hčerke. V glavni vlogi znamenita ruska tragedijka Elizabeta Pinajeff in Angelo Ferrari, Hans Nierendorf.

Mladini neprimerno!

Predstave danes in jutri (praznik) ob 11., 3., 1/2 5., 6., 7/8., 9. uri.
Telefon 2730. **KINO »DVOR«**

Iz Ljubljane

— Oglasi oddelček »Jutra« bo na praznik v ponedeljek dopoldne za stranke odprt od 9. do 11. ure.

— Grški zunanji minister g. Karapanos se je ponoči na poti iz Zeneve v Beograd peljal skozi Ljubljano. Naša železniška uprava mu je na Rakek poslala salonski voz, ki je bil tam priklonjen vlaku SOE. Ministra g. Karapanosa, ki se je pripeljal v spremstvu grškega poslanika v Parizu g. Politisa in tajnika našega zunanjega ministrstva dr. Ivana Subotiča, je na Rakeku sprejel tajnik kabineta zunanjega ministrstva g. Kosta Pavlovič.

— Dr. Matija Murko v Ljubljani. Iz Prage je prispel v Ljubljano slavni slavist, naš rojak, profesor na univerzi v Pragi a. dr. Matija Murko. Prišel je obiskat svojega sina Vladimira, ki je bil v petek promoviran za doktorja prava.

— Direktor tehniške srednje šole v Ljubljani javlja svojemu učiteljskemu zboru in učencem, da je letos izjemoma tudi torek 26. t. m. počitniški dan in trajajo velikonočne počitnice do vstetega tanga 2. aprila.

— Sumatra. Ker film Lindberth ni pravočasno dospel, predvaja ZKD namesto njega izredno zanimiv in poučen film, ki nam predstavlja velike otoke Sunda, zlasti otok Sumatra. V filmu vidimo življenje, šege in običaje tamkajšnjih prebivalcev, razkošno floro in bogato fauno. Predstave danes in jutri ob 11. dop. v kinu Maica.

— Lutkovo gledališče Sokola I. na Taboru. Vsa dela pri postavitvi lastnega odra so dokončana in se bo danes ob 15. otvorila ta vzgojno mladine potrebna ustanova. Upriporil se bo v slovenskem jeziku »Gaspereček v peklju«. Roditelji so vabljeni, da pošljejo svoje malčke na podružno ur razvedrila. Vhod iz južne strani. — Prostovoljni prispevki.

— Jednota slovenskih žen (centrala v Pragi), ki ima v programu tudi medsebojno spoznavanje in skupno delo slovenskih žen, je poslala odlične svoje zastopnice v Jugoslavijo, da organizirajo predvsem izmenjavo čeških in naših profesorice in študentinj. Druge nam sestre Čehinje bomo pozdravile v Ljubljani danes popoldne ob 15. uri in sicer pred že naznanjenim občim zborom Kola jugoslovenskih sester v Zelenu dvoranu »Uniona«. Po občem zboru Kola pa priredi gostom v čast prijateljsko čajanko »Narodni ženski savez«. Pozivamo naše Čehinje, Rusinje in Slovenke, da se v velikem številu udeležijo zbora, da spoznajo naše sestre, ki jim bodo same pojasnile velike cilje »Jednote«.

— Tombola krajevnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani St. Peterska vojašnica. Nadaljne izrebrane številke so: 73, 25, 43, 42, 63, 31, 81, 13, 82 in 18. Oni, ki so s temi številkami zadeli vseh petnaest števk na eni tablici, naj dvignejo dobitke najkasneje do 10. aprila. S tem je tombola končana.

— Maturantom strojne srednje šole. Prejeli smo: Glede na notico objavljeno v »Slovenec« dne 17. t. m. in v »Jutru«, dne 16. t. m. odgovorjamo: Maturanti strojne srednje šole pač niso obiskovali »Strojne delovodske šole«, ker drugače bi jim bilo znano, da se ob pričetku šolskega leta učencem tega oddelka, dovoli jasno objavi, kako naj se nazivajo. Neumestno je, da šolskipisnim potom opozarjajo na to nas in

Senzacionalno gostovanje

najmlajše češke baletke, absolvent. berlinske visoke plesne šole

danes in jutri zvečer v restavraciji »D V O R«

pristojno oblast. Često se pa dogaja v javnem življenju, da absolventi strojne delovodske šole lažje dobijo službo zaradi svoje praktične zmožnosti.

u— Zveza kolesarskih društev v Ljubljani naznaja vsem kolesarskim društvom, ki so včlanjena v Zvezi, da se vrši zvezna seja dne 14. aprila t. l. ob 10. dopoldne v zvezni pisarni.

u— Po nesreči obstreljen. Včeraj okrog 11.30 se je pripetila v Trnovskem pristanu v vili št. 14 težja nesreča, pri kateri je postal 20-letni dimnikarski pomočnik Viljem Kocjan žrtvev otroške ne previdnosti.

u— Hudi pst. V Rožni dolini se je včeraj zopet primerilo, da je neki hrd nos napadel nekoga pasanta, ga ugriznil v rago ter mu poškodoval oblake.

u— Nepoštena služkinja. Ivanka Stoparjeva, stanujoča na Celovski cesti je pred nekaj dnevi odslovila služkinjo Verono Franko, doma iz Murske Sobote.

u— Tatvina blaga. V noči na 21. je odnesel nekdo izpred tovarnega skladišča glavnega kolodvora okrog 5 kg težko balo črnega kloba.

u— Smrtna kosa. V petek zvečer je preminul v 46. letu starosti posestnik in gostilničar Franjo Mesarič v Selnici ob Dravi.

u— Našla se je na Prulah manjša vsota denarja. Lastnik jo lahko dvigne v Hrenovi ulici št. 11 vrata 4.

u— Vsaka dobro oblečena dama nosi nedrčke in gumipasove od tvrdke Adela Besednik, Ljubljana, Selenburgova ul. 6. 496

u— Opozorjamo na razprodajo klobukov zaradi opustitve trgovine pod lastno ceno. Izbrižite ugodno priliko. Blaž Jesenko, Ljubljana, tati trg 11. 519

u— Foto Staut nudi pirhe. Berite inserat!

u— Skični, pavzini in svetlošini papir priporoča M. Tičar, Ljubljana. 786

u— Burgunde, rizičlg in haložani so vinske specialitete, ki se točijo samo v Mrakovci restavraciji na Rimski cesti. 507

u— Koto jugoslovenskih sester v Ljubljani bo imelo redni letni občni zbor v nedeljo 24. marca ob 3. popoldne v »Beli dvorani« hotela Union.

Iz Maribora

Mariborska redakcija »Jutra« ima telefon številko 440.

a— Računski zaključek mestne občne. V mestnem knjigovodstvu so razstavljeni do konca t. m. zaključni računi mestnega zaklada, mestnega inovinskega fonda, vodovoda, klavnice, avtobusnega podjetja in raznih drugih občinskih ustanov za l. 1927.

a— Nadaljnje zanimivosti iz seje občinskega sveta. Občinski svet je dovolil podporo na 15.000 Din kulturnim društvom: Ljudska knjižnica, Prosvetna knjižnica in Svoboda. Podpora nekemu nemškemu kulturnemu društvu je bila odklonjena.

a— Nadalnje zanimivosti iz seje občinskega sveta. Občinski svet je dovolil podporo na 100.000 Din. Za vzdrževanje uradov policijskega komisarijata je dovoljenih 102.000 Din.

Iz Celja

Celjska redakcija »Jutra« ima telefon številko 190, ponoči v nujnih zadevah št. 191.

u— Mizerija s celjskim vodovodom traja že več let ter je vsak dan hujša. Podoba je, da so ostali vsi sanacijski poskusi brezuspešni.

u— Kadilci! Kadite s patentiranimi higijeničnim ustnikom »Likar«, ki odvzame cigareti večino škodljivih snovi.

u— Pozor gledališki interesenti! Opozorjamo, da v današnjem repertoarju za Maribor navedeni program ni pravičen.

u— Stara grešnica je 59letna beračica Marija F. iz Gaberja. Vsa petek, včasih pa tudi še kak drug dan, jo primaha v Celje in berači po hišah in cestah tako dolgo, da nabere drobiža za nekaj »kovačev«.

u— Semena vseh vrst zajamčeno najboljšo kakovosti priporoča: ANTON FAZARINC, CELJE

u— Smrtna kosa. V celjski javni bolnici sta umrla v petek 22. t. m. 77letni Franc Potnik, krojač iz Tapanja in 18-letni Beno Podgoršek, avtomobilist iz Celja.

u— Seja celjskega občinskega sveta. Redna javna seja celjskega občinskega sveta, ki bi se morala vršiti že pretekli četrtek in je bila odpovedana zaradi razveljavljenja dveh sklepov večine po mariborskem velikem županu.

u— Prvi splavarji na Savinji. Včeraj dopoldne so se pojavili pri Celju že prvi letošnji splavarji iz Gornje Savljske doline.

u— Kriminalni drobiž. Mariborskega brodarja g. Mervavsja v Trstenjakovi ulici je nedavno pregovoril neznan prebrisani slepar.

u— Pramica svetlokalnica Rakusa, Slovenska ulica 15, z vraven ljubljanske Kreditne banke, se priporoča. 276

Adria čevlji

CELJE Narodni dom

VREMENSKO POROČILO

Table with meteorological data for Ljubljana, Maribor, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Dubrovnik, Skopje, and Split. Columns include location, barometer, temperature, wind direction, and precipitation.

Solnce vzhaja ob 5.59, zahaja ob 18.15. luna vzhaja ob 16.3, zahaja ob 5.41. Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 12 C, najnižja 5 C.

Po dolgem času smo dobili spet dež. Ako odštetemo neznan dežek 26. in 27. februarja, ga nismo imeli od predzadnjega decembra. To je za ljubljansko zimo gotovo nekaj zelo nenavadnega.

Ali sicer pa se pomlad bliža silno počasi. Saec kopri skrajno počasi, zakaj tudi doslej še nismo imeli pravega južnega vremena, da bi ostal zrak topel tudi čez noč.

Tudi po ostali Evropi napreduje pomlad le prav polagoma. Ker se je tudi ta teden nad osrednjimi deli Evrope držal visok zračni tlak, prevladuje vreme slično kot pri nas.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Milo vreme bo trajalo dalje. Spremenljiva pooblačitev.

u— Skrajni čas je že, da se odstrani veliki kup umazanega snega, ki je naleten Pred grofijo v kotu pred okrajnim sodiščem.

Iz Novega mesta

u— Smrt priljubljenega mlinarja. V Pogancih je preminul nenadno smrti na graščinskem marofu tamošnji mlinar Franc Zupin, vulgo Flajžgar.

u— Po nesreči ustrelil prijatelja. V Mirni peči sta se sestala Janez Murn iz Globokola ter Janez Smrke iz Dolnjega Globokola, oba posestnika sinova Smrketov hlapca Fran Tomažič jima je hotel prodati neko staro lovsko puško.

u— Roparski napad v hotelu. Glede na članek pod tem naslovom z dne 19. t. m. se nam sporoča, da ni v Novem mestu ničesar znanega o kakem roparskem napadu.

Iz Zagorja

u— Testament. Sokolsko gledališče v Zagorju bo vprizorilo v nedeljo ob pol 20. narodno igro s petjem v 4 dejanjih »Testament«.

u— Slab cvetnotedenski sejem. V četrtek se je vršil v Zagorju običajni cvetnotedenski sejem, ki pa je bil slabo obiskan.

u— Lep napredek Električne zadruge. Električna zadruga v Zagorju je imela v nedeljo svoj redni letni občni zbor.

u— Okrajno sodišče v Laškem razglašuje, da se bodo v tekočem letu vršili še sledeči uradni dnevi in sicer: v Trbovljah 13. aprila, 11. maja, 8. junija, 6. julija, 17. avgusta, 14. septembra, 12. oktobra, 9. novembra in 7. decembra.

Iz Trbovelj

u— Stavbeno gibanje. Spomladansko sezono je v celo oživljati stavbeno gibanje. Dovršujejo se stavbe, ki so bile do zime le v surovem stanju dograjene.

u— V svrhu izpopolnitve vojne evidence se pozivajo oni mladeniči, rojeni l. 1910, ki niso domovinsko pristojni v občino Trbovlje, da se zglasijo v pisarni županstva v Trbovljah ali v Hrastniku do 31. t. m.

u— Zahvala. Podpisana se iskreno zahvaljujem vsem, ki so spremlili mojega nepozabnega soprega na njegovi zadnji poti.

u— Zadnja pot Ferdinanda Arzenska. Lepo je sijalo pomladansko solnce, ko smo spremlili k večnemu počitku tako naglo preminulega Ferdinanda Arzenska.

u— Vinske zaloge v ormoško-ljutomerskih vinogradih so še precejšnje. Dobre kvalitete so v ceni zelo trdne, dočim je merkantilno blago zanemarljivo.

u— Vinske zaloge v ormoško-ljutomerskih vinogradih so še precejšnje. Dobre kvalitete so v ceni zelo trdne, dočim je merkantilno blago zanemarljivo.

na grobu od brata g. Robert Plavšak ml. Prapor se je nagnil nad grobom v poslednje slovo.

u— Grozni požar. Nad zemljiščem, ki ga je kupila Vincencijeva družba in kjer namorava zgraditi dečje zavetišče, se razprostira mlad borov gozdič.

Skrbi in prizadevanja naših vinogradnikov

Podpora za nakup galice in bizeljski vinogradniki

Globoko, 23. marca. O težkem stanju v naših vinogradnih krajih je bil v »Jutru« nedavno priobčen članek, v katerem se članek nekako huđuje, da je ljubljanski oblastni komisar odredil 40.000 Din kot podporo za nakup galice onim, ki so bili lani po toči in slani okodovani.

u— Treba si je ogledati naše bizeljske kraje, kjer je toča že tri leta uničila ne samo vinograde, temveč tudi vse druge pridelke tako, da se je moralo žito zeleno pokositi ter sadjereci s stotinami sadnih dreves ni so dobili niti enega kilograma sadja.

u— Treba si je ogledati naše bizeljske kraje, kjer je toča že tri leta uničila ne samo vinograde, temveč tudi vse druge pridelke tako, da se je moralo žito zeleno pokositi ter sadjereci s stotinami sadnih dreves ni so dobili niti enega kilograma sadja.

Pozeba in rez v ormoško-ljutomerskih gorinah

Zaradi hudih poškodb vinogradov je letošnja rez izredne važnosti. Preteklo nedeljo je priridelca Ormoška vinarstva podružnica dva poučna tečaja o rezi in sicer zjutraj in Ivanjkovih, popoldne pa v Jeruzalemu.

u— Kakor se vidi iz strokovnjakov o letošnji rezi različna. Eni priporočajo, naj se z rezjo počaka, da bo trta pogolala in da se bo tako natančno videlo, koliko škode je napravila pozeba, drugi pa priporočajo takojšnjo rez.

u— Tudi predavatelji na vseh tečajih so priporočali, naj se z rezjo ne odlašja. Pri rezi se vidi, da je naša glavna vrsta — šipon po vseh legah in višinah popolnoma pozebla.

u— Najhujše bodo prizadeti mali posestniki ki imajo nasajen skoro izključno šipon. Neobhodno je potrebno, da se država in samouprava zavzame za te male vinogradnike ki sami ne bodo mogli obdelati svojih vinogradov ter se preskrbeti za dolgo leto.

u— Vinske zaloge v ormoško-ljutomerskih vinogradih so še precejšnje. Dobre kvalitete so v ceni zelo trdne, dočim je merkantilno blago zanemarljivo.

Iz življenja in sveta

Smrtonosni solčni žarki

Samo plast kisika okoli zemlje nas varuje strašne smrti

Meteorologi so iznenadili svet z novim odkritjem. Uspeh njihovih najnovejših raziskovanj je ugotovitev, da je naša

zemlja izpostavljena neprestanemu obžarevanju smrtonosnih žarkov,

ki izvirajo iz solnca. Nihče jih še ni videl, ker se videti sploh ne dajo, pač pa so jih ugotovili z raziskovanji v laboratorijih in z računi. Znano je, da nam pošilja centralna zvezda našega sistema razne izvenspektralne žarke, ki se razširjajo s sila kratkimi valovi in ki jih je mogoče proizvajati tudi s pomočjo modernih fizikalnih aparatov. Ti »ultrakratki« valovi imajo strašen učinek.

Mikroorganizmi poginejo pod njihovim vplivom

v trenutku,

večji organizmi dobijo grozne opekline in če so jim dali časa izpostavljeni, zapadejo istotako smrti. Ti žarki namreč razkrajajo beljakovino kakor jedke kisline.

Z aparatih jih je mogoče proizvajati le v manjši količini, ki se ne da niti primerjati s solnimi množinami, kakor jih izžareva solnce. Če pa navzlic temu niso že davno uničili vsega življenja na zemlji, se moramo zahvaliti temu, da je

zemlja obdana z neprodinim oklepom,

ki jim zastavlja pot do njene površine. Ta oklop sestoji iz kisika.

Vodja magnetno - meteorološke opazovalnice v Potsdamu prof. doktor Kühle je dognal, da se kisik v visokih ozračnih plasteh pod vplivom kratkovalovnih žarkov pretvarja v ozon, a ozon vpija takšne žarke in jih pretvarja v običajno, neškodljivo toploto. To se vrši v višini 200 do 300 km, kamor še ni prispel noben človek, a vendar govori mnogo razlogov za to, da so Kühlejeve dedukcije pravilne. Že prej so n. pr. opazovali, da se grom eks-

plozijo slihi do 50 km daleč, potem se razprostira okoli tega do 100 km širokega ozemlja do 50 km širok obroč »mrtve zone«, kjer ni nič slišati. 100 do 300 km od središča eksplozije sledi teritorij, kjer je odmev eksplozije spet zaznati. Kako je to mogoče? Kühle pravi, da samo zaradi tega, ker se je zvok detonacije razširil tudi v zračni prostor, v višini je zadel ob ozračno plast, ki ga je odbila ponovno na zemljo. Ta plast je baš tista, v kateri se kratkovalovni žarki pretvarjajo v toploto. Dr. Kühle meni, da je ta toplota prava zavata, dosega namreč do +30 C, na vsak način pa je neprimerno višja nego v nižjih ozračnih plasteh.

Ženska našega časa

Nad letališčem v Oaklandu pri San Franciscu (Kalifornija) je potokla gorena mlada dama, miss Mac Phetridge, zadnji ženski rekord v vztrajnostnem poletu, ki ga je postavila druga mlada dama, miss Bobby Trontova, s 17 urami 5 minutami in 37 sekundami. Nova rekorderka pa je vztrajala v zraku 22 ur 23 min. 12 sek. in bi še, da ji ni zmanjkalo bencina.

Letalo proti strehi

V Saint-Mauru na Francoskem je motor odpovedal na letalu, ki ga je mlad pilot prav neprevidno vozil nad strehami hiš. Aeroplan je zadel v neko streho in obstal razbit. Pilot je ostal po naključju ne poškodovan.

Amerikana

Znanstveno raziskovanje s pobožno namero

V čičaški »Tribuni« so objavili naslednj vest:

Za razstavo l. 1933. v Chicagu hoče žrtvovati neka družba vse mogoče, da bi se ugotovilo mesto, kjer ležijo ostanke Noetove barke. Z uspehom te ugotovitve se hoče postaviti na razstavi. Družba namerava opremiti več aeroplanov z velikimi fotografskimi kamerami, s katerimi bo raziskovalo ozemlje okoli Ararata. Mnenja je, da bo mogoče fotografirati vsak dan po več sto štirjaških milj. Posnetke bo dala na razpolago celemu štabu znanstvenikov, da jih preiščejo, kajti velika ozemlja okoli Ararata so še čisto neraziskana.

Oglas nekega zobozdravnika v henriettskem dnevniku »Daily-Free-Lance«:

Ne obiščite dr. Jenkinsa, če mu ne mislite plačati.

Izdretje zoba vas stane pri njem en dolar.

Če vas bo bolelo ne plačate nič.

Če vas ne bo bolelo, plačate dvojno ceno.

Vi sami boste razsodili.

Plomba stane 1 dolar.

Zobovje za spodnjo in zgornjo čeljust, najboljši material, prej 50 dolarjev, sedaj samo 12,50 dolarjev.

Mostovi 6 dolarjev.

Zlate krone 5 dolarjev.

Če imate zobno gnilobo, pridite k meni.

Delujem že osem let v Henrietti: kdor je bil kdaj pri meni lahko potrdi, da sem pravi umetnik.

Kdor mi je kaj dolžan in mi namerava plačati, me bo hvalil. Kdor mi je kaj dolžan in ne namerava plačati, naj reče, kar hoče.

Jaz sem edini zobozdravnik v Oklahomi, ki ga včasih kozarček popije, kajti cigarete, ki ne pripada nobeni cer-

kvi, loži ali kateremukoli društvu, jaz sem edini zobozdravnik, ki spi doma in ne vara svoje žene.

Dajte si popraviti zobe, potem se boste lahko smehljali, celo med izdajanjem zoba se boste lahko smehljali.

Ljubosumnost v Novem svetu

Amos White, Indijanec iz Sissetona, je odgriznil svoji ženi nos, da bi bila za druge Indijance manj zapeljiva. Obsodili so ga na dve leti osem mesecev ječe.

Morala v nevarnosti

»Journal Post« iz Kansas-Cityja piše: Razstavljanje umetnih nog v izložbenih oknih pomeni veliko nevarnost za javno moralo. To je ugotovila gospa Grudgerjeva, odlična članica različnih društev v Baton Rougeu. Ga. Grudgerjeva je videla na svojem nedavnem potovanju v New Orleans več umetnih nog v izložbenih oknih, jih pokupila in sežgala.

Pijte morskovo vodo!

Češki vsenečički profesor Ružička propagira interesantno misel. Pravi, da bi bilo za vsakega človeka dobro, če bi po obedih popili kozarček ali vsaj nekoliko žličk morske vode. Klorirane soli, ki so v njej in ki jim je vrhu vsega pomešan tudi jod, učinkujejo zelo osvežujoče in zdravilno na telo. Države, ki leže ob morju, bi lahko začele morskovo vodo kar prodajati. Transportne težave bi bile sicer precejšnje, tako da bi ta voda navsezadnje ne stala tako malo, kakor bi si kdo mislil, a temu bi se dalo odpomoči morda na ta način, da bi jo v velikih laboratorijih ob morju koncentrirali in takšno koncentrirano morskovo vodo bi potem ljudje pili razredčeno z navadno vodo. Ideje, ki jih naj upošteva kakšna podjetna glava!

»Bela žena« v Olomucu

Olomuški otroci so doživeli te dni hud strah, eden leži bolan v bolnišnici. Ko je skupina šolarjev obiskala Sarkandrovo kapelo, je planila mednje iz za altaria belo obiečena postava in začela enega izmed otrok daviti. Otroci so se razbežali. Nekoliko pogumnih dijakov je prišlo nato pogledat, kaj je na stvari. Zopet je planila bela postava iz za altaria, toda neki dijak ji je strgal pajčolan z obraza. Strašilo je bila mlada, lepa dama. Komaj da je še odnesla pete. Policija ji je na sledu, a Olomučani ugibajo, kaj je dama prav za prav hotela.

Matí obesila sebe in svoje tri otroke

Pri Kaltenbachu v Češko-saški Švici se je pripetila strašna družinska tragedija. Ko so se vračali neki ljudje iz Češke Kamenice v ta kraj, so opazili v snegu neke sani. Od tam so jih vodili sledovi v gozdno jaso, kjer se jim je nudil grozen prizor. Na drevesih okoli jase so bili obešeni trije otroci in neka ženska. Identificirali so jo za ženo delavca Seidla iz Kaltenbacha. V napadu hipne blaznosti je bila obesila svoje tri otroke, ki so šteli 6 do 9 let, in sebe.

Na visoko šolo brez mature

Braunschweigski naučni minister je izdal naredbo, ki določa, da se prepustijo na tamošnje vseučilišče izrazito nadarjeni kandidati tudi brez mature. Pogoj je le to, da ima zadostno splošno naobrazbo in razsodnost, da se je v svoji stroki zelo izkazal, da je za študij nadarjen in v temeljih svoje stroke dobro podkovan. Dalje ne sme biti mlajši nego 25 let in starejši nego 40 let. Sprejemni izpit se izvrši v obliki kolokvija.

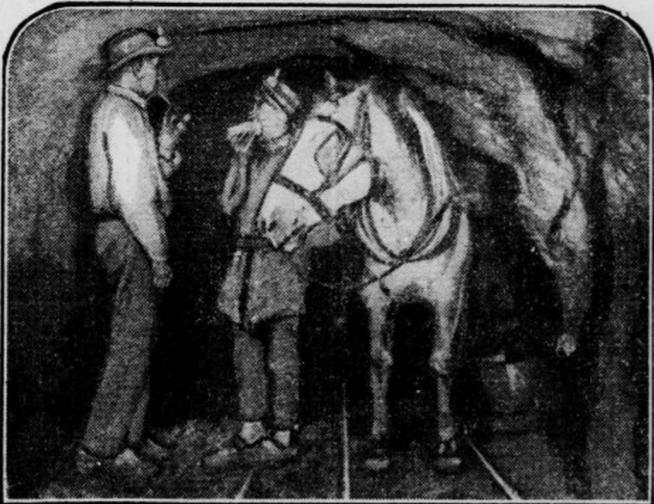
Kihanje — javna nevarnost

Londonski zdravniki menijo, da bi se zadnja epidemija hripe ne razširila v takšni meri, če bi si vsakdo večkrat izpral usta in grlo s kakšnim desinfekcijskim sredstvom in če bi ljudje kihali v svoje robce, ne pa v zrak ali pa v svojega ljubega bližnjaka. »V vseh javnih lokalih, tramvajih, avtobusih in tako dalje.« piše neki zdravnik, »nam preti velika nevarnost okuženja zaradi kihanja že inficiranih oseb. Povzročitelji bolezni se prenašajo s kihanjem na daljavo do 15 m, a tudi osebe, ki so inficirane in glasno govorijo, bombardirajo svojo okolico najmanj 2 m daleč z bolezenskimi klicami. Pri tem je opaziti, da se prehlajeni ljudje postavijo čisto blizu k ljudem, s katerimi govorijo, da bi jih ti bolje umeli.«

Umor v nemški grofovski družini

Vso nemško javnost razburja skrivnostna smrt šlezjskega grofa Eberharda Stolberg-Wernigerodskega (naša slika), ki so ga našli v njegovi sobi s prestreljeno glavo. Krogla, dum-dumka, kakršne so rabili med vojno in še sedaj za lov na veliko zverjad, ga je zadela v glavo od zadaj in izstopila pod desnimi očesom. Kakor smo poročali, je padel sam že v prvem hipu na njegovo družino, zlasti na njegovega sina Kristjana. Nadaljna preiskava je ugotovila, da drugi družinski člani ne pridejo v poštev, pač pa so zelo težke indicije obremenile mladega grofa, ki svoje dejanje seveda taji. Gre sedaj samo za to, da-li je umor izvršil s kakšnim posebnim namenom ali pa le po nesreči. Kolikor se da ugotoviti, je bilo razmerje med njim in očetom dobro.

900 m pod površino zemlje

sta se sročala dva rudarja in spustila v priložen pomenek. Se kljusetu, ki prevaža težke vozilke za seboj, se zdi dobro, da sme za kratek hip odpočiti (rudne noče.

S praškega mednarodnega vzorčnega velesejma

Razstava jugoslovenskega akademkega slikarja Ante Trstenjaka: Iz Srbske Lužice

Razstava obsega portrete lužičko srbskih žen v narodnih nošah in zanimive pokrajinske slike.

Razstava klobukov

Skupina klobukov čeških velikih mož. Zgoraj klobuka: F. L. Riegra in Fr. Palackega, zdolaj klobuki: Sv. Čecha, dr. Rašina, dr. Kramara in J. Nerude.

Hoover — čistokrvni Nемец?

Po berlinskih poročilih je neizpodbitno dokazano — vsaj za Nemce — da je zopet ena velikih svetovnih osebnosti, prezident Hoover, nemškega pokoljenja.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča, da je Ameriško heraldično društvo ugotovilo, da izhaja novi prezident Zedinjenih držav v direktni liniji od Andreja Huberja, ki se je rodil v Baden-Badnu in se je izselil leta 1740. V Ameriko ter se nastanil v Marylandu.

Princ — uradnik

Najmlajši sin angleškega kralja, princ Jurij, je izstopil iz mornariške službe in presedel v zunanepolitično. Je to prvi član kraljevske družine, ki se je odločil za uradniško kariero. Ta mu je seveda zagotovljena. Postal bo generalni guverner Kanade. Princ Jurij šteje 27 let.

Žena - kanon

V Mantui je umrla v bolnišnici senzacija neke tamošnje potujoče cirkuške družbe, 220 kg težka »žena kanon«. Visoka je bila 1,96 m, a v prsnem obsegu je merila 1,95 m. Treba je bilo petnajst oseb, da so jo prenesli v bolniški voz.

Kras gospoda

je še vedno elegantna obleka iz ateljeja tvrdke DRAGO SCHWAB v Ljubljani. Čudo: Najlepše, najboljše, najcenejše!

Pristne francoske pastilje

VALDA

zoper grlobol, hripavost, prehlad, nahod, akutni in kronični bronhitis, katarje, hrip, influenco, nadubo, zasoplost.

Prodajajo vse lekarne in drogerije.

Novo uspavalno sredstvo

Angleški strokovni medicinski list »Lancet« opisuje uporabo in učinek novega uspavalnega sredstva, ki sicer še ni v prometu, a ga je telesni zdravnik kralja Jurija dr. Shipway uporabljal med kraljevo boleznijo z velikim uspehom. Imenuje se »avertin« in ga je treba injicirati. Avertin privede pacienta prej v nezavest in veliko mirneje nego vsak drugi narkotikum, po prebujanju pa ne povzroča nobenih neprijetnih učinkov.

Princesin pes

V nekem monakovskem listu je izšel te dni naslednji inserat: »Vrt v bližini kakšne vile išče princesa, primeren, da bo lahko vodila vsak dan po njem svojega psa na sprehod...« Marsikdo bi bil v današnjih časih prav rad pes takšnele princese.

V Nemčiji bodo orali ponoči

Zasneženi kraji in zmrzla zemlja otežkočajo normalno spomladansko kmetovo delo. V Nemčiji hočejo izgubljeni čas nadomestiti z večjo delovno intenzivnostjo. Delali bi v treh delih po 8 ur podnevi in ponoči, da se ne izgubi kmetu niti trenutek dragocenega časa. Traktorji bodo imeli ponoči reflektorje z močno električno lučjo.

Služkinja, ki zna biti grofica

Južnoameričan Carlos Perrera, ki prebiva stalno v Parizu, je javil policijski oblasti, da mu je njegova 27 letna služkinja Gabrijela Granados, ko je bil na dolgem potovanju, oplenila stanovanje in ušla s 100.000 fr. raznih dragocenosti. Policija je podjetno služkinjo kmalu izsledila. Vodila je zelo veselo življenje po zabaviščih, razspavalna denar, lovila ljubčke, ki jih je zalagala iz »svoje« in se izdajala za grofico. No, tepla je dovolj — če dela lepota grofice. Zdaj pa bo za lep čas ne samo manj grofica, ampak še manj nego služkinja.

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od zdravstvenega odseka pod št. 1793-20. kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštne Din 35.—.

ZORA VODA I. OREL, Zagreb Duga ulica 32.

Lekarnam, drogerijam, parfumerijam, brivnicam in trgovinam mešanega blaga damo v komisijo.

Antarktida, dežela skrivnosti

»Te dežele ne bo mogoče nikoli raziskati!«

Dežela okrepene groze bi se lahko imenovala to ozemlje, ki raziskuje komander Byrd. Se pred poldrugim stoletjem ni bilo človeka, ki bi jo bil kdaj videl. Pomorščaki so si takrat pripovedovali bajko o siloviti celini, ki obdaja Južni tečaj. Imenovali so jo Južno deželo in so imeli o njej tako pomaničljive pojme, da so jo zamenjali z Avstralijo. Ko so odkrili prve predele tega kontinenta. Toda leta 1642, je Tasman dokazal, da ni Avstralija v nobeni zvezi z Južno deželo. Šele kapitan Cook je zadel leta 1773. na ledene bregove Antarktide. Kar je tu videl, da je tako prevzelo, da je napisal v nekem svojem pismu: »Te dežele ne bo mogoče nikoli raziskati.«

So pač možje, ki jim je strast do raziskovanja važnejša od lastnega življenja. Sir James Ross je prodir l. 1842. do rta Adairja, kjer se toplejši morski tok zaide v ledeno pregrado, in se južneje. Na kopno ni stopil, toda iz zaliva, ki se imenuje po njem, je odkril dve ogromni ledeni piramidi, iz čijih vrhov so vstajali ognjeni zublji in oblaki gostega dima. Imenoval je ta dva vulkana po svojih dveh ladajah: Erebus (12.400 čevljev) in Terror (10.900 čevljev), ognjenika Groze in Strahu. Pozneje se je odpravil Sir John Franklin s štima ladajama v Antarktido in se ni nikoli več. Nikoli več ni zvedelo človeštvo, kje in kako so izginiti člani Franklinove ekspedicije.

Norvežan Borchgrevink je bil prvi, ki je l. 1895. stopil na kopnino Južnega kontinenta. Njegov parnik, namenjen lovu na kite, se je bil zadržal pred rтом Adairjem, mogočnim, 3780 čevljev visokim bazaltnim hribom, ki pada na obeh straneh s skoraj navpičnimi stenami in morje.

In Borchgrevinku so sledili številni drugi prezirači lastnega življenja, da bi seznanili svet s skrivnostno celino, ki je dvakrat večja nego Evropa: Shackleton, Scott, Amundsen... Njih doživljanja so nam še preveč v spominu, ni potrebno, da bi jih obnavljali na tem mestu. Odkrili so nova ozemlja, prodrli so do skrajne točke južne poloble, obogatili so naše znanje z neprecenljivimi podrobnostmi — in vendar bi lahko rekli, da je naše znanje o antarktičnih zadevah le malo manj pomaničljivo, nego je bilo pred poldrugim stoletjem, ko je kapitan James Cook zagledal prvikat ledeni oklop, ki zapira deželo pred invazijo radovednega človeštva. Šele moderna tehnika nam je dala z letalom tisto sredstvo, s katerim nam bo mogoče preiskati Južni kontinent v vsej njegovi dolžini in širini. Byrd in Wilkins sta pionirja moderne raziskovalne metode na antarktičnem teritoriju.

Dežela ledu in ognja

Antarktida je v nekem oziru dežela paradoksov. Lahko bi jo imenovali deželo ognja prav tako kakor deželo večnega ledu. Nešteto silnih vulkanov so odkrili na njej razni raziskovalci, celo najzakotnejši otočiči okoli nje so ovenčani z vrhovi, ki bljujejo ogenj in pepel. Ogenj in led se v njej borita za prvenstvo. Bregove ji tvorijo mogočni ledeniki, ki so pokriti s plastmi lave. Gore so ji sestavljene le do neke višine iz leda in snega. Pepel, ki ga sipljejo ognjeniki iz svojih žrel, ustvarja na ledu trdne plasti, ki ne prepuščajo toplote. Tako se ledena ali snežna plast pod njimi ne more raztaliti, tudi če se po pepelnati plasti razlije toplo ognjeno lave. Na to pepelnato plast se vsede nova ledena plast, na to spet pepelnata, tako masiv vulkana neprestano rase

Flora in favna

Nobena dežela na svetu ni tako revna na živih bitjih kakor Antarktida. Še celo skrajni sever naše zemeljske krogle je v primeri s to revščino pravcat paradiz. O kakšnih človeških naselbinah ni absolutno nobenega govora, rastlinstvo je zastopano z dvema, tremi vrstami — in to na robih Južnega kontinenta, a živalske vrste se dajo naštetj isto tako na prste obeh rok.

Najzanimivejša bitja v tej strašni, nedogledni puščavi tvorijo pingvini. Največja pavsta med njimi, pavsta tako zvanih cesarskih pingvinov, meri v višini 4 čevlje in tehta 80—90 funtov. Ti pingvini imajo ogleno črno glavo, rumenkasto oprsje, spodnjo stran kljuna krasi ognjeno rdeča progga, a perje se svetlika kakor satin. Pingvini se hranijo z ribami. V vodji niso nič manj gibčni nego te ribe. Pingvinka izleže eno samo jajce v nekakšno gnezdo iz kreminca. To jajce mora neprestano ogrevati, da ne zamrzne. Sicer so pa vsi pingvini pripravljene nadomestovati mater pri sedenju na jajcu — kar daje pogosto povod za hrupne prepire glede lastninske pravice na mladiča. Mladiči se obvarujejo mraza ob toplem, pernatem telesu matere ali njene namestnice.

Najhujši nasprotniki pingvinov so tjujnji, čijih največja pavsta tako zvanih morskih leopardov doseže 12 čev-

ljev v dolžini — skupna dolžina dveh prav velikih ljudi. Tjujnje pa zalezujejo spet mesojedni kiti, ki živijo v skupinah do 100 živali. Takšen kit tehta 1000 in več kilogramov ter je menda najbolj divja žival na svetu.

In s tem smo z življenjem v antarktičnih pokrajnah skorajda pri kraju. Vse drugo je nepregledna, divje razdrapana gorata ledena pustinja, preko katere zahrumlajo lahko vsak hip nezasišano silni in mrzli snežni viharji. Edina sprememba v tej enoličnosti so ognjeniki in v dolgih polarnih nočeh čudoviti, mavrični, neprestano spremenljivi južni sij v ogromnih visočinah zračnega prostranstva. To je morda zelo malo in marsiko se bo vprašal:

Kakšen pomen ima raziskovalno delo,

ko je vendar nemogoče, da bi ljudje v teh krajih živeli in imeli od njih kakšno korist? No, človek-raziskovalec se ne vpraša nikoli o pomenu in o koristi svojega dela; videti nekaj z lastnimi očmi, obogatiti za kakršnokoli, še tako majhno, novo spoznanje, boriti se, zmagati v boju s protivno naravo; to mu je vrhovna, nematerialna korist, ki je vredna vsake žrtve. Mimo tega pa ni treba misliti, da ne bo imelo celotno človeštvo neke prav realne koristi od antarktične puščave. Mnogi učenjaki trdijo, da morajo biti ti krajji prebogati na rudninskih zakladih vseh vrst, a meteorološki opazovanja okoli Južnega tečaja nam bodo odkrila marsikatero vremensko skrivnost naše zemlje in nam bodo omogočila točnejše splošne vremenske napovedi nego doslej. Tako lahko pričakujemo, da bo vendar prišlo nekaj živejšega, človeškega življenja v ta najsamotnejši konec sveta.

Radio

Izvlček iz programov

LJUBLJANA (577 m 4kw), ZAGREB (309 m 0,7kw), PRAGA 349 m 5kw), BRNO (441 m 3kw), VARŠAVA (1111 m 10kw), BERLIN (484 m 4kw), FRANKFURT (428 m 4kw), LANGENBERG (469 m 20kw), STUTTGART (380 m 4kw), DUNAJ (517 m 15kw), LONDON (Davenport 1604 m 25kw) RIM (448 m 12 kw), BUDIMPEŠTA (558 m 20kw), STOCKHOLM (Motala 1389 m 30kw).

Ponedeljek, 25. marca.

BEograd 11.20: Stanje vode in napoved časa. — 12.15: Poročila. — 12.30: Gospodarske in borzne vesti. — 12.45: Radio-kvartet. — 20: O pododovanju značaja. — 20.30: Literaren večer. — 21: Poročila. — 21.15: Ruska glasba. — 22.30: Ciganska godba.

LJUBLJANA 9.30: Prens cerkvene glasbe. — 11: Koncert komornega tria (prof. Trost: violina, gosp. Müller: čelo, gosp. N. Stritof: klavir). — 15: Materinski dan v radiu. — 16.30: Koncert radio - orkestra. — 20: Pevski večer zbora prosv. društva z Viča. — 22: Poročila in napoved časa. — ZAGREB 13.15: Reproducirana glasba. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20.30: Prosto za prenos iz inozemstva. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Prens slovaškega programa iz Bratislave. — 20: Prens programa iz Brna. — 22.20: Lahka glasba. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Prens programa iz Bratislave. — 20: Staropraške pesmi. — »V zlatem vodnjaku«, opereta v 1 dejanju iz starih časov. — VARŠAVA 17.55: Prens iz Krakova: Koncert češke glasbe. — 20.30: Prens iz Vilne: slovansko zborovsko petje. — 21.30: Recitiranje velikonočnih pesmi. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert kvarteta. — 20.05: Poljuden koncert orkestra inolistov. — BERLIN 16.30 Popoldanski koncert. — 20: Orkestralni koncert lahke glasbe. — 21: Recitacijski večer. — FRANKFURT 16.35: Koncert Beethovenovih skladb. — 20.15: Prens programa iz Stuttgarta. — »Svobodna Amerika« (nekaj akustičnih slik o nje osamosvojitvi). — LANGENBERG 17.45: Pevski koncert. — 20: Večerni koncert orkestra. — Narodne pesmi. — Lahka godba. — STUTTGART 16.35: Popoldanski koncert. — 20.15: Masetotova opera »Dekle iz Navare«. — Prens programa iz Frankfurtu. — TOULOUSE 21.30: Odlomki iz italijanskih oper. — 22: Koncert lahke godbe. — BUDIMPEŠTA 10: Cerkvena glasba. — 12: Orkestralni koncert. — 17: Ciganska godba. — 19.45: Koncert orkestra inolistov. — 21.30: Koncert tria. — 22.30: Lahka godba. — LONDON 19.45: Bachove violinske in klavirske sonate. — 20.15: Lahka godba. — 20.15: Pev-

ski koncert in vojaška godba. — 22.35: Koncert komorne glasbe. — RIM 17.30: Koncert cerkvene glasbe. — 20.45: Koncert staritalijanske glasbe. — STOCKHOLM 18.30: Koncert lahke godbe.

Torek, 26. marca.

BEograd 11.20: Stanje vode in napoved časa. — 12.15: Poročila. — 12.30: Gospodarske in borzne vesti. — 12.45: Reproducirana glasba. — 20: Predavanja. — 21: Poročila. — 21.15: Radio kvartet. — 22.30: Godba za ples.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa. — 13.30: Borzne vesti in reproducirana glasba. — 17: Koncert radio - orkestra. — 18: Ljubljana in okolica (g. Kunaver). — 18.30: Zur Gegenstandstheorie der Persönlichkeit, znanstveno predavanje prof. dr. Webra. — 19: Nemščina. — 19.30: Naše sodne države. — 20: Duetni večer (klavir in harmonij). — Koncert radio - orkestra. — 22: Poročila in napoved časa. — AGREB 13.15: Reproducirana glasba. — 15: Poljuden popoldanski koncert kvarteta. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.30: Simfonični koncert orkestra. — 22.20: Koncert lahke godbe. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert. — 19.30: Prens simfoničnega koncerta iz Prage. — VARŠAVA 17.55: Popoldanski koncert orkestra. — 19.50: Prens opere iz gledališča v Poznanju. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Popoldanski koncert orkestra inolistov. — 20.05: Literaren večer. — 21: Arie in pesmi. — 21.35: Koncert dunajskega koncertnega orkestra. — BERLIN 16.30: Orkestralni koncert lahke godbe. — 20: Brilliova opera »Zlati križ«. — FRANKFURT 16.15: Popoldanski koncert iz Stuttgarta. — 19.30: Bach »Pasijon sv. Matevža«. — LANGENBERG 17.15: Koncert tria na citre. — 20.10: Literarno - glasbeni večer. — STUTTGART 1.15: Popoldanski koncert. — 20.15: Stari vojaki (bariton in orkestr). — 21.30: Poljuden koncert filharmoničnega orkestra. — TOULOUSE 21.30: Operne arie. — 22: Orkestralni koncert. — BUDIMPEŠTA 9.12: Dopoldanski koncert. — 12: Koncert ciganske kapele. — 17.30: Orkestralni koncert lahke godbe. — 19.30: Prens iz opere. — 22.30: Ciganska godba. — LONDON 19.45: Bachove violinske in klavirske sonate. — 20.15: Lahka godba. — 20.45: Koncert kvinteta in pesmi. — 21.30: Koncert Schumannovih pesmi. — 22.40: Mešan večer. — 23.45: Godba za ples. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.45: Koncert operne glasbe. — STOCKHOLM 18.30: Koncert lahke godbe. — 20: Prens iz kralj. gledališča: Thomasova opera »Mignone«.

Radio Beograd

V evropskem radiofonskem koncertu je zopet zadonel nov akord: oddajati je pričela nova postaja v Beogradu. Danes se vrši njena slovesna otvoritev.

Ze oni teden so amatjerji, ki neumorno ribarijo po vetru, v poznih nočnih urah uiočili neke v bližini rimske postaje zvoke govornice in glasbe, ki jih dotlej ni bilo slišati. To so bila poskusna oddajanja beograjske postaje, ki so jo tekom zime montirali v palači Akademije nauka v Beogradu. Nova postaja je 123. v Evropi in tretja v Jugoslaviji.

Čudno se vidi, da je Beograd kot prestolnica naše države dobil zadnji svojo radiofonsko oddajno postajo — za Zagrebom in Ljubljano. Nemara je bila temu kriva ona famozna oddajna postaja v Rakovici, odkoder so že pred leti po trikrat na teden oddajali koncerte. No, tista postaja je bila narajena samo za telegrafijo in so jo čisto zasilno uporabljali tudi za oddajanje glasbe in podobnega. Seveda modulacija ni mogla biti kaj prida in ni čuda, da so se Beograščani raiši odločili za slab gramofon, kot za radio. Tako je moralo preteči precej časa, preden se je zabil prvi slab vtis in šele lani so se Beograščani odločili, da iznova poskusijo kvalitete radiofonije.

V ta namen se je lanske jeseni ustanovila posebna delniška družba z osnovno glavnico 5 milijonov Din, pri kateri je z znatnim deležem udeležena tudi Marconijeva družba v Londonu. Ta je zgradila tudi oddajno postajo po svojih osnutkih. Beograjska postaja je najmodernejšega tipa sistem Marconi, ki slove po krasni modulaciji, ki jo tolikani občudujemo pri angleških in italijanskih postajah. V palači Akademije nauka v Knez Mihajlovi ulici so priredili za postajo potrebne strojne, studijske in upravne prostore, skupaj 36 sob. Oddajni aparati so v četrtem, studij in pisarniški prostori pa v drugem nadstropju. Na strehi palače je med dvema 27 m visokima stolpoma razpeta antena. Postaja oddaja z energijo 9 k. w., od česar pride približno 2,5 k. w. v anteno; tedaj toliko, kolikor pri ljubljanski postaji. Postaja oddaja za sedaj na valu 455 m, dasi ji je mednarodna radiofonska unija v Ženevi odkazala drugo valovno dolžino.

Program obeta biti prav dober. Oddajali bodo spocetka po 6 do 7 ur na dan. Sodelovali bodo najboljše beograjski umetniki: glasbeniki, književniki in gledališki igralci. Vrh tega je uprava beograjskega gledališča postaji dovolila, da lahko 14 mesecev

REKORDNE REZULTATE

Samo s TUNGRAM Barijevimi REKORD CEVMI

prenaša vsako operno ali dramsko predstavo iz gledališča. Posebna pažnja se bo posvečala poročevalski službi.

Današnji slavnostni otvoritveni program vsebuje naslednje točke: ob 10.30: Fanfarska uvertura g. Matačića. — Državni himna (izvajata orkester kraljevega Narodnega gledališča in akademski pevski zbor »Obilič«). — Pozdravni govor in Hrističeva orkestralna suita iz »Jugoslavenskog balmeta«. — Ob 11.20: Poročila. — Ob 12.05: Odlomki iz Hrističeve opere »Zalumčar«. — Narodna pesem »Bakon Stefan i dva anđela«. — Baranovičeva orkestralna suita iz baleta »Licitarso srce«. — Ob 15: Selo v Sumadiji (narodni program z glasbo in recitacijami). — Ob 20: Večerni koncert radio kvarteta (biseri iz glasbe raznih narodov). — Najnovejše vesti. — Ob 22: Koncert radio - jazz - orkestra.

Z otvoritvijo beograjske postaje je naša domača radiofonija, ki se tako dolgo ni mogla oživotvoriti, dobila nekako osnovno okroglo, na katerem bo moči graditi naprej. Predvsem bo treba spopolniti Zagreb, a menda se kmalu zgrade še oddajni postaji v Skoplju in Splitu, da vsaj, kar se tiče števila postaj, ne bomo zadnji med evropskimi narodi. Ali kakor so postaje same nujne, vendar niso še zadostni predpogoji za procvit naše radiofonije. Šele z enotno smotreno organizacijo in čim tesnejšim sodelovanjem vseh postaj v državi, bo moči doseči oni efekt, ki si ga obetamo od domače radiofonije.

Prva številka lista »Radio« Beograd.

Beograjska radio - postaja izdaja tednik »Radio« Beograd, ki bo prinašal programe beograjske in drugih postaj, dalje tekste in poljsnisa vsega programa, tehniške članke, namenjene radio-amaterjem, in vse novice o radiofoniji. Prva številka je v glavnem posvečena beograjski radio-postaji, je bogato ilustrirana in obsega 24 strani. Cena posamezni številki je 5 Din. — Tromesečna naročnina 60 Din, polletna 120 Din, letna 240 Din. Naročnino je poslati na: Radio A. D. Beograd; račun pri Poštni hranilnici št. 50.888.

KLAVIRJI!

Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov različnih tvdik, kakor tudi lastnih izdelkov. — Poseben oddelek za popravila. Uglasevanje in popravila za konservatorij in Glasbeno Matico ter druge institute izgotavlja moja tvrdka. — Gre tudi na deželo. Točno postržba in zmerne cene — tudi na obroke. — Izdelovalec klavirjev R. WARBINEK, LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 5.

Zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost vsake vrste

učinkuje najbolje povsod priznana HOČEVARJEVA AROMATICNA ŽELEZNATA TINKTURA. Ne kvari zob in je prijetnega okusa. Pol litra steklenica 20 Din. Razpošilja se od 3 steklenice dalje. Izdeluje in razpošilja edino: LEKARNA PRI ANGELJU VARHU NA VRHNIKI. 3662

Salonit

cementno azbestni škrlj
je za pokrivanje zgradb najbolj material.

Nov uspeh brezžične telegrafije

Kakor poroča londonski »Daily Mail«, so se vršili med brezžičnima postajama v Bridgewaterju (Angleška) in Montrealu (Kanada) uspešni poskusi za istčasno prenašanje telefonskih in brzovajnih pogovorov na isto valovno dolžino, pri čemer se da očuvati skoraj popolno tajnost teh pošilk. Izumitelji te vrste prenašanja, neki Mathieu, je svojo metodo izdelal v Marconijevih laboratorijih.

Od dvornega igralca do vlomilca

V Budimpešti so se pripetili v zadnjem času številni drzni vlomi, ki so se nehali s tem, da so sedaj prišli njih izvrševalca. Je to v budimpeštanskih višjih krogih zelo znana osebnost, bivši dvorni igralec Abday, ki je bil pozneje, v času belega terorja častnik beogradistovske tolpe in eden najgrozovitejših teroristov. Nekoliko let ni bil nato o njem nič slišati. Šele v zadnjih časih se je spet pojavil in igral veliko vlogo v budimpeštanski družbi — z denarjem, ki si ga je »služil« z vloomi in tatvinami...

O. Kipur:

„Rado“

»Ej, pa sem vendar kupil rado ali radio ali kakor že pravijo tej škatlici...« beseduje sam s seboj Klančarjev Luka v vlakcu, vozeč se proti domu.

Tudi njegov сосед Matija je imel tako škaflico, iz katere se je slišala godba in petje iz Ljubljane. Samo enkrat je slišal par glasov, a to je bilo takrat, ko sta bila s sosedom še dobra prijatelja. Sedaj nista več in zato si je kupil Luka svoj »rado«.

»Jera,« zakliče Luka, prišedši domov, svoji debelušasti boljši polovici, »Jera! Poglej! Rado!«

»Jej, kaj tale škaflica, ki ni večja od globina... tak to je rado ali kako si že rekel?«

»Veš, Jera, jaz tudi ne vem, kako se prav za prav reče; pa to je vse eno, samo da bova slišala, kakor pri sosedovih.«

Luka razvije zavitek in privleče na dan dolgo bakreno žico.

»Jej, dolga žica, pa ne da bi bila iz zlata; prav tako se sveti... To boš pa gotovo shranil in poročno skrinjo.«

»Kaj še!« odgovori Luka. »To bom napeljal med našim skednjem in hišo,

kakor ima sosed. Tako mi je rekel tudi gospod v Ljubljani.«

»Le daj jo! Le daj!« se razgostijo Jera. Jaz že ne bom pazila, da ti jo kdo ne ukrade... Jaz že ne. Pa Sultana privedi nanjo!«

»Eh, Jera! To mora biti. Ta žica lovi godbo in petje in pravijo ji an... an...«

»An... an...« mu pomaga Jera.

Z združenimi močmi napneta žico med skednjem in hišo ter otdot v veliko izbo.

»Se zemlja zdaj!« pravi važno Luka.

»Ježeš! Kje pa naj tukaj med samimi skalami dobiš zemljo?« vpije Jera.

Luki se zgrbančilo čelo, pa odgovori: »Saj bo tudi gnoj dober, kakor pri sosedovih!«

»Luka! Luka! Zmešalo se ti je. Gnoj in pa rado! Sam delaš... Gnoj... rado... Jaz grem!«

Luka in Jera tiščita glave vsak v svojo slušalko. Niti dihati se ne upata.

»Ta je spil pa gotovo veliko surovih jajec, ker tako lepo poje!«

»Nabirže gosjih.«

»Slišiš! Mene tudi boli na desni strani...«

»Možganov in pameti,« ji popravi Luka.

»O o o...«

»O o o...«

»Gospodinjska ura bo zdaj. To ni zate, Luka. Zakuri in skuhaj večerjo; pa kravi ne pozabi nastlati!«

Luka hočeš, nočeš, moraš, odide. Pa se samo spreha okoli hiše.

»Gospodarstvo. Luka! Kje si?«

»To je pa zame. Zdaj pojdi ti kurit in kuhat. To ni zate,« se ojuučaji Luka.

Oba poslušata in priganjata drug drugega k delu. Ostaneta pa brez večerje.

»Orkester... Kaj pa je to?«

»Čakaj... slišala bova,« pravi Luka.

»O... or... organist... ali kako že?«

Poslušata. Jera veselo privzdiguje noge, a Luka jo miri: »Mir!... Tak bodi že tiho...«

Treski! Treski! ropota rado. Luka vrti in vrti gumb na škaflici, da mu je kar vroče. Joj, kako treska v slušalih, glavjo mu bo razneslo.

Še vedno tresk tresk!... Spomni se Luka sosedovega pripovedovanja o nevihti, ki vpliva na radio.

Luka vrti in privija, po vsem telesu se poti. Zdaj strahovito počti, da mu skoro raznese »rado«, slišala in glavjo...

Luka se zbudi na postelji ves moker in vroč. Poleg njega ležeča žena Jera

pa z dvignjeno roko vpije nad možem: »Luka, kaj ti je vendar? Ali noriš?«

Toda strašne sanje Luke niso oplašile. Se tisti dan se je peljal v mesto, kupil »rado« in ga namestil, kakor se mu je bilo sanjalo...

Janez Krvavec:

Iskarjot

Sanjavo je dehtel rožmarin na oknu in nageljal se je zibal pod koritcem. Meseč je s svojo blede svetlobo oblivljal pokrajino, da je bila videti bela in prosojna megla stisnjena čisto ob tla. Izza gozdnega obronka tam na desni se je prikazala senca. V njenih kretajah je Nežka spoznala svojega Jurja. Odbila je polkence in z burno utripajočim srcem strmela svojemu fantu naproti.

Privila ga je k sebi, da je začutila na prsih toploto njegovega telesa. Le svetli gumbi na telovniku so bili tako strupeno mrzli. Dolgo sta si zrla v oči in luna se je skrila za gosto večevje košate smreke.

»Kaj so rekli oča?« Nežika je bila tako nestrpna.

»Nežika, po slovo sem prišel... Prevelik siromak sem, da bi te smel ljubiti!«

Jurej je trpko zaškripal z zobmi, v

Nežikinih očeh pa so zalesketali svetli biseri:

»Jurej, Jurej! Kam pa hočeš? Ne pušči me same...«

»Grem, da si zaslužim denarja. Tvoj oča je zadržan, ne da te drugače iz rok. V hrvatskih šumah se dobro zaslužijo, pravijo.«

Nežika je zaihtela. Črna slutnja ji je stiskala srce...

»Ne hodj od mene, Jurej. Za Boga te prosim! Jurej, tako se bojim zate.«

»Da ne bom kos delu?«

»Kaj delo! Močan si, hvala Bogu, da bi Cmir odrinil. Ali fant moj, prerad ljubiš — in Nežike ne bo...«

»Ali ni greh, da tako misliš o meni?« se je razhudil Jurej. »Če vse vrag vzame in še mene povrhu — nak, Judež pa ne bom!«

»Če greš od mene, boš kakor hudournik brez struge...«

Jurej ji je jezno segel v roko: »Z Bogom, pa zvesta mi ostani!«

Nežika mu je dala mladiko rožmarina za klobuk. S suhimimi očmi ga je pogledala in dejala ko krivec mrzlo:

»Še preden se bo ta rožmarin posušil, me boš zatajil...!«

Jurja je zabeležilo v dušo, ker se je spomnil, da je v viharju prošle noči plaz podrli najlepši in najmočnejši me-

Kraljestvo mode

Gumbi so velika moda

Večkrat slišimo, da ima nova moda pre-malo nakita, kar razumemo tako, kakor bi imela pre malo idej in fantazije ter bi bila pre nagla in prepovršna. Če pa pogledamo rafinirano linijo in primitivnost sedanje mode se bomo kmalu prepričali, da je nje-na pregnantna enotost in varčnost v moti-vih doseglja vrhunec modnih možnosti in elegance.

Večkrat slišimo tudi vprašanje, kaj je pravzaprav eleganca. Gotovo tega pojma ni lahko razložiti, ker eleganca brez dvo-ma ni krepost, ki je lastna enemu ali dru-gemu modelu, temveč je ono, kar model pridobi šele s pomočjo svoje interpretacije po modno šolani dami. Vendar pa lahko imenujemo tudi sezonsko modo samo na sebi za elegantno in najnovejšo linijo smemo kljub njeni varčnosti motivov, če jo opazujemo objektivno, smatrati za iz-redno delikatno in absolutno svoj namen dosežajočo, torej za popolnoma elegantno. V novi izpeljavi linij ni nič prisiljenega, temveč sama prirodnost kretni, čista sno-trenost in dobra uporaba toalet. Telo žens-ke namreč ni več s silo podvrženo modi, da bi oblike telesa s silo morali prilagoditi izrecnim modnim tendencam, temveč je garderoba premišljena do najmanjše po-drobnosti in odgovarja zahtevam moderne dane v vsakem oziru.

Da v takih okoliščinah niso potrebna garniranja in brezpotrebni okraski, ki pa vendar zaidejo v modo po pogreškah raz-nih velikih modnih delavnic, je gotovo, pač pa se jih ogiblamo, ker vemo, da so brez-potrebni. Eleganta dama ljubi in svoji promenadni obleki le efekte, ki izvirajo samo iz materijala dotičnega oblačila, torej iz robčkov, vložkov in drugih podobnih okraskov.

Edina izjema so gumbi, ki se strinjajo zaradi svoje enostavnosti popolnoma z no-vim slogom.

Gumbe vidimo na vseh mogočih modelih, na oblekah, plaščih, kostumih, da celo klo-buke si z njimi najelegantnejše garniramo.

Oblika gumbov je seveda zelo različna, vendar se držimo najenostavnejših form. Še vedno so v modi gumbi v obliki vtišnje-nih krogel, ker se vedno dobro skladajo z obleko.

Tudi kovinski gumbi so večkrat v rabi in se odražajo zlasti učinkovito od novih živahnih modnih barv, ki z njimi tvorijo sliko popolnega šika. Navadno imajo gum-bi barvo tkanine ali pa kakega odenka glavne barve blaga.

Naša slika nam kaže, kako učinkovito delujejo gumbi na modernih oblekah. Na prvem mestu vidimo eno izmed onih

oblek, ki imajo izrazit karakter kostuma, ker ima telovnik z rokavi v zvezi z vzvon-častim krilom. Tak model je lahko prav tako iz svile kakor iz modernega volnena-ga blaga in je po sredi poševno zapet s kro-gastimi gumbi. Pri tem odpade seveda ves drugi nakit.

Tudi strapacni kostumi, ki so si priborili svoje mesto v ospredju, se večkrat poslu-žujejo celih vrst gumbov. Na tretji sliki vi-dimo tak model iz blaga za strpac, ki je okrašen z gumbi pošitimi pasovi in sredi hrbta in ob obeh straneh, da je doma bolj vitka.

Tako tudi okrasimo plašč, ki ga lahko no-simo na cesti pa tudi pri elegantnih orili-kah, prav učinkovito z gumbi. Za zgled naj nam služi predzadnji model, ki ima gladek zgornji del, enostavni spodnji del je pa zgoraj okrašen z gumbi. Oblačilo je vrste deluje izvrstno v vsakem modnem blagu, napravimo si ga pa lahko tudi iz temne svile.

Mnogovrstne obleke v podobi plašč, ki imajo večkrat tudi apartne ideje kazak (slika 2), tudi radi krasimo z dolgimi vr-stami gumbov.

Tudi »mala obleka«, ki ne sme manjkati v nobeni garderobi, je večkrat okrašena z mično garnituro iz gumbov. Zasti modne pletenine učinkujejo prav izvrstno in zlasti barvni trikoti, okrašeni z kovinskimi krogli, so silno priljubljeni. Na zadnji sliki vidimo tako obleko, ki je izredno mična, zelo poceni in pripravna za vsako priliko.

Velikonočno veselje

gospoda je pomladanska moderna oble-ka iz skladišča tvrdke F. LUKIČ, Stri-tarjeva ulica 9. Znano najboljši in naj-cenejši nakup.

Pomladne novosti

v dam. oblekah, blazah, nogavicah, moških srajcah, kravatah itd. priporoča pri priznanih nizkih cenah tvrdka

Ign. Žargi

Ljubljana, Sv. Petra c. 3 in 11. 3456a

Za deževne dni

Ker promenadni oblek ne moremo nositi v deževju, ko preveč trpe, si moramo pre-skrbeti za dež pripravna posebna oblačila. Plašči iz gumija delujejo nekako trdo in okorno in zato tudi niso pri elegantni dami

posebno priljubljeni. Zato nas bo gotovo razveselila vest, da nam letos za dež nudj moda praktično in lepo novost.

To so impregnirani žametni plašči, ki niso nikakor težka oblačila, temveč so iz lahkih voljnih tkanin napravljeni paletoji ali raglani, ki so popolnoma nepremočljivi, visoko zapeti in po navadi prepasani s pasom. Baržun pri impregnaciji ne izgubi svo-gega sijaja, tako da se z njih apartnosjo ne more primerjati prav nobeno drugo do-seđaj navadno oblačilo za dež.

Visoke tanke škornjice iz gumija z zad-ro varujejo čevlje in nogavice in če imamo še trpežen klubok, bomo tudi v največji plehi lahko pogrešali dežnik.

Moda

Predno si kupite obleko, plašč, pos-
glejte si modele v trgovini. P. Mag-
dič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.
1929

Pomlad v planinah

Končno smo dočakali čas, da lahko zo-pet gremo pod milo nebo in v zeleno pr-dro. Že dolgo več ne hodimo v težki tu-ristični opremi na hribe, temveč izvirno vedno le ono, kar je v resnici potrebno in praktično. Glavno je seveda trpežna obu-tev: solidni nizki čevlji z dvojno zaponko.

Čevlji morajo biti dosti veliki, da lahko objujemo čez nogavice še druge kratke vol-nene nogavice, ki varujejo nogo pred otis-ki in žulji.

Karirano krilo je vedno šik in ga nosi-mo ali z volnenim jumperjem ali pa s sportno bluzo.

Ogrinjamo se na izletih s kratko jopico iz usnja, ker je topla in ne prepušča mo-krote. Njena barva se ravna po barvah kri-la. Sicer je pa letos najbolj priljubljeno ze-leno in srednje močno modro usnje, ki je zelo elegantno in poleg tega ni nepraktič-no. Poleg vsega tega imamo pa še vedno radi rjavo barvo, ker je praktična in ni prav nič podvržena izpremembam dneвне mode.

Pri slabokrvnosti

po prestani težki bolezni uživajte samo

Chinoferrin

Dobi se v vsaki lekarni. 3-a

cesen v vsej okolici... Hotel je sko-čiti z okna. Nežika ga je prestregla: »Kaj niti poljuba ne maraš v slovo?« Jureju se je srce zasmejalo in tisti mah je pozabil bridkost prejšnjega trenu-ka. Radosten je šepetal svoji ljubici na uho in vroče ji je sopol za vrat: »Moja, moja! Nikdar ne pozabi, da si moja dečva, ki jo Jurej tako štema. Krščen duš, denarja prinesem in potlej se oženiva...«

Skovir se je zadržal v smreki, ko je Jurej zavihtel sekuro na ramo in krenil po kameniti stezi v temno dolino...

Meseci so minili in spomlad je prihaja-la v deželo, ko je Jurej prvč omahnil. Ni se izčrpal za delom. O, ne! Bo-lezen mu je mehčala kite, bolezen in kruta vest.

»Čas je, da grem k spovedi...« Zagnal je sekuro med mrtva debela in se spustil na štor.

»Nežika!« Solze so ga polile. »Prav je imela Nežika: Še preden se bo po-sušil ta rožmarin, me boš zatajil...«

Po bliskovito so se vrstili v njem strašni spomini na ono prekleto zimsko noč.

Ilonka, vrazja ciganka, ki se je bila premočena zatekla v njegovo baito, se je tako zvonko smejala kot Nežika. Jurej je bil kot hudournik brez stru-

ge... Ko je utrujenemu in zasoplemu omahnila glava na njene prsi, mu je strgala dehteč rožmarin izza traka: »Kaj ti je treba tega šavja?«

Tedaj je Jurej zavihtel sekuro. Ilonka pa je zažgolela na pragu s svetlo iskro maščevalnosti v očeh:

»Bolani si, fant, bolan kakor jaz, ha-ha-ha!...« in je izginila v snežni me-tež. — Zaman je bil taval Jurej po go-zdu, da bi jo ubil...

Jureju je zlezla glava tako globoko, da ga je zbodla ost prelomljena šibe v čelo.

Zdrnil se je: »Kaj bi? Dosti je pokore! Iskrena spoved in — konec. To je moj delež...«

Nežika se ga je prestrašila, ko je od-prl polkence. Vedela je, kaj ji je prišel povedat. Zato ni jokala in Jurej je strmel.

»Pripravljena sem bila na to, Jurej. Hiti, da se oženiva. Potreben si ženske roke, da ti vrne zapravljenno zdravje.«

Strme je Jurej zaprl polkence. Čutil je, kako mu ledeni kri v samem srcu. Nu, spoved je bila opravljena. Neučaka-ko je pograbil svoj delež...

Nihče ni spoznal obešnjaka, ki je vi-sej na mladi češplji ob cesti.

»Obupan potepuh je bil,« so menili ljudje, ko so ga zagrebeli za pokopali-

škim zidom. Le Nežika je vedela nje-govo ime, zato je v temni noči zatek-nila beli križ v svežo gomilo, beli križ z rdečim napisom:

»Iskarijot...«

Na stara leta je žalost omračila Ne-žiki um. Bila je občinska norica, dok-ler ji ni Bog pokazal lesketajočih se valov naraslega potoka.

Za pokopališkim zidom počiva Iska-rijot, zraven njega pa v grobčku z ze-lenim bršljanom poraslim, njegova zve-sta ljubica.

Divja jablana skriva v svoje veje rdeči napis, da ga ne vidi vsak, kdor gre mimo.

Mihelič Stane

Matevž gre k vojakom

Ves žalosten in v samega sebe po-greznjen se je Matevž vozil k vojakom.

Enakomerno se je pomikal vlak, ena-komerno so žvenketala stekla v oknih in enakomerno so brzeli mimo komaj še vidni brzozjavni drogovi.

Matevž vse te enakomernosti ni opazil in se ni zmenil zanje. Le skrivaj in podzavestno se mu je prikradla sama v dušo, kakor se prikrađe snanec in z njim tiha sanja. Gledal je skozi okno

Pri vetru in neurju

ne čakajte, da postane Vaša koža hrapava in
razpokana, temveč se ognite temu z

NIVEA-CREME

Natrite ž njo vsak večer, predno greste k počitku in istotako podnevi, predno se po-daste na oster zrak, temeljito lice in roke. Koži sorodni Enerit, ki ga vsebuje edino Nivea - creme, naredi vašo zunanost lepo in mlado. 2662

Zdravniška posvetovalnica

G. M. T. v Z. Odkod izbija ime za voljšjo črešnja (átropa belladonna) in njene prepa-rate »belladonna«, menda ni ugotovljivo. Gporaba rastline in njenih sorodnikov je prastara in tudi danes razširjena pri divja-kih vseh kontinentov, ki jo pa uživajo kot mamilu in opajalo, bodisi da jo žvečijo, jo kade, si jo kuhajo ali kakor že koli. V srednjem veku in pozneje je veljala kot ne-obhodna primes čarovniških maš, ki so ž njo natrle ljudi usposobile za letanje. (Učinko-viti princip voljšje črešnje atropin in nje-gova skupina povzročajo pri nekterih zastrup-ljenih delirijozna zamačenja, v katerih med drugim bledejo, da hrče po zraku, kar je dalo povod v svojedobnih čarovniških procesih za razna »priznanja« in samoobtož-be osumljenim nesrečnicam.) Da se je tako učinkovita in skrivnostno delujoča droga uporabljala od nekdaj tudi kot zdravilo, je umevno. Zato tudi ni ostalo prikrito, da preparati tega čudežnega rastlinja širijo zenice in napravljajo s tem pogled globok, teman — in očarljiv — seveda na račun točnega vida — kar pa ni žensk niti prej-šnjih vekov niti sedanjega časa motilo, da ne bi posegale po tem sredstvu kot — lepoti-lu. Tudi je znano, da so se ponekod žens-ke lepoticile s tem, da so si natirale zrela temnordeča jagode (črešnje) kot barvilo, mesto šminke na lice, s čimer so pogosto dosegle oboje: rdeče lice in čarobnotne oči. Priborile so si torej s pomočjo voljšje črešnje naslov zlepe gospe, t. j. »bella don-na«, odkoder se je, uče razni razlagavci pre-neslo ime baje na rastlino nosilca. — G. E. K. v L. 1.) Bržčas zamaški iz drgal (tonzil). 2.) Brez nevarnosti, a zoprna. 3.) Dajte si žleze operativnim polom izrezati. Ustne vode ne pomagajo mnogo. — G. F. K. v V., p. D. M. v P. Vaše obolenje obsega bržčas nos, žre-lo in grlo. Verjetno je kronično, s tenden-co pogostega poslabšanja, odnosno vzplam-tenja. Izročite se v oskrbo kakemu špica-lištu za bolezni v nosu in grlu. Samo od ta-kega zdravljenja je kaj uspešnega pričaku-vati. V ostalem se izogibajte premarženju, preuhemu, kakor predvsem zakajenemu in prašnemu zraku. Da treba kaj opustiti, je ob sebi umevno. — St. J. N. V. Anonimo. Koš! — »Obupan«. Če je v vašem primeru pretemba slabšnega mesta kriva boleznj, je vprašanje. Lahko pa, da so neugodne kli-matične ali druge razmere omogočile ali vsaj pospešile izbruh bolezni. Tako bula na vratu, kot pokašljevanje je sumljivo. Pove-dite ženo vendar h kakemu zdravniku, da jo pregleda. Verjetno je bolnica slabokrvna, odkoder možno, da izhaja tudi belo perilo. Da poleg bolnica, da nima veselja za delo, da se vedno čuti trdno, se da pač vse raz-lagati iz njene bolezni. Tudi izpadanje las, kot izpuščaji bržčas temelje na nji. — G. M. T. v L. Da bi vsega bolnika nikakor ne mogli dati zdraviti, češ, da so zdravniški predragi, ne ustreza resnici. Če ni bolnik član OUZD, ima na razpolago mestne zdrav-nike, nadalje ambulaterije na vseh oddel-kih splošne javne bolnice, kjer je zdravlje-nje za manj premožne seveda povsem brezplačno. Pa tudi vsak zdravnik, o tem smo prepričani, vam bolnika pregleda in pre-išče, če ga poprosite za to, brezplačno, če so vaše materijalne razmere neugodne. Se-veda, da bi pa zdravniški zastoj robotali ljudem, ki imajo denar prav za vse, samo za zdravnika ne, ki mora končno tudi živeti in plačevati, n. pr. sam živeč v več kot skromnih odnosjih, stanarino mnogokrat v več kot 100kratnem predvojnem iznosu, te-ga ne more od njega zahtevati nikdo. — G. A. P. v M. Razne prireditve, veselice, koncerti, gledališke igre itd. na blaznicah nikakor niso izboljšjotina in časnikarske ra-ce, ampak veljajo kot razvedrilna sredstva in so uvedena na vseh vzornih blaznicah kulturnih držav. Vsem seveda prednjači Nemčija, odnosno Pruska, ki ima svoje za-vode opremljene s lastnimi zabavišči, kon-certnimi in gledališkimi dvoranami, plesišči, kot ima tudi lastne orkestre itd. Slične no-volarije so uveljavili že pred več nego 20 leti — seveda v skromnih razmerah — na našem Studencu, kar je pa zadelo na vse-stranski kulturne odpor, dokler niso po-klificani politiki definitivno upostavili stari dobri red, ki hvala Bogu, še danes vlada. — Da bi torej Francozi, kakor vi mislite, bili v tem pogledu kaki pionirji, se motite. Njihovo blazništvo se v splošnem sumljivo bliža balkanskemu. — G. V. Č. v P. Sedanja

sredstva za narkozo pohajajo iz početka pre-teklega stoletja. V prejšnjih dobah so pač uporabljali, zlasti v Orijentu in v južnih de-želah, razna mamilu in opajala, deloma zna-ne, deloma neznane provenience, n. pr. opium, haashiš, mandragora, hiosciamus itd. Pozneje je bil alkohol glavni narkotikum. Bolnik se je do nezavestnosti opil, nakar so ga operirali. Mnogo hudih bolečin je bilo pa prenesi brez vseh olajšav. — Vsaka narkoza je seveda zastrupljenje. — G. F. K. v M. »Slabost srca« in bolezen zase, ampak samo »stanje«, ki je seveda lahko jako re-sno, a tudi samo mimogrede se pojavljajo-če. Kake vrste je, o tem odločuje predvsem temeljna bolezen, katere pa pri vas seveda ne poznamo. Zato vam tudi ne moremo po-vedati, ali je vaša »slabost« odpravljiva ali ne. — G. D. F. v B. L. S. Steklina (lyssa) ni nalezljiva (infekcijska) bolezen. Če sicer se vedno neznani virus, ki se nahaja ali v tekočinah, krvi, žvečevju, mesu itd. preku-haš, postane neinfekcijsen. Kdor je torej pojedel kos prekuhanega mesa od živali, poginule na lisi, ne more nalesiti stekline. Pač pa morda lahko kako drugače oboli, če je meso prepojeno s toksini, to je strupe-nimi izločki organizmov, ki povzročajo liso. — Pri mrhovini prihajajo še v poštev tudi sicer nastajajoči ptomani in njihove raz-padline. — »Aknet«. Bolezen je mnogokrat jako trdovratna in se upira vsem mogočim kuram. Vendar pa zaradi tega ni treba ob-upati. Poskusite, dati ste, kakor pišete, »poskusili ste celo apoteko«, sedaj še lahko mazanje grč z žvepleno mažo; nadalje upo-rabljajte odvajalna sredstva. Ker tožite, da tudi želodec ni v redu, jemljite trikrat na dan takoj po jedi po 2 pastili (močnejšega) acidul - pepsina, vsak pot na časi vedno raz-topljenega. Učinek je včasih presenetljiv.

»Za desinfekcijo
ustne dupline in
grla, za obrambo
proti gripi, vnetju
vrata in prehladu

Panflavin

pastile

Učinkujejo specifično pri vseh
nalezljivih boleznih.

»Toda, Marija, ali si ne morete pod-ložiti kos časniškega papirja?«

»Ni potrebno, gospa, dosežem tudi tako.«

cesen v vsej okolici... Hotel je sko-čiti z okna. Nežika ga je prestregla: »Kaj niti poljuba ne maraš v slovo?« Jureju se je srce zasmejalo in tisti mah je pozabil bridkost prejšnjega trenu-ka. Radosten je šepetal svoji ljubici na uho in vroče ji je sopol za vrat: »Moja, moja! Nikdar ne pozabi, da si moja dečva, ki jo Jurej tako štema. Krščen duš, denarja prinesem in potlej se oženiva...«

Skovir se je zadržal v smreki, ko je Jurej zavihtel sekuro na ramo in krenil po kameniti stezi v temno dolino...

Meseci so minili in spomlad je prihaja-la v deželo, ko je Jurej prvč omahnil. Ni se izčrpal za delom. O, ne! Bo-lezen mu je mehčala kite, bolezen in kruta vest.

»Čas je, da grem k spovedi...« Zagnal je sekuro med mrtva debela in se spustil na štor.

»Nežika!« Solze so ga polile. »Prav je imela Nežika: Še preden se bo po-sušil ta rožmarin, me boš zatajil...«

Po bliskovito so se vrstili v njem strašni spomini na ono prekleto zimsko noč.

Ilonka, vrazja ciganka, ki se je bila premočena zatekla v njegovo baito, se je tako zvonko smejala kot Nežika. Jurej je bil kot hudournik brez stru-

ge... Ko je utrujenemu in zasoplemu omahnila glava na njene prsi, mu je strgala dehteč rožmarin izza traka: »Kaj ti je treba tega šavja?«

Tedaj je Jurej zavihtel sekuro. Ilonka pa je zažgolela na pragu s svetlo iskro maščevalnosti v očeh:

»Bolani si, fant, bolan kakor jaz, ha-ha-ha!...« in je izginila v snežni me-tež. — Zaman je bil taval Jurej po go-zdu, da bi jo ubil...

Jureju je zlezla glava tako globoko, da ga je zbodla ost prelomljena šibe v čelo.

Zdrnil se je: »Kaj bi? Dosti je pokore! Iskrena spoved in — konec. To je moj delež...«

Nežika se ga je prestrašila, ko je od-prl polkence. Vedela je, kaj ji je prišel povedat. Zato ni jokala in Jurej je strmel.

»Pripravljena sem bila na to, Jurej. Hiti, da se oženiva. Potreben si ženske roke, da ti vrne zapravljenno zdravje.«

Strme je Jurej zaprl polkence. Čutil je, kako mu ledeni kri v samem srcu. Nu, spoved je bila opravljena. Neučaka-ko je pograbil svoj delež...

Nihče ni spoznal obešnjaka, ki je vi-sej na mladi češplji ob cesti.

»Obupan potepuh je bil,« so menili ljudje, ko so ga zagrebeli za pokopali-

škim zidom. Le Nežika je vedela nje-govo ime, zato je v temni noči zatek-nila beli križ v svežo gomilo, beli križ z rdečim napisom:

»Iskarijot...«

Na stara leta je žalost omračila Ne-žiki um. Bila je občinska norica, dok-ler ji ni Bog pokazal lesketajočih se valov naraslega potoka.

Za pokopališkim zidom počiva Iska-rijot, zraven njega pa v grobčku z ze-lenim bršljanom poraslim, njegova zve-sta ljubica.

Divja jablana skriva v svoje veje rdeči napis, da ga ne vidi vsak, kdor gre mimo.

Mihelič Stane

Matevž gre k vojakom

Ves žalosten in v samega sebe po-greznjen se je Matevž vozil k vojakom.

Enakomerno se je pomikal vlak, ena-komerno so žvenketala stekla v oknih in enakomerno so brzeli mimo komaj še vidni brzozjavni drogovi.

Matevž vse te enakomernosti ni opazil in se ni zmenil zanje. Le skrivaj in podzavestno se mu je prikradla sama v dušo, kakor se prikrađe snanec in z njim tiha sanja. Gledal je skozi okno

z zaspanimi očmi in napol odprtimi usti. Z levico je slonel na robu okna, desnica pa mu je leno počivala na kol-lenih. Ni se vozil sam. Mladi, veseli fantje so peli okoli njega, tudi ti so od-hajali k vojakom. On pa ni videl, še harmonike ni slišal, ki je vriskala. Na dom je mislil in na Maričko, ki jo je tako žalostno pustil samo. Spomnil se je zadnjega večera, ko se je poslavljal od nje. Jokala je. On pa ji je go-ovoril v trenutku, ko bi ji bil moral vlti tolažilnega olja v srce, ko so ji oč. zar-devale od solz besede, ki so jo »...«. Iz sebe ni mogel spraviti niti trohice sočutja, čeprav je v njem vse kipel. Pa kaj! Kako naj bi dajal človeku to-lažbe človek, ki je sam potepuh in je ne najde drugje kakor v bolečini one-ga, od katerega se poslavlja...

Zaman ga čaka Marička nočjo. Mor-da sloni pri oknu. Glavica med nageljni, med onimi rdečimi nageljni, ki so mu vedno že iz dalje zadišali, ko se je bližal njenemu oknu. Rožmarin! Še nosi na prsni list rožmarina in velik rdeč nagelj, ki so ga odtrgale njene roke in mu ga za slovo pripelne na prsi. Še diši, diši. In glava je Matevžu klo-nila, ustni sta se dotaknili nageljna, velega lista rožmarina. Tako nežen, ta-ko mehke je bil list, tako rdeč je bil

nagelj na prsni, kakor bi po njem plala kri. Zdelo se je Matevžu, kakor da je poljubil Maričko. Poljubil? Ah! samo enkrat jo je poljubil, samo enkrat pri-tisnil na svoje široke prsi in to je bilo oni večer, ko se je poslavljal od nje. Rožmarin, nagelj, poljub... Tako ču-dno se je vse to spojilo v Matevževem srcu, tako blaženo je zadišalo, zatrep-salo, zagorilo...

»Marička!« Vzdignil je obe roki Ma-tevž, vzdignil je glavo. Pa ni bilo Ma-ričke in roke so kakor obupane same omahnile nazaj. Fantje okoli njega so pospali, tudi harmonika je zaspala.

Pokrajina posuta z mesečino je br-zela mimo, osamelo drevo, kozolec, hi-ša na holmu, zasvetil se je zvonik in zopet utonil v daljavi. Tam nekje da-leč je zalajal pes. Zdrnil se je Matevž in v nasmeh so se mu razširile ustnice.

Pes! Sosedov pes! Kolikokrat si la-sjal, ko se je zlomila vejica ali pa od-padel list pod mojimi nogami. Pa je prirobantil ven stari Smrekar v sami srajci in spodnjih hlačah. Preko ramen je imel ognjen star prušof, mrmral je sam s seboj, v levici držel leščerbo, v desnici okovano palico:

»Sultan, kdo je, kdo te moti in meni jemlje spance? Drži ga!«

In zopet se je Matevž spomnil ne-

nagelj na prsni, kakor bi po njem plala kri. Zdelo se je Matevžu, kakor da je poljubil Maričko. Poljubil? Ah! samo enkrat jo je poljubil, samo enkrat pri-tisnil na svoje široke prsi in to je bilo oni večer, ko se je poslavljal od nje. Rožmarin, nagelj, poljub... Tako ču-dno se je vse to spojilo v Matevževem srcu, tako blaženo je zadišalo, zatrep-salo, zagorilo...

»Marička!« Vzdignil je obe roki Ma-tevž, vzdignil je glavo. Pa ni bilo Ma-ričke in roke so kakor obupane same omahnile nazaj. Fantje okoli njega so pospali, tudi harmonika je zaspala.

Pokrajina posuta z mesečino je br-zela mimo, osamelo drevo, kozolec, hi-ša na holmu, zasvetil se je zvonik in zopet utonil v daljavi. Tam nekje da-leč je zalajal pes. Zdrnil se je Matevž in v nasmeh so se mu razširile ustnice.

Pes! Sosedov pes! Kolikokrat si la-sjal, ko se je zlomila vejica ali pa od-padel list pod mojimi nogami. Pa je prirobantil ven stari Smrekar v sami srajci in spodnjih hlačah. Preko ramen je imel ognjen star prušof, mrmral je sam s seboj, v levici držel leščerbo, v desnici okovano palico:

»Sultan, kdo je, kdo te moti in meni jemlje spance? Drži ga

Prifurali so furmani...

Pripoveduje Franc Piškur, ljubljanski meščan, ob svoji devetdesetletnici

Jubilant je bil rojen 23. marca 1839. v Pijavi gorici pri Karónu. Ponosna hiša v dva »štuka« je bila veika vinska trgovina, ki je svoje konje v onih časih, ko še ni bilo železnice, pošiljala globoko na Hrvaško, na drugi strani pa daleč čez Trst v Italijo. Občevanje z narodno probujenimi Hrvati je v njem vzbudilo narodno zavest in ponos. V dobi našega narodnega preporoda je bil eden onih redkih narodno zavednih pridobitnikov, ki so tudi najtežje gnotne žrtve za slovansko in napredno stvar smatrali za dolžnost in za čast. Gotovo je on naš najstarejši napredni volilec, ki nikdar ni zamudil svoje strankarske dolžnosti, zakaj prav pri vseh volitvah v Ljubljani od šestdesetih let minulega stoletja pa do zadnjih je vedno glasoval, seveda vedno z naprednimi Slovenci. On je tudi najstarejši naročnik naših naprednih časopisov, ki so se z njegovo osebo tudi večkrat bavili v simpatičnih člankih. Stara narodna in napredna garda Slovenije ga pozna in spoštuje, mlada generacija naj ga pa posnema in časti.

Kako je stari gospod še čil na duhu, naj pričajo njegovi spomini. Resnica, da jih je narokoval v pero, ležerno sede na stolu, viržinko v ustih in s čašo vina pred seboj. Noben datum mu ni poglobil iz spomina, nobeno ime se mu ni zabrisalo. In teh je ogromna množica od najnižjih slojev v mestu in na deželi pa do literatov in narodnih voditeljev, ki so bili vsi njegovi znanci in prijatelji, kar jih je delovalo v teku nad tri četrtine stoletja za napredek našega naroda.

Senjorju veteranov garde narodnih pervakov naše najspoštlivejše čestitke s toplimi željami, da dočaka še svojo stoletnico!

Pri Karónu se je reklo v Pijavi gorici, jaz sem pa še vedno Karón. Domačijo je prevzel brat, potem je pa šlo vse na tuje. Stara gostilna in trgovina z vinom je bila pri nas in imenitno je šla kupčija, ko so zidali železnico na Trst. Zato se jo nisimo bali, čeprav smo slutili, da pomeni

konec tovornikov.

ki smo s konji po cestah in z ladjami po rekah prevažali blago daleč na vse strani. Res je, preživel sem vse kranjske tovornike. To so bili možje! Znali so zaslužiti, pa tudi dati.

česa in še bolj je bilo veselo njegovo srce.

Spomladi je bilo, ko so z vso silo cveli nageljni na Maričinem oknu. Vesel, malo razigran je bil tistega večera Matevž. In v tej veselosti, razposajenosti svoji je dražil Smrekarjevega psa, da je lajal. Zaskripal je ključ v vratih — stari Smrekar se je prikazal na pragu. Matevž pa je pograbil krepelce in mu ga je zagnal pod noge. Iz bil je Smrekarju palico in svetiljko iz rok. Drl se je pes na verigi, Smrekar pa ni nič več mrmral in se jezil, urnih pet jo je pobrisal in zaklenil hišo.

»Kaj si storil?« ga je tisti večer vprašala Marička. Pa ji je Matevž vse povedal, njene besede so ga karale, oči pa so se ji smejale.

Vsa žalost je izginila Matevžu iz srca ob teh spominih, pozabil je na vse skrbi, ki so ga doma morale in mu dušo občutile ob slovesu. Smehljaj mu je plaval na njegovih ustnih in s smehljajem v srcu je tudi zadrževal. Vlak pa je drevil dalje v noč...

Spomladanski kričistilni čaj

po župniku KNEIPPU se dobi v lekarni Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta 1 pri zmajskem mostu. Razpošilja se tudi po pošti.

Ko sem imel 6 let sem šel na Ig k šolmastru. Samo pol leta sem bil pri njem, pa je dejal, da sem se naučil v 6 mesecih toliko, kolikor drugi v 6 letih. Posebno sem bil za rajtenge, pisanje in branje je šlo samo od sebe, seveda slovansko in nemško, da sam ne vem, kdaj sem gladko pisal in govoril. Talijsko sem se pa naučil na svojih kupčijskih potih po Laškem.

S 7. letom sem bil v Ljubljani pri birmi. Birmal me je škof Anton Alojzij Wolf, potem sem pa z očetom prvič fural v Metliko.

Imel sem samo enega konja in voz še z zavoro na vrh, oče pa dva para v težkem vozu, ki je bil naložen s posodo za vino. Do l. 1848. smo vozili vsak eden v Metliko, l. 1849. in 1850. smo pa hodili

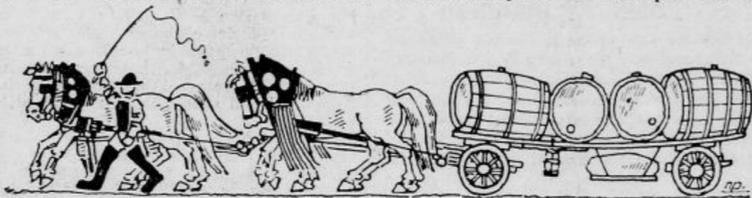
v Zagreb

ker je bilo vino ceneje, ampak ne tako dobro, kakor metliško. Lahki, ki so delali železnica na Trst, niso bili izbirčni, pa so popili vse, kar smo pripeljali.

Od Sv. Ivana Zeline so kmetje pripeljali vino na škofov marof Maksimir, kjer smo ga pretočili v svojo posodo.

Leta 1851. je na Hrvaškem vzel Kallister v zakup dac, ki so ga tedaj upeljali. Direktor daca Pugelj je prišel v Zagreb mojega očeta prosit, če lahko pelje iz Ljubljane družini dveh dacarjev in njuno hišno opravo v Karlovac. »Bo že France pripeljal?« je dejal oče, jaz sem pa rekel, da bom, samo če je cesta do tja. Star še nisem bil dvanajst let. »Čez Metliko boš vozil, tam ti pa pokažejo naprej. V Maksimirju te bodo pa čakale štiri bariglje, da ne boš vozil prazen nazaj.«

V Ljubljani sem pred Kalistrovo, sedaj Zidarjevo hišo na Dunajski cesti naložil na težki voz s štirimi konji dve babi in štiri otroke ter opravo. Zvečer smo bili v Novem mestu, kjer smo prenočili, drugi dan smo pa čez Gorjance pripeljali opolodne v Metliko. Znanci so

me z veseljem pozdravil in vsem je bilo hudo, ker smo hodili po vino v Zagreb. Zalo se mi je zdelo, ko se mi je mešetar ponujal, da me spremi do Karlovca, ker je mislil, da me bo tam obrnil nazaj v Metliko, pa ga nisem maral.

Ze noč je bila, ko sem pripeljal v Karlovac in skrbelo me je, kje naj sprežen, ker nisem vedel za nobeno furmansko gostilno.

Pred vozom je šel fant z mrežo mrve. Začuden me je gledal, ker ni mogel verjeti, da fura 11letni deček s takim vozom.

»Kam greš?« praša po kranjsko, pa sem mu razložil, kako in kaj.

»Pri nas boš sprejel?« in nas je vodil domu k birtu Svedru, ki je bil Ljubljancin in je njegov brat vozil prešiče v Ljubljano.

Na vse zgodaj sem šel z dacarjema h Kolpi, kjer so skladali žito iz ladij na vozove. Za konje sem kupil

2 vagana ovsa po 60 krajcarjev in 2 vagana koruze po 80 krajcarjev.

Vagan je imel 2 mernika, tako da je tedaj veljal mernik ovsa le 30 krajcarjev.

Proti Zagrebu sem v prazen voz vpregel tri konje vstric, enega sem pa privezal zadaj, da sem se lahko peljal. Kako pak, če sta bila vprežena oba para, je moral voznik hoditi poleg prvega para, ker konj ni mogel voditi z voza. Hitro je šlo in po noči sem bil že

v Zagrebu

kjer smo ostajali pri Gašperju, Kranjcu, takoj v tretji hiši za ogrom v Dolgi ulici ali Ilici. Velika oštarija je bila s tako prostornim dvoriščem, da sem lahko obrnil z največjim vozom in ga ni bilo treba puščati zunaj na cesti, kjer bi bil moral najeti in plačati čuvaja, da je čez noč varoval voz in blago. O, dobro so zaslužili čuvaji, čeprav jih je bilo mnogo, ko je bilo pa tudi voz vedno dosti.

Birt Gašper

je bil doma iz Grahovega pri Cerknici in je tudi fural. V Yrstu so ga vjeli na kontrabandu in mu vzeli štiri konje, samo gajžlo so mu pustili. Pa se ni dal! V Zagrebu je začel voziti šuto, nazad-

Usta in grlo so našljaja pot, po katerem prihajajo klice boleznij v naše telo. Razgreti pari uporabljajo na plesu okusne

Anacot - pastilje Dra Wandera

Dobivajo se v vseh lekarnah. Čuvajte se preparatov, ki zadnje čase imitirajo povsod poznane ANACOT-PASTILJE.

nje je imel pa 40 parov konj, si kupil hišo in še dve novi sezidal.

V Maksimirju so me čakale že 4 polne bariglje z enim hlapcem.

»Bariglje po 16 veder, kako bova sama naložila?«

sem se prestrašil. »Bova že, saj imaš dobre konje!« je menil hlapec pa je pripel dolgo verigo zadaj za voz in jo potegnul po kozi. Barigljio sva zavalila na verigo, ki sva jo vrgla nazaj čez barigljio in čez voz, da sem lahko pred vozom na konec verige zapregel težko kobilo. Hlapec je ravnal barigljio in komandiral, kdaj in koliko naj potegne kobila, ki sem jo držal pri glavi. Vse štiri bariglje so bile naložene v eni uri, kakor morajo biti: sprednja in zadnja po dolgemu, srednji dve pa počez. Potem sva pa šla zajtrkovat, ker je bila tudi koj tam dobra gostilna.

Kaj kofe? Piška!

Če bi bil moj oče jedel kofe, pa bi ne bil v 95. letu gori zadaj na vrtu zlezal na hrushko in jo obžagal. Piška pa polič dobrega vina, te je zajtrk.

Opoldne sva šla iz Zagreba in čez Samobor na Brežice, prenočevala sva pa že

pri Hribarju na Jesenicah.

To je bila slavna oštarija, da ni bilo take na vsem Dolenjskem. Tam smo se furmani sestali s čolnarji. Njih je bilo po sto, naš pa po petdeset vsak dan pri kosilu. To se je jedlo!

Dvanajst riht za 50 krajcarjev in polič vina!

Ko je bil moj bratranec z menoj pri kosilu pri Hribarju, je omagal že pred sredo obeda. Jezil se je in tožil, zakaj mi nisem prej povedal, kaj vse pride, da bi bil bolj po malem jemal, kakor drugi vajeni. Nabasal se je pa že z govedino in ajmohtom, svinjsko in telečjo pečenko, da že s sulcem ni mogel nikamor, kaj šele z v testu pečeno vro-

čo šunko z ocvrtimi piščanci in s srno, pa s puranom in kopuni, ki so bili vedno nazadnje. Saj ni bilo hudo, ker smo zalivali in nazdravljali, in tudi naglo ni šlo, ker so vmes gremli čolnarji: »Po Savci, po Dravci, po beli Donavi pijemo ga po reparji...« in mi nazaj:

»Prifurali so furmani, en sodec sladk'ga vina...«

Pa ženske, ženske so bile čvrste in so se smejale, da se je razlegalo čez Savo na štajersko stran. Pa še pleče in bas, bombardon in klanec, najbolj živo in najbolj milo pa vprekel!

Drugo noč smo bili

pri Kastelcu v Kandiji.

Vesela oštarija in rake iz Krke smo jedli. Ni boljše podlage za pijačo!

L. 1860. v svojem 21. letu sem začel kupčevati na svoj riziko.

Takrat je stekla železnica iz Ljubljane v Zagreb na Sisek. Konec je bilo furmanske. Že l. 1849. se je pričelo z železnico na Trst. Vozili smo samo še z enim vozom, ostalo so pa peljali štajerci na Most (Zidan most), od tod pa železnica.

Kakor že rečeno, 1860. leta sem šel na svoj račun na Hrvaško. Rus in Bavdek, po domače Ulčak, z Grosupljega sta me prosila, da sem ju vzel seboj.

Pri Gašperju v Zagrebu smo najeli voz do Sv. Ivana in plačali zanj 3 goldinarje in pol in vse prosto za hlapca.

Na mitnici v Sesvetih smo srečali Ribničana, ki je peljal suho robo, nazaj je pa vozil vino. Kakor cukur in po 2 in pol goldinarja veder. Pripeljal ga je iz Križevca in pravil, da je sila dobrega vina tam. Takoj sem se odločil in mahnilo smo na Križevac.

Zvečer smo ostali v Vrbovcu na gostilni nasproti farovža. Notri v župnišču je tabernala

Tončka s Krke.

ki jo je Rus dobro poznal z Grosupljega. Ena fest ženska, ja, taka punca, pa se je spridila in šla na Hrovaško za farovško kuharico. Tedaj so vse sprijene Dolenjke delale tako.

Fajmošter je imel vino kot vode in vesel nas je bil Slovencev, da nam je povedal še za drugega fajmoštra, ki je imel tudi dosti vina.

Potem smo se peljali na Križevac, kjer nam je hotelier navedal za grašično s polnimi kletmi. Ker je pa zahteval 10 goldinarjev na dan, smo sami krenili v Šmihel, ki mu Hrvatje pravijo Miholjac. Bil je ravno petek.

Kraj je bil tuj in šli smo v farovž. Ker je točil vino, je

Župnik Belužič

šele proti večeru prigazil po blatu čez koleno domaj.

»O, Kranjci, šta bi radi?«

Vina!

»Vina imamo čudo.«

Pod farovžom je bilo 30 polnih sodov.

»Sutra bumu kušali, sada bumu pili je reknel radostni župnik in nas povedel v kuharico nadstropje.

Kuharica je pripravila večerjo. O, to

je bila kuharica, da ni znala nobena tako kuhati, kar sem jih spoznal. Enega kopuna je naredila v ajmohtu, drugega je pa spekla. Vse svoje življenje nisem jedel boljšega, kakor tisti ajmoht.

Bil je petek pa smo dejali: »Gospod župnik, mi ne mrsimo (ne jemo mesno) v petek« — on pa štolo gori in z roko križ čez mizo:

»Slobodno jedite, bratje kranjski!« Drugi dan smo pokušali vsa vina. Vsak ga je vzel po

200 veder po 2 in pol goldinarja.

Vrnili smo se v Zagreb po posodo. Gašper je računal od vedra za vožnjo 1 goldinar za voznika, fajmošter pa le po 50 krajcarjev od vedra za kmeta. Naložili so si kruha in šunke in z nami je šlo kar po 20 voz skupaj kakor »furbenzen«.

Srečen je bil začetek.

V Ljubljani sem Gnezdi pri »Elefontu« dal po 16 goldinarjev 2 vedra »cufane črmine«. To sladko vino, ki je bilo jagodo po jagodo obrano ali cufano z grozda je Gnezda dal v butiljke in prepocen sem ga mu dal po 16 goldinarjev, ker bi mi jih bil rad dal 20. Kje je to vino!

Leta 1863. sem moral k vojakom v Ljubljano k domačemu regimentu, pa sem se čez eno leto odkupil za 1200 goldinarjev. Kako sem bil pri vojakih zaprt in zakaj bom že drugič povedal. Nevarno je bilo, hudega pa nič, saj sem imel

veder vina, šunko in domač kruh pri profosu.

Ko sem bil prost, sem takoj 1864. prevzel gostilno in trgovino z vinom »pri belem volu« na Poljanski cesti, kjer je sedaj novo Marijanišče. Lepi časi so bili.

Cvetni teden v Kamni gorici

V »vigencih«, v starih lesenih kovačnicah, ki so se po vojski že zelo poredčile, so odprli lino. Z vigenci, dajajočimi vasi posebno prijeten star industrijski značaj, pa izginjajo tudi lepe navade in tisti srečni ljudje, ki so nas ljubili.

Solčni žarek, poslanec krasnega pomladanskega dneva, je pokukal skozi lino v črni vigenc. V žaru solca so se zasvetili neskočno majhni delci oglenega prahu. Videli so se kot cele kosmulje, ki so plesale v prijetnem svitu. Težko kladivo, ki ga je dvigala že od ranega jutra žuljava roka kovača Miha, je obležalo na nakovalu. Miha pa se je zagledal skozi lino, kjer so uhajale njegove misli v lepo vzbujajočo se prirodo.

»Druga nedelja bo cvetna nedelja.

Zemlja se bo odprla. Efeta, efeta, odpri se. O sreča, o veselje! Zemlja bo vscvetela in jaz bom hodil po Vrečih in trgat bršljan.«

V njegovih duši je bilo v teh trenutkih toliko lepega, njegovo srce je bilo neskončno bogato. Miha se je zbudil šele takrat, ko je jel godrnjati in se pridrušati njegov sodrug, s katerim sta skupaj kovala, skupaj tolkla po nakovalu: češ, zakaj da počiva, da bosta premalo zaslužila, da ne bo niti za živeti, kaj šele za pijačo čez praznike. Zopet sta dvignila kladiva in ponovno je zazvenela skozi lino železna pesem dela. Miha je dvigal kladivo in tolkel s podvojenjo silo. »Saj bo jutri nedelja!«

Pred vigencem je bila gruča otrok. V zemljo, ki se je nekoliko oddalila, so skopali jamice in freali čiške. Tako imenujejo pri nas igro s kroglicami. Kar naenkrat je završalo med mladino: »Peter gre, Peter! Peter gre na rajžo!« Po vasi je prišel nekoliko zibajočega koraka srednjeleten možakar, prijazne-

ga, veselega obraza. Obiečen je bil dosti čedno, v skrbno zakrpano obleko in obut v biksane škornje, ki so se kar lesketale v pomladanskem solncu. Čez ramo je imel na dolgi vrvoči obešeno culjo, kjer je bilo shranjeno vse njegovo skromno premoženje, delavska obleka. Prepeval je staro nemško pesem, ki si jo je naučil med rudarji, že v mladih letih.

Peter je prebival včasih kar po več let po svetu. Tu pa tam kako zimo pa se je povrnil v domačo vas, k staremu onemoglemu očetu, ki mu je bil edinec. Delal je dmino in pomagal očetu. Kakor hitro pa je prišla pomlad, pa Peter ni več vzdržal. Kljub temu, da je ljubil očeta, ga ni ganila nobena prošnja. S solznimi očmi sta se poslovila. Pri Čašici žganja, ki jo je Peter kaj težko pogrešal, pa se je že potolažil in zopet mu je zasijala brezskrbnost raz lic.

Peter je bil dobičina in povsod je bil priljubljen. Ko so kovači zaslišali Petrovo pesem, so položili kladiva na nakovala in vsi tekli k linam in vratom. »Peter gre v fremd! Kam neki pojde letos?« so se radovedno vpraševali vasičani. Medtem se je Peter ustavil pred radovedno gručo:

»O zdaj gremo, o zdaj gremo, nazaj m'rbit še pridemo.« je bila druga Petrova pesem. Nato je Peter veselo zavriskal, prijel za klubok in ga zagnal visoko v zrak.

Vsi navzoči so ostrmeli in z odprtimi usti in očmi gledali, kam bo padel klubok? Saj so poznali Petrovo navado, da njegov klubok odloča o njegovi poti, da jo Peter malne kamor vleče veter odnosno kamor pade klubok.

Klubok je padel proti severu in že je bilo slišati: »Peter pa pojde na Pajersko!« Peter je pobral klubok, stisnil

znanec in prijateljem roko in odšel kamor mu je klubok pokazal pot. Kovači so odšli na delo. Za vasio pa je zopet za leto dni, ali pa še za dalj onemela Petrova pesem.

Prav tako lepa, kakor sobota je bila nedelja. Takoj po kosilu so se zbrali vsi otroci od prvohlačega pa do tistega, ki so mu hlače, ki jih je dobil pri birmi, postale že prekratke in odšli po cvetje in po vršlec (bršljan). Okrašeni s kuricami, nežicami in marijinimi sukničami so vriskali po gozdu. Kar pa so vsi utihnili in prisluškovali. Na solčni rebri, kjer je že par tednov odkopnel sneg, so opazili Miho. Sedel je v travi in vezal begavnico (butaro) in pel veselo Alelujo. Srečen je bil. Najbolj srečen doma in nikoli ni želel od doma, kakor njegov sosed Peter.

Zgodba slovaškega naboba

V Budimpešti je umrl je dnt neki 84-letni Jan Kutlanya, človek dokaj pisane preteklosti. Bil je eden izmed tistih ljudi, ki se znajo, kakor pravimo, »postaviti samti na lastne noge«. Pred mnogimi desetletji je prispel bosonog, kot reven slovaški dninar v madžarsko prestolnico, še pisati in brati ni znal — česar se, mimogrede omenjeno, tudi pozneje ni nikoli naučil. Ko so gradili Andrassyjevo cesto, je nosil štedljivi Slovák že mestno obleko, debelo srebrno veržico in je zapovedoval celi trumi delavcev. Vrgel se je v velikopotezna podjetja, kjerkoli so gradili kakšno veliko cesto ali železniško proggo, povsod se je pojavil s svojimi ponudbami. V Pančovi je prevzel regulacijska dela za reki Temes in Dunav. Takrat so že vsi vedeli, da je »neizmerno« bogat. Toda njegova prava karijera se je pričela v devetdesetih letih, ko so začeli graditi Lagymanoški predel v Budimpešti na prejšnjem in močvirnatem terenu. Takrat so zvedeli, da je ves ta teren last podjetnega Slovaka. Imel je bistre oči in ga je kupkul, preden si je mogel kdo sploh misliti, da se bo mesto moralo razvijati na to stran. In sedaj je prodajal kos za kosom z neverjetnimi dobički. Toda višek njegove kariere je pomenil obenem začetek konca. Milijoni so ga omočili, da je začel graditi na lastno pest. Ob začetku vojne je bil v sami Budimpešti posestnik 32 velikanskih najemniških hiš. Postal je veleugledna in vevleplivna osebnost v javnem življenju, vsi so se smukali okoli njega, kadar bi hotel, bi se lahko oženil z žensko iz visokega stanovskega ali denarnega plemstva. Ostal je pa samec. In njegovo bogastvo je začelo kopneti. Kupovanje in grajenje hiš ga je uničilo. Med vojno so postali dohodki iz najemnin vedno ničlejši, bil je prisiljen prodajati hišo za hišo in konec je bil ta, da je nazadnje postal sam na iemnik v eni izmed nekdanjih njegovih največjih in najlepših hiš. Konec je bil še bolj tragičen: Te dni je umrl popolnoma zapuščen v budimpeštanski hiralnici...

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA.
(Začetek ob 20., spremembe označene.)
Nedelja, 24. ob 15.: INRI. Izven.
Ponedeljek, 25. ob 15.: INRI. Izven. — Ob 20.: INRI. Izven.
Torek, 26. ob 20.: INRI. Izven.
Sreda, 27. ob 20.: INRI. Izven.
Četrtek, 28. ob 20.: INRI. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA.
(Začetek ob pol 20., spremembe označene.)
Nedelja, 24. ob pol 20.: Grof Luksemburški. Gostuje gosp. Iličič. Izven.
Ponedeljek, 25. ob 15.: Pri treh mladenkah. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Nedelja, 24. ob 20.: Jesenski manever. Zadnjič. Gostovanje gđ. Lubejeve in gosp. Bratuša. Kuponi.
Ponedeljek, 25. ob 15.: Lumpacij - vagabund. Zadnjič. Znižane cene. Kuponi. — Ob 20.: Adieu Mimi. Kuponi. Znižane cene.

iz ljubljanskega gledališča. Danes 24. t. m. ob pol 20. bo v operi opereta Grof Luksemburški z gostom gosp. Iličičem v naslovni uloži. Jutri 25. t. m. ob 15. pojo v operi v običajni zasedbi opereto Pri treh mladenkah kot ljudsko predstavo po znižanih cenah. — Pasijonske predstave INRI zaženo uprizorjati v ljubljanski drami danes, 24. t. m. ob 15. Naslednje predstave bodo jutri ob 15. in ob 20. ter vse naslednje dni velikega tedna.

Veljko Petrovič v Berlinu. Kakor smo že zabeležili, je bil znani srbski književnik Veljko Petrovič povabljen v Berlin kot gost onodobnega PEN-kluba. Petrovič je bil v prestolici Nemčije simpatično sprejet. Predaval je v nemščini o jugoslovenski književnosti. Lepo je karakteriziral Slovence, zlasti našo liriko, lahkoto, s katero se izražajo naši pesniki, nje »kantilene«. Oton Zupančič spada, mislim, med danes še maloštevilne na vsem svetu, ki inajo neprisljano moč in svilen gladkost kantilene. Odposlanca jugoslovenskih književnikov je priredila čajsko tud pruska akademija umetnosti.

Deveti zvezek Zbranih spisov Ivana Cankarja. Pravkar je izšel pri Novi založbi 9. zvezek Zbranih spisov Ivana Cankarja, ki jih urejuje dr. Izidor Cankar. V tem zvezku so natisnjena Cankarjeva večja dela v dobi 1904 — 1906, in sicer: »V mesecini«, »Martin Kačur«, »Nina«, »Iz Ottakringa v Oberhollabrunn«. Slednje, doslej še ne objavljeno novle je sicer spisal Cankar po zvezi, vendar po snovi in ideji spada v to razdobje Cankarjevega življenja. Urednik nam je v uvodu odgrnil vpogled v takratno Cankarjevo intimno življenje: skuša se ustaliti, išče možnosti, da se oženi. Toda kmalu je prišlo razočaranje in knjiga »Nina«, ki je nekoč slovenska kritika ni razumela, je en sam bolesten krik njegove ranjene duše. Urednik posebno poudarja silo, s katero je avtor »Martina Kačurja« prebolel svojo krizo in ostal še nadalje oznanjevalec večnega hrepenenja po dobroti in lepoti. — Broširan izvod tega zvezka stane 68 Din, v polplatno vez. Din 80, v celoplatno 86 Din, v usnje 110 Din. Dobiva se pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani.

Nova knjiga »Tiskovne zadruge«. Tiskovna zadruga v Ljubljani je izdala za veliko noč novo slovensko leposlovno knjigo »Umirajoče duše«. Zgodovinski roman iz baročne Ljubljane. Avtorica romana je ga. Ilka Vašče-Burgerjeva. O tej zanimivi knjigi bomo še priobčili daljše poročilo.

vič. Meštrovic je izostal samo zbog tega, ker je sodnik poslal rokopiš prepozno za doletni zvezek; Kopitarja so v Ljubljani in v Beogradu nehvaležno prezrli; izostali so mnogi odlični znanstveniki, politiki in javni delavci, čijih imena se pogosto srečujejo v javnosti.

Slovenske pomankljivosti je našel dr. Budal v »Ljubljanskem Zvonu«; tu lahko mirno pripomnimo, da kljub urednikovemu toliko povdarjenemu načelu nadstrankarstva in objektivnosti niso mogli nekateri sodrukniki zatajiti svojih strankarskih simpatij. V tem pogledu so bili zopet najbolj prizadeti napredni krogi. Ker urednik obeta dodatek, upamo, da bodo popravljene vsaj neenako odmerjene vrzeli in upoštevane tudi na napredni strani naprave, organizacije in osebe, kakor so bile upoštevane na nasprotni strani.

Kot zanimivost bodi omenjeno, da je štel Stanojevičev sodrukniki štab 146 oseb, med njimi 80 Srbov, 45 Hrvatov in 21 Slovencev; med temi je bilo 65 vseučiliških profesorjev, 20 akademikov, 8 bivših ministrov, 5 višjih častnikov itd. Enciklopedija je imela 10.000 naročnikov, tiskala pa se je v nakladi 14 tisoč izvodov.

Dodatek naj bi čim prej izšel, ne bo pa napak, če se začne že zdaj pripravljati 2. izdaja. Izkušeni se je nabralo zadoosti — stvar urednika in podjetja je, da se od njih učita. Vsekakor je treba za organizacijo tega dela večje temeljitosti. Če pogledamo prospekt najnovejše »Enciclopedia italiana«, ki jo je začel izdajati »Istituto Giovanni Treccani«, vidimo, kako se tako veledelo pripravljalo! Domače in tuje izkušnje naj bodo »Narodni enciklopedije« (ki bi se mirno lahko imenovala »Jugoslovenska enciklopedija«) kažipok prepotrebnemu izpopolnjevanju započete dela, ki bo imelo vsekdar potrebo in aktualnost.

Železnik kot Marc v »Pravkar izšlo«

Novosti Šentjakobske knjižnice v Ljubljani

Priobčuje knjižničar Matija Rode. (Nadaljevanje.)

- Lovšin F.: Veseli pastirčki. 4408p.
- Bevk F.: Črni bratje in sestre. (Tretji del romana »Znamenja na nebu«. 4261.
- Dostojevski F. M.: Selo Stepančikovo. 1210h.
- Truhelka Č.: Djevojački grob. Legenda iz bosanske prošlosti. 1186h.
- Bojer J.: Život. Roman. 1177h.
- Makuszynski K.: Ah te žene! ... Veselo pričje. 1199h.
- Dumas Al.: La dame de Monsoreau. Vjernost do groba. Roman. 1200h.
- Chenevière J.: L ile déserte. 674f.
- Voisins G. de: L' enfant qui prit peur. 681f.
- Mullfeld L.: La carrière d' André Tourrette. 684f.
- Jałoux E.: L école des mariages. 688f.
- Erlande A.: Vivre et Mourir là ... 690f.
- Mitis O.: Das Leben des Kronprinzen Rudolf. Mit Briefen und Schriften aus dessen Nachlass. 10489z.
- Séгур N.: Die unvollkommene Ehe. Roman. 10490n.
- Mjörberg E.: Durch die Insel der Kopfjäger. Abenteuer im Innern von Borneo. 10491z.
- Madelung A.: Das Gut auf dem Mond. Eine Robinsonade. 10492n.
- Bregendahl M.: Jungvolk. Roman. 10494n.
- Dreyer M.: König Kandaules. Roman. 10495n.
- Slezak L.: Der Wortbruch. 10499n.
- Kapherr E.: Die Farm der Abenteuer. Ein Buch der Arbeit und des Grauens. 10500n.
- Strauss L. und Torney: Lucifer. Roman. 10501n.
- Poincaré R.: Mémoires I. Die Vorgeschichte des Weltkrieges 1912—1913. 10502z.
- Poincaré R.: Mémoires II. Der Ausbruch der Katastrophe 1913—1914. 10503z.
- Farrère C.: Das Geheimnis der Lebenden. 10504n.
- Droenberg E.: Das Rätsel der Felsen. schlucht. Roman aus Panama. 10520n.
- Klabund: Bracke. Ein Eulenspiegelroman. 10519n.
- Reymont W. S.: Bauernnovelen. 10518n.
- Breitbach J.: Rot gegen Rot. Erzählungen. 10487n.
- Füllöp-Miller R.: Der heilige Teufel. Rasputin und die Frauen. 9692z.
- Ehrhardt P. G.: Die letzte Macht. Eine Utopie aus unserer Zeit. Roman. 10474n.
- Grautoff E.: Uta Curetis. Roman einer Entfaltung. 10475n.
- Lepotično grmičje, ciprese, borovce, smreke, nizke in visoke vrtnice, pelargonije itd. priporočla Anton Baec, Ljubljana, vrtnarja Tržaška cesta 34 — trgovina Pod Trančo 2, telefon 3222. 89

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Finese šaha, v kolikor so važne tudi za praktično igro, najdemo pred vse v »študijah«, v kompozicijah, ki jim je končnica partije glavno torišče. Naši šahovski publiki sem pokazal že celo vrsto pozicij s presenetljivimi možnostmi zmage.

Študija se suče okoli konca partije in ideja odločitve ji je glavna stvar. Toda šah ima še drugo vrsto kompozicij. Kdor se zanima za skrajni konec partije, za mat, za mat v natanko določenem številu potez, poseže po »problemu«.

Tako zvani problem navadno ne kaže pozicijske slike končnice. V problemu nastopajo figure v konstelacijah, ki jih poznamo iz sredine partije. Da tudi take, še zelo komplicirane pozicije z »gromom in strelo«, kakor pravimo, vodijo do katastrofe v par potezih, ni za šahista nič nenevadenega. Problem opeva krasote mata, študija krasote zmage v obliki priboritve odločilne premoči. Rezultatu študije sledi še vedno eksekucija črnega kralja, s koncem problema je končano vse.

V problemu tiči poezija šaha, v študijah uglajena proza. Obe panogi šahovske umetnosti črpata seveda iz realnega šahovskega življenja, iz praktične partije. Kompozicisti problemov in študij so idealisti, ki redkokdaj v praktični igri pridejo do velikih uspehov. Obratno veliki mojstri šaha navadno niso dobri kompozicisti. Na mali šahovnici poteka življenje očividno ravno tako kot na površini okrogle naše zemlje.

Pesniki šaha si izmišljujejo neverjetne stvari, kombinacije, ki jim tudi velik praktik ne pride zlepa na sled. Ne bo odveč, če našim šahistom pokažem tudi problem. Saj drugače ni mogoče opisati vseh lepote šaha. Kategorija idej, ki jih kažejo problemi, je čisto svojevrsna in upliva zaradi tega na fantazijo šahista čisto po svoje.

Sigurno najoriginalnejša ideja problemske literature je takozvana indijska. Leta 1845. je izšel problem z enostavno oznako: autor Indijec. Kasnejša raziskavanja so doglala, da je avtor Anglež H. A. Loveday. Skromni kompozicist sigurno ni slutil, da se bo razpredla okoli njegovega problema cela specialna literatura.

I. Berger, veliki teoretik, kompozicist in tudi mojster praktične igre, je v teku debat o indijskem problemu našel zelo enostavno formo, ki silno ostro opisuje indijski trik. To Bergerjevo transkripcijo, priobčeno v »Akademische Monatshefte für Schach« leta 1927 si bomo tu ogledali, da doženemo pravo vsebino Lovedayevega problema.

a b c d e f g h

8								
7								
6								
5								
4								
3								
2								
1								

Beli: Kf2, Td8, Lh6, g4 Črni: Ke4 e7, e5

Beli potegne in doseže v treh potezih mat.

Takoj na prvi pogled je jasno, da zmagalega belega ni dvomljiva. Kot študija bi bil problem čisto nemogoč. Velikanska premoč trdnjave in lovca dopušča samo vprašanje: kako dolgo se more črni še držati? Kompozicist odgovarja: tri poteze.

Ta odgovor, značilen za problem, kakor je za problem značilna premoč belega, presneti pazljivega opazovalca. Navaden šahist bi za eksekucijo črnega kralja sigurno rabil najmanj kakih 10 potez. Karakteristično za problem pa je dejstvo, da je mat mogoč v par potezih, da je mogoč samo v predpisnem številu potez in tudi v napovedanem številu potez samo na en način. Problem, ki bi dovoljeval hitrejši mat, kot ga avtor napoveduje, bi bil nekorekten. Problem, ki bi dovoljeval mat v predpisnem številu potez na več načinov, bi bil istotako obsojen.

Če pogledamo Bergerjevo pozicijo Lovedayevega »sidjica« natančno, vidimo takoj, da ima črni samo eno potezo: e7—e6. Črni kralj mora stati na svojem mestu. Če bi črni kmet že stal na e6 namesto na e7 in če bi črni bil na potezi, bi igra bila remis, črni bi bil pat.

Logična posledica te ugotovitve je, da mora beli svojo mrežo, ki jo je r. predel okoli črnega kralja, na vsak način nekoliko zrahljati. Toda kako? Če odmakne trdnjavo v d-linije, mu črni kralj uide na krsto in mat se odmakne takoj v nedogledno daljavo. Če zapusti lovec diagonalo c1—h6 postane črni kralj ravnotako nevarno prost.

Umakniti kralja, na pr. na e1? Nemogoče! Črni kralj stopi takoj na polje f3, kjer ogroža kmeta g4, ki je važen del mreže belega.

Tako težka je naloga belega, ki naj že v tretji potezi postavi črnega kralja pod nož, da je rešljiva samo s čisto nenavadnimi sredstvi, z nenavadno idejo, skratka z iznajdbo. Indijska ideja je zares iznajdba. Pred Lovedayevim problemom šah te ideje ni poznal.

Rešitev problema začne s potezo:

1. Lh6—c1!
ki očividno pozicije bistveno prav nič ne spremeni. Mreža belih figur okoli črnega kralja je natančno ista kot prej. Poteza, ki navidezno sploh nima smisla, je pa vendar edina, ki omogoča mat v treh potezih. Poteza lovca je tako globoko zamišljena, da postane razumljiva šele po drugi potezi belega.
Črni seveda nima drugega odgovora kot:
1. — — — e7—e6

„Moje stanovanje se kar blešči od snage,“ pravi mlada gospa Mica. „RADION mi olajšuje delo, ker pere ne samo perilo, ampak tudi stopnice, vrata in fla. Vse to čisti RADION brez truda in hitro.“

Varuje perilo!

Da je sedaj črni zopet na potezi, bil bi pat gotov. Sedaj pa zrahlja beli svojo mrežo:

2. Td8—d2!!

Trdnjava zakrije lovca, odpre torej črnemu kralju diagonalo c1—h6, ne da bi bil moral lovec to diagonalo zapustiti. To je ideja. Zaradi tega maskiranja je v prvi potezi lovec moral na c1.

Črni kralj ima potezo:
2. — — — ke4—f4

Podal se je s tem na lovčovo diagonalo, podal se je v opasnost dvojnega šaha. Ta dvojni šah je njegova smrt:

3. Td2—d4 + in mat!

Le dvojni šah dovoljuje beli trdnjavi napad iz točke d-linije, ki je pod kontrolo črnega kmeta e5. Pri matu sodelujejo vse bele figure: kralj krije polje g3, beli kmet polje f5, lovec polja f4 in g5, trdnjava polja e4 in g4. Seveda je črni kmet e5 ovira kralju.

Prekrasna ideja maskiranja važne figure s sledečim dvojnimi šahom, je seveda navdušila reševalce problemov in tudi kompoziciste tako, da je nastalo nebroj indijskih problemov. Vsi ti problemi imajo seveda še svoje posebne lepote in posebne fineise. Vsem pa kraljuje ideja iz leta 1845., ki jih veže med seboj, ki jim odreja lastno skupino v organizaciji šahovskih problemov.

Indijska ideja seveda ni edina vodilna ideja problemov. Poleg indijske pozna problemska literatura nebroj drugih skupin. Šahovski problemi so radi tega takorekoč katalogizirani po vodilnih idejah, ki jih kompozicisti varijirajo in kombinirajo. Vse, kakor je daleko manj izvirnih idej v problemski literaturi, kot bi človek mislil.

Veliki mednarodni turnir v Karlovih Varih je skoro že gotova stvar. Turnirski fond je že dosegel 70.000 čeških kron. Prva nagrada bo znašala najmanj 20.000 kron, druga 15.000, tretja 10.000. Vsem udeležencem je zagotovljena prosta preskrba v Karlovih Varih.

Urednik te rubrike je že prejel vabilo na ta turnir, ki se ga bo skoro sigurno udeležil. Detalji še niso znani; ravnotako tudi še niso znana imena udeležencev. O turnirju bomo poročali še obširneje.

Križanka „Butara“

Pomen besed.
Vodoravno: 2. staro orožje; 4. država v sev. Ameriki; 7. moško ime; 8. konec oče-naša; 9. arabski predlog; 11. kot 9. 12. osebni zaimek; 13. veznik; 14. reka v Avstriji; 16. vzklík; 17. beg iztrzanje zore; 18. predlog (hrv.); 19. narod; 23. vorašalnica; 24. reka na Tirolskem; 25. hrvatski kazalni zaimek; 27. gorovje; 29. veznik; 30. latinski predlog; 31. osebni zaimek (italij.); 33. veznik; 34. italij. spolnik; 35. pritrilnica; 36. romanski predlog; 38. ikavski predlog; 41. osebni zaimek; 43. pesništev; 45. Turški bog; 47. ime iz grške mitologije; 48. grški pesnik; 49. mesto v Španiji; 51. predlog (fr.).

Navpično: 1. posebni del geometrije. nauka; 2. erupcija; 3. žival; 4. oziralni zaimek; 5. kratice; 6. dolžinska mera; 10. židovski pisatelj; 11. kot 51 vod.; 15. nikalica; 16. kemični proces pri rastlinah; 20. vrsta kazni; 21. reka; 22. osebni zaimek; 26. vrsta pesmi; 28. okence; 30. igralna karta; 32. grška črka; 37. starorimski denar; 39. grški zakonodajalec; 40. reka na Tirolskem; 42. osebni zaimek; 43. reka v Rusiji; 44. poklon; 45. vzklík; 46. medmet; 47. italij. spolnik.

Rešitev križanke »Lijak«
Vodoravno: 1. Amaranura; 9. Adalija; 10. Rab; 11. hej (!); 12. nomad; 14. Atila; 15. ako; Navpično: 2. mar; 3. Adana; 4. ršbota; 5. Al (-Alumini); 6. pihalo; 7. ujeda; 8. raj; 13. Mikronezija.

MLADO JUTRO

Kotlarjev sinček in Belinček

Nekoč je živel kotlar, ki je imel sinčka Potepinčka. Sinček Potepinček pa je imel majhnega psička, ki mu je bilo ime Belinček.

Nekega dne jima je bilo prav posebno dolgčas in Potepinček je sklenil, da pojde v svet, da vidi kaj novega. Belinček ga je seveda spremljal. Dolgo sta že hodila in lotila se ju je lakota, žela in trudnost.

»Joj, kako rad bi jedel mleko s kruhom in pečena jabolka!« je vzdihoval sinček Potepinček.

»Joj, kako rad bi glodal veliko kost,« je bevska Belinček.

Tedajci pa sta prišla do hišice z nizkimi okni in odprtimi vrati. V hišici je

sedela stara ženica baš pri obedu in pomislite — na mizi je bila polna skleda mleka, velik hleb kruha in — pečena jabolka!

Ob njenih nogah je ležala črna muca in pomislite — muca je glodala veliko kost!

Potepinčku in Belinčku so se kar sline cedile. Potrkala sta in stara ženica je vzkliknila:

»Vstopita! Česa želite?«

Črna muca je skrivila hrbet in neprijazno pilnila v Belinčka.

»Kotlarjev sinček sem,« je rekel Potepinček. »Lonce popravljam, kotle krpam in nože brusim. Morda vam lahko kaj popravim?«

»Kotliček imam, ki je že dalj časa pokvarjen. Dolgo je že pri hiši in kadar sem ga postavila na ognjišče, je vselej veselo zapel. Če mi ga popraviš, ti dam jesti, karkoli si poželeti tvoje srce!« je dejala starica.

Potepinček je vzel kotliček, ki je stal na ognjišču ves črn in zakajen. Stopil je pred hišo in si ga na solncu ogledal z vseh strani. Kmalu je zapazil luknjico na dnu kotlička.

»Ves bolan sem — nič vesel pestice ne bom zapel!« je šepnil kotliček.

Potepinček ga je tolažil in mu obljubil, da ga ozdravi. Zanetil je ogenj. Belinček je pihal vanj kakor meh in kmalu se je dvignil vesel plamen proti nebu. Potepinček je odvezal svojo culo in vzel iz nje malo tega malo onega in zakrpal kotliček. Nato ga je nesel k studencu, ga lepo umil in napolnil z vodo in nesel starki v hišico.

»Nu, videli bomo, kako si ga popravil,« je rekla stara ženica in postavila kotliček na ognjišče.

In glej, čez dve minuti je voda zavrela in kotliček je zapel:

»Spet sem zdrav in ves vesel spet bom svojo pestem pel!«

Ko je ženica začela te besede, je vesela stopila k Potepinčku in mu po-

nudila zvrhano skledo sladkega mleka, velik kos kruha in tri pečena jabolka. Belinček pa je dobil veliko kost in muca ga je prijazno gledala izpod mize.

Med tem se je bilo zmagaj že zmračilo in prišel je čas, da gredo otroci spat. Potepinček in Belinček sta se lepo zahvalila in poslovila in se odpravila domov počivat.

Vrabček brez gnezda

Ščinkavca sta si bila zgradila gnezdo v rogovih velikega glogovega grma, ki je rasel v seči sadnega vrta. Napravila sta si ga bila zelo skrbeno iz maha, osata in iz dlak, ki sta jih pobrala tam pa tam, in čeprav sta ga prekrila s papirjem in bombažem, da si ga olepšata, se je gnezdece tako zelo skladalo z barvo drevesa, da ga je bilo vsakomur težko odkriti.

Gradila sta si ga polnih štirinajst dni, ali ko sta bila gotova, je bilo gnezdece tako srčkano lepo in bila sta tako ponosna nanj, da imata ni bilo žal časa, ki sta ga z njim izgubila.

Gospa Ščinkavka je sedla v gnezdece in je zlegla štiri višnjeva jajčeca z rjavimi pikami. Ko je sedela na njih, ji je mož prinašal hrane; včas, kadar se je že naveličala, mu je prepustila svoje mesto, razpela krilca in odletela.

Ko se je nekega dne po kratkem poletu med drevesi vrnila domov, jo je čakalo strašno presenečenje. Gnezdece je bilo razdejano in nikjer ni bilo sledu ne o njenem možu ne o jajčecih.

Gospa Ščinkavka je dobro poznala svojega moža. Vedela je, da je tako pogumen in tako zaverovan v jajčeca, da je gotovo vztrajal do poslednjega trenutka. Uverjena je bila, da ga je ugrabil kak zloben deček, ki je odnesel s seboj njega in jajčeca, njej pa je pustil razdejano gnezdo.

Uboga ptička je bila tako nesrečna, da ni vedela, kaj naj počne. Sedla je na seč in pobesila glavico na prsa, ne meneč se za nič, kar se je dogajalo okoli nje. Toda ko je minilo nekaj ur, jo je prijel taka lakota, da ni mogla več dalje sedeti. Zletela je in jela poskakovati po travi, otožno gledaje, kje bi našla piče za svoj gladni želodec.

Ni še bila daleč priskakljala, ko je zagledala miško, ki je sedela na zadnjih nogah in si umivala lice. Bila je čisto sama in gospa Ščinkavka je mislila, da je uboga miška brez matere.

»Ker sem izgubila svojo lastno dečo,« si je rekla, »hočem biti dobra mati vsaj tej sirotici.«

Poljubila je miško na smrček in ji rekla, naj nekoliko počaka. Odskakljala je, a kmalu se je spet vrnila s tolsto gosenco v kljunu, ki jo je ponudila miški. Le-ta pa gosenco ni marala in si je še naprej umivala lice.

»Daj, sirotica,« ji je rekla gospa Ščinkavka, »pojej gosenco, potem ti prinesem drugo.«

Prav tisti mah pa je prišla miškina mati in ni bila prav nič navdušena nad početjem gospe Ščinkavke.

»Izvolite pustiti mojo hčerko pri miru,« ji je rekla neprijazno. »Sodim, da znam že sama skrbeti zanjo.«

Gospa Ščinkavka je gledala za miško in njeno materjo, dokler nista izginili v neki luknji, kamor ni mogla za njima. Spet se je spomnila izgube, ki jo je bila zadela in je bila še bolj nesrečna ko prej.

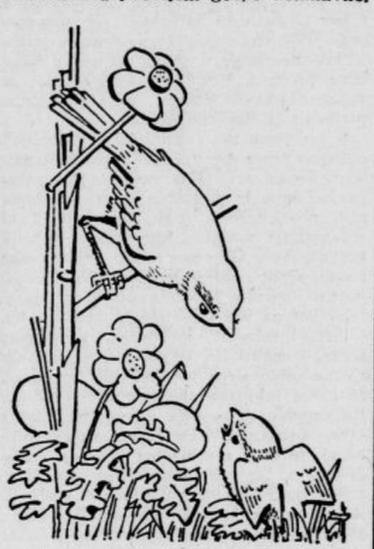
Tedajci pa je zagledala majhno ververico, ki se je igrala s svojim repkom. Bila je čisto sama in gospe Ščinkavki se je zadelo, da je tudi ona brez matere.

»Morda bi ji bila jaz lahko mati,« je pomislila in jo poljubila. Rekla ji je, naj nekoliko počaka. Odskakljala je, a se naglo spet vrnula z drugo gosenco v kljunu, ki jo je ponudila ve-

rici. A tudi njej je bilo gosence prav tako malo mar, kakor miški in se je kar naprej igrala z repkom.

»Pojej, sirotica,« je rekla gospa Ščinkavka, »potem ti prinesem drugih.«

Prav tistikrat pa je priskakljala ververičina mati in ni bila prav nič navdušena nad početjem gospe Ščinkavke.

»Ali res ne znate nič boljšega kakor ukvarjati se s tujimi otroki?« ji je rekla osorno. »Za svojega bom že skrbela, sodim.«

Gospa Ščinkavka je gledala za ververico in njeno materjo, ki sta splezali na visoko drevo, in je bila še bolj nesrečna ko prej.

»Nič me ne mara za mater,« je vzdihnila.

Prav takrat pa je začula v travi za

Kolja:

Bolni Igorček

Oh, Igorček mali v vročici leži, vsa znojna blazina je bela; ne je in ne spi že tri dni, tri noči, rdeča so lička zbledela.

In mamica joče, ves mračen papa v skrbeh se okoli spreha; še sestrice mala se več ne igra, globoka jo žalost navdaja.

Ko pride nazadnje najboljši zdravnik, kar naše jih mestece hvali, mar z glavo maje... Siromaček bolnik, lez z zapušča nas, ka-li?

A glej, tedaj pošlje nebo nam pomlad in žarkov krdelo bleščeče se prihliti z Igorčkom bolnim igrat, noseč nam poguma in sreče.

Preganjajo s čela boleznim mu sled oblivajo lička z rdečico; glej, Igorček-revček smehlja se nam spet in veselo spet maha z ročico!

Oskar Hudales:

Dva prijatelja

Prav za vrhom, tam, kjer so se dvigale v nebo strme, visoke skale in kazale svoje mračno, sivo in razorano lice proti koroški strani, je stala lesena kočica. Prislonska je bila ob skalovje, zgrajena iz močnih lesenih brun. Ženske so bile zamazane z blatom in praproto. Po oglih je plezal bršljan, streho je bil zarastel mah. Nedaleč od kočice je stal sredi majhne goličave črn, venomer se kadeč kup — ogelnica.

Oglar Miha je bil pravi hrust, močan človek v najlepših letih. Košata brada mu je padala do srede prsi. Mnogo let je že živel v tej samoti. Ljudje v dolini niso prav vedeli, kdaj se je tam naselil, niti odkod je prišel. On sam je je redko prišel mednje. Tudi k njemu je malo-kdo zašel. Trkrat na leto je prišel vaški kovač, da mu je odkupil oglje. Včasih so ga ljudje najeli, da jim je v gorah sekal les in ga po drčah spuščal nekoliko niže s hriba. Za to delo navadno ni zahteval denarja. Rad pa je sprejemal živež. Stradal ni nikoli. In v hudih zimah je moral nekoliko varčevati s svojo zalogo. Včasih so se mu čudili, kako more živeti v taki samoti. Na take besede je samo skomignil z

rameni in zatrdil, da mu je boljše nego njim, ki iz dolgega časa posedajo v vinskih družbah po gostilnah. Da ima v svoji samoti zvestega prijatelja, ni povedal nikomur. In tudi če bi bil tega prijatelja kdo videl, ne bi bil mogel verjeti, v kako prijateljstvo. Mihov prijatelj je bil namreč medved, dobrodušna kocasta mrcina, ki se je bila naselila v brlogu pod skalami, nedaleč od njegove kočice.

Seznanila sta se bila čisto po naključju. Neko pomlad, komaj je sneg skopnel, se je bil Miha odpravil, da poseka nekaj dreves. Med zimo je pasel lenobo, spal več ko po navadi, zato ga je toplo pomladno solnce kmalu utrdilo. Sedel je v mah, potegnil iz maha doberšen kos kruha in krepko ugriznil. Ni še požrl prvega grizljaja, ko je v svoje največje začudenje in strah zagledal nedaleč od sebe kocastega medveda. Ker je veter pihal od medveda, ta še ni bil zapazil Mihe. Približal se mu je še za nekaj korakov — tedaj ga je zagledal.

Medved je bil šele dveleten neizkušen mladenič. Pojav človeka ga ni poseben vznemirjal, naobrž ga je videl prvič. To je v njem zbudilo tako radovednost, da je sedel v mehki mah, nagnil glavo postrani in mirno opazo-

val čudni dvožojni stvor. Miho, ki v prvem strahu ni vedel, ali naj beži ali se naj vrže na zver, je spravilo medvedovo vedenje v dobro voljo. Posebno zato, ker je videl, da dobrodušnej nima slabega namena. Iz same občestnosti mu je zalučil košček kruha. Zver se je zdržila, povohala kruh in ga požrla. Ta poizkus je ponovil Miha še drugič in tretjič, vselej z uspehom. Medved je postal še bolj zaupljiv ter se približal oglarju. Miha mu je zmetal že ves kruh in bi bil vesel, če bi bil medved odšel. Toda zverini to ni hotelo priti na misel. Prihacala je čisto k njemu in ovohavala drvarjevo torbo, nato še njenega lastnika, ki se je zdržnil, ko je začutil toplo medvedovo sapo na svoji koži. Kaj, če bi se kocinar mahoma premislil in hlastnil po njegovih glavi? Mrzla zona ga je spreletela in nehote je segel po sekiri. Še dihati se ni upal. Vendar se ni zgodilo nič hudega. Medved je zadovoljno nekaj pomomljal in počasi odkoracal v breg. Čez nekaj časa ga je zelena pomladna odeja skrila Mihovim očem.

Po tem dogodku se Miha ni več čutil tako varnega v svoji samoti. Zveser, preden je legel spat, je vselej preizkusil zapaž pri durih. V gozdu pri delu se je večkrat ozrl in zelo mu je

seboj droben »živ, živ« in ko se je obrnila, je zagledala siromaka vrabčička, ki je trepetal in je bil videti ves žalosten.

»Kaj ti je, ubožec?« ga je vprašala. »Mamico sem izgubil,« je odgovoril vrabčiček. »Padel sem iz gnezdeca in ne morem več nazaj. O, tako sem lačen in mraz me tresse.«

Gospa Ščinkavka ga je poljubila. Rekla mu je, naj nekoliko počaka, in je odletela. Ali naglo se je spet vrnila z novo gosenco v kljunu. Vrabčiček jo je pogoltnil kakor bi trenil in takoj poprosil še več. In gospa Ščinkavka je bila spet vsa srečna.

»Naposled sem vendarle našla nekoga, ki me mara za mater,« je rekla. »Skrbela bom za vrabčička in on mi bo to, kar bi mi morala biti moja deca!«

Rudyard Kipling:

Kako je dobil kit žrelo z vosmi

Nekoč pred davnim časom, predragi moji, je živel v morju kit, ki je goltal ribe. Goltal je morske zvezde in iglice, bokoplute in rakovice, kambale in belice, skate in njihove vrstnice, vretenice in ščuke mladice ter prave, pristne, vijolice se in zvijajoče se jegulje. Kolikor koli rib je mogel najti v vsem morju, vse je pogoltal s svojim žrelom — takole! Na zadnje je ostala v vsem morju živa ena edina ribica in to je bila Zlata ribica. Plaval je tik za kitovim desnim ušesom, tako da je bila varna pred njim. Tedaj je dejal kit, postavivši se na rep: »Lačen sem.« In drobna Zlata ribica je izprekovorila s tenkim glasom: »Zlahntni, plemeniti kit, ali si že kdaj pokusil človeka?«

»Ne,« je odvrnil kit. »Kakšen je?«

»Okusen,« je rekla Zlata ribica. »Okusen, ampak kepat.«

»Ujemi mi tedaj enega,« je velel kit in z repom raznenil morje.

»Enega imaš dosti za enkrat,« je odgovorila Zlata ribica. »Ako plavaš do 50 stopinj severne širine in 40 stopinj zapadne dolžine, (to je začaran kraj) boš našel sredi morja človeka, sedečega na plavu, ki nima na sebi drugega ko modre plattene breguše, naramnice (naramnice ne smete pozabiti, predragi moji) in velik žepni nož. To je mornar z razbite ladje in veseli me, da ti morem to povedati, neizmerno, iznajdljiv in bistre glave.«

Nato je kit plaval in plaval do 50° severne širine in 40° zapadne dolžine, kar na hitreje je mogel. In na plavu sredi morja je našel enega edinega, samcatega mornarja s potopljenega ladje, ki ni imel na sebi druge obleke ko modre plattene breguše, naramnice (naramnice si morate posebno dobro zapomniti, predragi moji) in velik žepni nož. S prsti svojih nog je brodil po vodi. (Mamica mu je bila dovolila veslati, drugače ne bi bil tega storil, zakaj bil je neizmerno iznajdljiv in bistre glave.)

Tedaj je kit odprl usta, globoko, globoko, globoko, da se mu je zev skoro dotaknila repa, in je požrl mornarja s potopljenega ladjo in plav, ki je na njem sedel, njegove modre plattene breguše in naramnice (ki jih ne smete pozabiti) ter velik žepni nož. Pogoltnil je vse skupaj v toplo, temno trebušno šrambo, zacmokal nato z ustnicami — takole — in se trikrat zasukal na repu.

A ko je mornar ki je bil neizmerno iznajdljiv in bistre glave, sprevidel, da se nahaja za trdno v kitovi topli, temni trebušni šrambi, je zaštoril in zacepetal, ruval in suval, se vil in vrtil, bil in vpil, trgjal z zobmi in udrihal s pestmi, poskakoval in kobacal, motovilil in cvilil, se poganjal in sklanjal, jokal in stokal, se hulil in tulil, korakal in skakal ter plesal mornarski ples, kjer ga ne bi bil smel plesati, tako da se je kit

čutil v resnici zelo nesrečnega. (Ali niste pozabili naramnic?)

Tedaj je rekel kit Zlati ribici: »Ta človek je silno kepat, a povrh tega se mi še kolca po njem. Kakaj naj storim?«

»Reci mu, naj gre ven,« je odvrnila Zlata ribica.

Tedaj je zaklaval kit v globino svojega lastnega žrela mornarju z razbite ladje: »Pridi ven in se pametno vedi. Kolca se mi.«

»Nak, nak!« odvrne mornar. »Ne tako, ampak čisto drugače. Ponesi me do moje rodne obale in belih angleških kleč. pa bom mislil nato.« In je prišel še huje plesati ko doslej.

»Bolje je, če ga ponesiš domov,« je rekla Zlata ribica kitu. »Morala bi te bila opozoriti, da je ta človek neizmerno iznajdljiv in bistre glave.«

Nato je kit plaval, plaval in plaval, z obema plavatkama in repom, kolikor mu je kolcanje dopuščalo; naposled je zagledal mornarjevo rodno obalo in bele angleške kleči. Pognal se je do polovice telesa na breg in rekel, otvornivši usta široko, široko: »Prestopi za potovanje v Winchester, Ashuelot, Nashua, Keene in postaje na Fitchburški cesti.« Ko je baš rekel zlog »fič,« mu je stopil mornar iz žrela. Ko je pa kit plaval, je pograbil mornar, ki je bil v resnici neizmerno iznajdljiv in bistre glave, svoj veliki žepni nož, razrezal plav v štirikotno rešetko z navskriž položenihi laticami, ki jih je čvrsto zvezal s svojimi naramnicami, (sedaj veste, zakaj niste smeli pozabiti naramnic!) in porinil to rešetko krepko in na tesno kitu v žrelo, kjer je obtičala! Nato je glasno prečital naslednjo kitico, ki vam jo tukajje, ker je niste slišali, ponavljam:

To rešetko ti dam in ti žretje končam.

Mornar je bil potemtako tudi pesniški Irec. Stopil je na prod in odšel domov k materi, ki mu je bila dovolila, da sme s prsti na nogah brodit po vodi; oženil se je in živel posilmal srečno. Tudi kit je živel srečno. Ampak od tistega dne ga je rešetka v goltancu, ki je ni mogel ne izkašljati ne pogoltniti, ovirala, da ni mogel požirati nič drugega ko prav majceno, drobno ribe; in to je vzrok, da kiti dandanes ne žro ljudi, ne dečkov ne deklic.

Zlata ribica je odplavala in se skrila v blatu pod pragom ekvatorja. Bala se je, da bi bil morda kit jezen nanjo.

Mornar je odnesel veliki žepni nož domov. Ko je stopil na prod, je imel na sebi modre plattene breguše. Naramnice je bil ostavil, kakor vidite, ko je z njimi zvezal rešetko. To je krona tiste povesti.

Tovarniška zaloga, samoprodaja za Slovenijo svetovnih tovarn

gramofonov

in elektro-plošč po brezkonkurenčnih cenah samo pri

Elektrofonski družbi z o. z.

Ljubljana, Aleksandrova c. 7. Plošče: Homocord, Columbia, Parlophon, His Master's voice itd.

Popravlja najkulantneje. Prodaja se tudi na obroke. Na željo pošljemo zastopnika na dom. — Gramofonskim tvrdkam dobavljamo po tovarniških cenah.

Najnovejši šlagerji prispeli!

Najnovejši šlagerji, Ich küsse Ihre Hand, Madame (6 različnih plošč), Ramona itd. zopet prispeli.

Bi je vesel, da ga je zopet videl! Pomisljal je nekaj in zopet odklobuštral v gozd.

Miha je ostal ljudem v dolini vedno le čudna usanka. Ker ni zahajal med nje in ni nikoli govoril o sebi, so razširjali o njem čudne govornice. Nekateri so pravili, da je bil svoje dni razbojnik, da si je naropal kup denarja, ki ga hrani v svoji koči. Drugi so zopet menili, da je v grških razvalinah izkopal zaklad in vsak večer preštevata zlate cekine. Zato so mu zavidali, čeprav niso prav verjeli ne tej ne oni govornici.

Našla pa sta se dva delomrzneža, ki sta hotela čez noč obogateči. Sklenila sta, da poiščeta Mihovo kočico in mu ugrabita namišljeni zaklad. V bojzani, da bi utegnili ponoci pomagati Miho kake pošasti, ki bi ju požrle s kožo in kostmi, sta se zmenila, da okradeta Miho podnevi. Za dne bi se tak posej bolje posrečil. Počakala bi, da Miha odide na delo, nato bi vdrila v bajto, eden bi iskal, drugi pazil. Preden bi se oglar vrnil, bi bila z njegovim zakladom že Bog si ga vеди kje. Rečeno — storjeno. Toda človek obrača. Bog obrne. Tisti dan je slučajno medved obrnil. Zgodilo se je tako-le: (Konec prihodnjič.)

Maršal Foch in sklep premirja

V 100 urah je umrla v prvih november-
skih dneh l. 1918, med poslednjimi topov-
skimi strelji svetovna vojna. Nemški polno-
močni delegati so se odpravljali dne 7. no-
vembra iz nemškega velikega stana v Spa
proti francoski meji, da bi zaprosili sovra-
znika za premirje. General-feldmaršal Hin-
denburg jih je še tik pred odhodom sprejel
in jim naročil: »Potujte z Bogom in po-
skusite izbiti najboljšo za našo domovino.«
Avtomobili z odposlanci so bili odhite-
li. Zvečer so se že nahajali na bojnem polju.
Komisija sta vodila državni tajnik Matija
Erzberger in grof Oberndorff. Njima sta bi-
la pridružena kot vojaški strokovnjak gene-
ral v. Winterfeldt, za mornariko pa kape-
tan von Vanselow. S komisijo se je peljal
prav do bojne črte tudi neki nemški častnik.
Pri La Capelle je prisledel še neki troben-
tač, ki je ob časa do časa zatrobil preko
mirujočega bojišča in mahal z belo zastavo.
Polazoma so drčali preko bojnega polja av-
tomobil. Na cesti je že čakal kraj odstra-
njenega španskega jezdeca, francoski častnik
v spremstvu trobenčarja. Stopila sta
na prvi avtomobil in vožnja se je nadalje-
vala med francoskimi četami. Od časa do
časa je bilo čuti vzklik kakega francoskega
vojaka:

»To je mir!«
Nekateri pa so tudi vstajali iz larkov in
se vpraševali polni dvoma:
»Kaj vendar to pomenja?«
Dolga je bila pot in vožnja je trajala že
poznó v noč, ko so vstopili nemški delegati
na nekem razstreljenem kolodvoru v pose-
ben vlak. Okna vagona so bila zagnjena
tekom cele vožnje, ki se je končala ob zori.
Ko se je nenadoma ustavil vlak na nekem
slepem tiru.

Bilo je sredi gozda v neposredni bližini
Compiègna. Na nasprotnem tiru je stal po-
sebni vlak s salonskim vozom maršala Fo-
cha. V ta voz je bila pozvana nemška de-
legacija.

Sredi konferenčnega oddelka salonskega
voza je stala velika, resna miza. Okrog nje
vrsta stolov. Na njej pa nole beleca papir-
ja in šop svinčnikov. Nemški delegati so
čakali samo par trenutkov in že je vstopil
maršal Foch v spremstvu angleškega admi-
rala Sira Rosselyna Wemyssa in šefa fran-
coskega generalnega štaba generala Wey-
ganda. Predstavljanje je bilo kratko in hla-
dno z rezerviranimi nakloni. Nasprotniki so
si sedli takoj drug drugemu nasproti. Raz-
govore je otvoril generalissimo Foch, ki je
dejal ledeno mirno in na videz povsem mi-
moredne tolnačice:

»Vračajte se gospode, kar želite.«
»Prisli smo, da izvedemo predložbe zavezni-
kov za premirje na suhem, na morju in v

zraku.«
Med zavezniško delegacijo je nastalo ži-
vahno gibanje, ko je izrekel Erzberger be-
sede »predlogi«. Zopet je odvrnil maršal
Foch, ki je naročil tolnaču:

»Povejte gospodom, da jim jaz ne bom
stavil predlogov!«
Med govorjenjem teh besed je polago-
ma vstajal izza mize, kakor da namerava
prekiniti razgovore in zapustiti sestanek.
Situacijo je rešil nemški odposlanec grof
Oberndorff, ki se je obrnil naravnost proti
maršalu in ga nagovoril francoski:

»Gospod maršal, zdí se mi, da je trenu-
tek prenesen za prekanje o besedah. Kaka-
ko želite vi, da naj se izražamo? Nam je
popolnoma vseeno!«
Foch je kratko odvrnil:

»Na gospodih je, da povedo, česa žele.«
»Znano vam je, gospod maršal, da stro-
tukaj na podlagi note predsednika Zdru-
ženih držav. Z vašim dovoljenjem jo bom
prečital.«

Po teh besedah je grof položil na mizo
pismo ameriškega državnega sekretarja
Lansinga in prečital oddelek, v katerem je
bil označen maršal Foch kot polnomočni
zastopnik zaveznikov za vodenje razgovor-
ov o premirju.

Ko je grof končal s čitanjem, je pripom-
nil:

»Ako pravilno razumemo smisel tega pi-
sma, potem lahko pričakujemo, da nam bo-
ste stavili vi pogoje za premirje.«
Maršal Foch je bil očitno pomirljen, ko
je izrekel kot odgovor na to kratek med-
klic:

»Je dobro!«
Nato je povzel besedo francoski general
Weygand, ki je formuliral 18 pogojev za
dovolitev premirja. Rok za premisel je bil
določen na 72 ur. Odgovor Nemcev je mo-
gel biti samo pritrditev ali zavrnitev. V
zvezi s tem je bil tudi odbit nemški pred-
log, da se takoj ustavijo sovražnosti na
obeh straneh fronte.

Nemški odposlanci so odšli in se vrnili
četrti dan tik pred potekom 72-urnega ro-
ka. Sprejel jih je general Weygand, ki je
bil od zaveznikov pooblaščen, da se spo-
razume z Nemci o vojaških podrobnostih
izvedbe premirja. Nemški delegati so sku-
šali še v zadnjem hipu omiliti pogoje. Wey-
gand je vztrajal na njih, in razgovori so se
začeli zavlačevati. Tu pa je zopet nastopil
maršal Foch in presekal nagajanje:

»Ali še niste gotovi? Ako ne boste do-
končali v četrh urah, potem pridem zopet
jaz sem in v tem slučaju vam garantiram,
da bom gotovi v petih minutah.«
In premirje je bilo podpisano v par mi-
nutah. (Po Erzbergerjevih memoarjih.)

Sport

Ob otvoritvi prvenstvene nogometne sezone

Kakor smo že na kratko poročali, se danes in jutri vršijo prve prvenstvene tekme v Sloveniji. V Ljubljani nastopita ob 14. uri samo rezervni Ilirije in Jadrana.

Zanimivejša bo vsekakor tekma Slovan : Primorje, ki se je spoznamo med obema kluboma odgodila od nedelje na praznik v ponedeljek ob 15.45. Oba kluba sta se dobro pripravila za to srečanje. Slovan, ki je sedaj na zadnjem mestu prvenstvene tabele, je za pomladansko sezono izpopolnil in reorganiziral svoje moštvo. Omeniti je treba, da nastopi kot branilec Marchionti L., ki je odslužil svoj vojaški rok, in znani srednji krilci Volkmar, ki je duša moštva in ki je preстал karentno dobo izranja. Vsekaror bo Primorje imelo onasnega protivnika in dovolj posla, ako si hoče izvojevati dober rezultat. Sicer Slovan ne dosega v tehničnem oziru našega slovenskega prvaka, skušal pa bo s svojo vztrajnostjo in požrtvovalnostjo doseči odprto in enakovredno izro.

V Trbovljah se vrši tekma SK Trbovlje : SK Amateur, ki je vedno senzacija za Trbovlje Kluba gošita dokaj dober nogomet, sta približno enako močna in bi bilo težko prerokovati zmago enega ali drugega moštva.

V Celju nastopita stara rivala Atletik SK in SK Celje. Zmagovalcev v tej tekmi igra prihodnjo nedeljo z zmagovalcem v Trbovljah.

Maribor bo imel dve tekmi. Izid prve tekme ISK Maribor : SK Svoboda ni dvomljivo Prvak okrožja ISK Maribor bo gotovo izvojeval dve točki. Čeprav bo prenovljeno moštvo Svobode nudilo več odpora kot doslej. Več pozornosti posveča sportna publika srečanju Rapid : Železničarji, ki se tokrat borita za placement na drugem mestu.

Letošnja nogometna sezona bo dokaj zanimiva. Samo v Ljubljani se bo odigralo brez reprezentančnih in državno-prvenstvenih tekem 57 tekem, ki bodo zasedle 20 terminov. Že zaradi tega je potrebno, da spregovorimo nekaj splošnih besed o stanju in razmerah našega nogometnega sporta. Nač nozomet ni na višku. Brez drugega lahko trdimo, da je naš nogometni sport v nekaki krizi. Vsi merodajni faktorji, med katere štejemo predvsem poudarje, klube, moštva, sodnike in — last, not least — publika, morajo iskati vzroke te krize ter z vsami sredstvi skušati, da jih odpravijo. Le z odkritim sodelovanjem vseh teh činitelev bo mogoče konsolidirati s sportne in tudi s finančne strani naš nozomet.

Po našem mnenju leži glavni vzrok te krize v pomanjkljivi vzgoji. V tem oziru pade težka naloga na naše klubove. Kdor si predstavlja sportno vzgojo naših moštev le v obliki vezbanja nogometnih igralcev v cilju, da jih usposobi za žonglerje nogometne žoge, ta si ni dovolj na jasnem o globokem pomenu sporta. Ako bo klubom uspe-
lo, da igrače tudi duševno »pošportijo«, tedaj bo tudi tehnična stran usposabljanja mnogo lažja. Upravičeno se lahko vprašamo, koliko je naših nozometarjev, ki se zavedajo pomena in namena, ki ju sport krije v sebi. Se bolj zanimivo bi bilo dognati, v koliki meri se isti cilj zavedajo sportni funkcionarji! Ni torej lahka naloga naših klubov, duševno in fizično krepiti svoje članstvo ter ga usposabljanje za plemenito borbo.

Glede poudarjenja treba poudariti, da je v sedanjih razmerah njegova prva naloga, da si pridobi popolno zaupanje vseh svojih članov, iz katerega sledi logično globoko in iskreno medsebojno spoštovanje vseh klubov. Ako se gotovi dogodki prejšnjih let

ne bodo ponavljali, potem je poudarjenje vsaj v neki meri zadostil svoji nalogi. Pridobil si bo zaupanje, ki ga bo usposobil, da posveti vse svoje moči za sportno vzgojo svojih klubov.

Zelo pereče v našem nogometnem sportu je sodniško vprašanje. Treba bo gledati na to, da si pravilno vzgojimo dober sodniški naraščaj. Ravno pri sodnikih pa se mora bolj kot drugje paziti v prvi vrsti na duševno in moralno, kot na tehnično plat vzgoje. Brezdvomno je manjše zlo, ako je sodnik tehnično slabši, kot da je klubsko orientiran. Mi Slovenci se ravno ne moremo ponašati s tem, da imamo mnogo nogometnih sodnikov, ki ne sodelujejo v klubskih politikah, odnosno ki bi ne bili kot funkcionarji klubov in ostalih sportnih instanc desinteresirani — v objektivnem smislu — na izidu mnogih prvenstvenih tekmovalj. Težka je funkcija nogometnega sodnika, a tem prijetnejša je zavest, ki jo ima nepristranski sodnik po odigrani tekmi.

Se nekaj! Tudi naša publika, predvsem ona, ki obiskuje nogometne prireditve, se ne zaveda v zadostni meri, kaj bi vse lahko storila za povzdigo nogometa. Mnogokrat nas je velik del publike razočaral s svojim obnašanjem na igriščih, ki ni bilo umestno, a še veliko manj sportno. Ko bi se vsa publika zavedala, kaj lahko vse premore materialno in moralno s svojim obnašanjem in poukom!

Še veliko dela nas čaka! Sezona je pred durmi! Ali smo že izvršili dolžnost, ki nam jo nalaga naš celokupni nogometni sport?

Današnja prv. tekma I. moštev Jadran : Ilirija odpade!

(Službena objava LNP.)
Predsedstvo SK Jadrana je včeraj obvestilo poudarje, da njegovo I. moštvo ne more nastopiti k današnji prvenstveni tekmi s SK Ilirijo, ker nima na razpolago nekaterih igralcev. Z ozirom na to se vrši na sportnem prostoru SK Ilirije danes ob 14. uri samo prvenstvena tekma rezervnih moštev Ilirije in Jadrana. — Predsedstvo LNP je vzelo na znanje dogovor med ASK Primorjem in SK Slovanom, glasom katerega se odigrat prvenstveni tekmi rezervnih in I. moštev navedenih klubov na praznik, 25. t. m. ob 14. oz. ob 15.45 uri, namesto danes. Tajnik II.

Službene objave LNP.

(Iz seje upravnega odbora dne 20. 3. 1929.)
Z današnjim dnem stopijo v veljavo nove, sporazumno s Sekcijo ZNS-a v Ljubljani določene pristojbine za nogometne sodnike in sicer:
a) takse: za sojenje reprezentančne ali mednarodne tekme Din 100.—; za prvorazredne prvenstvene in prijateljske tekme, ki se igrajo v mestih Ljubljana, Maribor ali Celje Din 70.—; drugorazredne tekme, rezervne tekme I. razreda in vse tekme, ki se igrajo izven Ljubljane, Maribora ali Celja, Din 35.—; rezervne tekme II. razreda in ljuborske tekme so proste takse.
b) potni stroški: za oddaljenost do 100 km se povrne sodnikom vožnjo 3. razred osebnega vlača, za oddaljenost nad 100 km za 3. razred brezovlača.
c) dnevnice: za potovanje iz Ljubljane v Maribor ali obratno ostane v veljavi še naprej dnevnica Din 100.— za vsakih začetih 12 ur; za potovanje iz Ljubljane v Celje, Novomesto, Rakovo, Cerkljevo ali iz Maribora v Mursko Soboto znaša dnevnica Din 75.—; za potovanja, ki zahtevajo polno dnevo odsotnost, n. pr. iz Ljubljane v Trbovlje, iz Maribora v Ptuj ali iz Celja v Soštanj znaša dnevnica Din 50.—
Upr. odbor je vzel na znanje novoizvoljene odbore klubov: SK Jadran (predsednik g. inšp. Albin Zajc; tajnik in obenem novi naslov: g. Bončina Fr., Cerkevna ul. 21/II); SK Trbovlje (predsednik g. Rudolf Matešič, tajnik in obenem novi naslov: g. Bogumil Vrhumec).

Dopis SK Železničar z dne 16. 3. odstopi LNP v nadaljnjo poslovanje Sekciji ZNS-a. Dvigne se začasna zabrana igranja SK Mure, objavljena dne 16. 2., ker je klub medtem poravnal vse svoje denarne obveznosti. — Od klubov, ki jim je bila izrečena dne 16. 2. zabrana igranja do poravnave nakoleni juri glob, se doslej niste odzvala in imata z včerajšnjim dnem še vedno zabrano igranja SK Disk (Domžale) in Atletik SK (Celje).
Za službujočega odbornika LNP k današnji tekmi Amater : Trbovlje v Trbovljah se delegira sav. sodnik g. A. Schneller, k tekmi Celje : Atletik SK v Celju g. Stoklas. — Tajnik I.

ASK Primorje. (Nogometna sekcija.) Pozivajo se naslednji igralci, da bodo danes ob 14.30 na igrišču radi trening-tekme s SK Krakovo. Lj. povšek I. II. Bizjak, Sinkovec, Sinko, Pipi I. II., Končan, Klopčič, Gorjanc, Milnar, Zoraga, Marko, Žerjav. V ponedeljek ob 13.30: Anžlovar, Loiz, Vidic, Jug II., Pišek II., Može, Karžič, Glavič, Slapar, Senica, Sočan, Bauer, ob 15.30: Jančič, Svetič, Kasel, Zemljak, Slamič, Pišek I., Jug I., Vrhovnik, Tomo, Trček, Camernik, SK Svoboda. Danes v nedeljo ob 10. uri strogo obvezen trening na dva gola na igrišču Ilirije. Točno ob 9.30 uri naj bodo v naši garderobi Fuzina, Zore, Novak, Batič, Koser, Grabčan, Bončar, Sušnik, Potrato, Gabršek, Prešern, Habicht, Bončl, Sušteršič, Cimperman, Starman, Milosavljevič, Breznik, Papler, Dmrošek, Slavko, Jereb.

SK Slovan (tajništvo). Pozivam vse člane, da se udeležijo polnoštevilo pogreba za. Globelnicovo danes popoldne. Zbiramo se ob 14.30 pred mrtvaško vežo drž. bolnice na Zaloški cesti. — Tajnik.

Olimpijski petboj. V razpisu dne 23. t. m. v »Jutru« objavljenem razpisu olimpijskega petboja za prvenstvo Slovenije v letu 1928 se je zgodila pomota. Glasiti se mora: petboj za prv. Slovenije v letu 1928 in ne za leto 1929. — ASK Primorje.

SK Slavija. Danes ob 9.30 v gostilni pri Spanu v Starem Vodmatu sestanek celokupnega članstva. Člani-igranci se pozivajo, da se sestane točno in polnoštevilo udeležijo. Načelnik.
SK Krakovo : ASK Primorje Jun. Danes, v nedeljo, nastopijo aglini Krakovčani proti najmlajšim Primorčam, od katerih so nekateri prav pridno trenirali preko zime. Tekma bo nudila vsled izenačenih moči zanimiv potek ter se odigra ob vsakem vremenu na igrišču ASK Primorje ob 15. uri.

Ilirija : Hermes. Na praznik v ponedeljek igra prijateljsko tekmo na igrišču Ilirije dva protivnika, ki imata precej različen način igre. Hermes je znan po svoji lepi kombinacijski igri ter je nevaren vsakemu nasprotniku. Moštvo je v svojem prvem nastopu pokazalo, da se nahaja v dobri kondiciji in nudilo sliko dobro vigrane enajstoročice. Moštvo Ilirije bo moralo vsekakor boljše igrati, ako hoče uspešno absolvirati tekmo. Pričetek tekme je ob 15. uri.
SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes dopoldne ob pol 11. uri trening za vse igralke na igrišču. V primeru deževnega vremena trening odpade. Prihodni teden se vršita samo dva treninga in sicer v sredo in petek, obakrat od 18. ure dalje v kolizijski dvorani. Obisk treningov je strogo obvezen za vse igralke. Sekcija sprejme še nekaj novih članic, predvsem mlajših, ker namerava formirati več mladinskih družin. Prijave se sprejemajo pri vsakem treningu. Ravno tako se sprejemajo nove članice, ki se zanimajo specialno za žensko lahkotletiko. — Načelnik sekcije.

Ali bodo Japonci v sportu kmalu dosegli Evropejce?

Kakor se je žolto plemo po vojni z nenavadno naglico povzpelo do odlične politične in gospodarske velesile na svetu, tako zavzemajo tudi njegovi atleti že mesto med najboljšimi sportniki sveta. Z doslednostjo in vztrajnostjo, ki je lastna samo njim, so v kratki dobi dosegli v najrazličnejših panogah rezultate, ki so presenetili celo močne in najbolj skeptične Američane, Angleže in Nemce.

Ze pred amsterdamsko olimpijado se je mnogo govorilo o »rumeni nevarnosti« in prav resno ugaibalo, ali ne bo Japonska presenetila vse Evrope in Amerike. Strah se ni bil popolnoma upravičen in stari sportni svet je še enkrat slavil zmago nad »vzhodnimi Nemci«. Če pa pogledamo lepe rezultate, ki so jih priborili svoji daljni domovini Oda v troskoku, Tsuruta v prsem in Takaishi v prostem plavanju ter slavnja Hitomi v damskih disciplinah, moramo priznati, da je Japonska na IX. olimpijadi odrezala častno kakor bi ji pred nekaj leti sploh ne pripisovali.

Japonci goje sport sistematično. Po vseh večjih mestih so zgradili vzorne sportne naprave po ameriških in nemških vzgledih. Njihovi sportni učitelji so sistematično proučevali tehniko in trening najboljših sportnikov belega plemena. Njihovi sportniki so raztreseni po vsem svetu in povsod štirudirajo bistvo disciplin, kjer še niso na višini. V Amsterdamu n. pr. je prisostvoval vsem waterpolo-tekmlam Japonce, ki si je točno zabeleževal pot, ki jo je napravila žoga pri kombinaciji med igralci. Kaj čuda, če bodo l. 1932 v Los Angelesu postavili water-polo moštvo, ki bo vrglo Nemčijo z olimpijskega prestola. Če pojde tak naprej, bodo Japonci eno izmed prihodnjih olimpijad po pravici zahtevali za se.

Za povzdigo sporta se Japonci ne boje stroškov. Saj je šlo po vsem svetu, da so veliki plačalci Weissmüller, Kojac, Borg in Rademacher tekem enega leta posetili Japonsko. Plavalni sport se je zato tudi hitreje razvil kot lahkotletski. Zato so pričeli Japonci vabiti odlične lahkotletce iz Nemčije in Francije, ker na Američane in Angleže iz zunanjepolitičnih razlogov zaenkrat ne morejo računati. Nemci so se obrnili, Francozi pa so bili jeseni tamkaj; žal niso odrezali posebno častno. Vzrok zato je bil najbrže ta, ker niso niti slutili,

koliko Japonci znajo. Na kratkih progah nimajo fenomenov. Edini sprinter večjega sloga je Aizawa, ki brani državna rekorda na 100 in 200 m (10.7 in 21.6). Lani je teklo še 6 drugih na 100 m 11 sek., dva pa na 200 m 22 sek. Japonski rekordi na 400, 800 in 1500 m so naslednji: 50.2, 1:58.6 in 4:07 t. j. kvaliteta srednjega nemškega razreda. Mnogo boljši so časi tekavca na dolge proge: na 5000 m je rekord 15:40.6, na 10.000 m pa 32:11.8. Lani je bil na teh progah najboljši Nagata, ki pa ni dosegel rekordov. Dober tekač za zapreke je Miki, ki doseže na 110 m čas 15.3 sek.

Izhorni pa so Japonci v skokih. Na daljšavo sta dosegla lani Oda in Nambu 7.38 in 7.35 m, v višino pa Kimura 1.90 m. Odlični so skakači ob palici; povprečni rezultat 10 najboljših Japoncev v tej disciplini znaša

Oglejte si pred nakupom avtomobile

Ing. C. R. LUCKMANN, Ljubljana, Ahačjeva cesta 10

Glavno zastopstvo

Ša 3.73 n., ki presega nemškega. Rekord brani, Nakazawa s 3.91 m.
Meti pa zopet niso njihova najboljša panoga. Rekord s kroglo je »sam« 13.39 m; toda lani je Ismda samo enkrat vrgel na 13.14 m. Tudi v disku niso posebno doma; le dva sta se ojuočila z meti preko 40 m, in sicer Furuyama na 41.12 in Okita na 40.92 m (Rekorl 41.22 m). Kopje jim gre zopet bolje od rok; Sumiyoshi meče 62.81 m, kar je vsekakor prvovrstna znaпка.
Če malo gledamo te številke in jih primerjamo z onimi, ki jih dosegajo enomerni sportniki Evrope in Amerike, moramo priznati, da gre pot Japoncev krepk navzgor. Ker vemo, da goje stvar sistematično in se pri tem ne strajajo truda in stroškov, bodisi posameznik bodisi država, bodo tudi v sportu kmalu postali velesila, s katero bosta imeli Evropa in Amerika v sportnih arenah mnogo opravka. Posel bo le toliko lažji, kolikor se obe tega že zavedata!

nisem do dobra ogledala. Zgodaj zjutraj se odpravim z avtomobilom v atelje v Elstree in zvečer se izmučena vrnem v hotel. Nisem se še privadila novemu podnebju. Neke mi je nekdo v Hollywoodu pravil, da je Anglež vreden vsega občudovanja, ker brez škode prenaša angleško podnebje. S tem mnenjem se docela strinjam.

Angležinje
V tem kratkem času, kar bivam na Angleškem, je posebno nekaj zbuvalo mojo pozornost: lepota angleške dekleta. S svojo poltjo, postavo in s svojimi gracioznimi kretnjami daleč prekažajo vse druge narode. Anglija je lahko ponosna na svoja dekleta.

Dopisi

STEPANJA VAS. Preteklo nedeljo se je vršil pri g. Novaku redni občni zbor Kosa jugoslovnskih sester podružnica Stepanja vas. Zbora se je udeležila glavna tajnica gospa M. Engelmanova ter več sester odbornice iz centrale in Most. Soglasno so bila odobrena poočila funkcionarj. Izvoljen je bil z malo izpremembo stari odbor imena: predsednica M. Benedikova, podpredsednica M. Pogačnikova, tajnica F. Rošajpelova, blagajničarka M. Frankova itd. jamčijo, da bo društvo še nadalje delovalo z istim uspehom kakor doslej. Vse akcije Kolašice so bile v korist naši revalni mladini in onemoglim siromakom. Dolžnost vsakogar je, da podpira to plemenito delo.

LOŽ Rodbina Lah iz Loža daruje nam mesto venca a krsto pokojne gospe Marije Medenove iz Begunj za Gasilsko društvo v Ložu 200 Din.

ZIRI. Po dolgem presledku, nas je naše Sokolsko društvo zopet enkrat prijetno presenetilo. V nedeljo 17. t. m. se je uprizorila zelo ljubka mladinska igra »V krajstevju palčkova«. Obisk je bil zelo poverljen, kar priča, da so tudi mladinske igre prav priljubljene, in želeli bi bilo, da se naši mladini nudi še večkrat kaj tako lepega. Sodelovali so pri tej igri večinoma otroci, naša sokolska deca. Da je bilo mogoče po dolgem času uprizoriti to mladinsko delo, gre v prvi vrsti zaslugi zares delavnim sokolskim delavcem. Omenimo naj br. Niklerja, ki je žrtvoval mnogo prostega časa, ter dejansko pripomogel z ne malimi žrtvami do tako lepega uspeha. Končno velja zahvala tudi S. Črnetovi, ki je z veliko ljubeznijo učila petja naše malčke, ter tudi materijelno veliko žrtvovala. Kakor čujemo se uprizori na velikonočni ponedeljek zvečer veseligoja »Poslednji moček«. To je zelo vesela in zabavna igra, ki pa ima tudi dobro jedro in velik vzgojni pomen.

FRAM PRI MARIBORU. Naši diletanti so priredili pod spretnim vodstvom g. Franca Vebrca ob veliki udeležbi gledalcev dne 10. t. m. v Turnerjevi dvorani na čitalniškem odru Meškovo tridejanko »Matie«. Uprizoritev je bila prav povoljna. Vsi igralci in igralke so častno rešili svoje vloge. Posebno priznanje in našo pohvalo zaslužijo vdova-mati, njen sin Milan, hči Tina, kar najdenka Silva. Najtežjo vlogo je imel župnik (Cvahte), ki jo je nad vse pričakovanje dober pogodil. Pred predstavo je čitalniški pevski zbor zapel prav s čutom par mičnih pesmi in še pri prosti zabavi se je zopet oglašil. Vsem prirediteljem iskrena hvala! Imeli smo duševni užitek, kakršnih se nudi malokje na deželi. Le z veseljem in pogumom naprej po tej poti sebi v ponos in čast, bližnjemu v pouk in zabavo!

Poslano

Odprto pismo Elektrarni d. d. v Škofji Loki.

Na zahtevo nekaterih članov nadzorstvenega sveta naslovne delniške družbe, sem kot večletni obratovodja, ki mu je bila kot takemu vedno prava skrb točno in koristno obratovanje že navedenega podjetja, — podal svoje o vsestranskem delu družbe natančno in podrobno sestavljeno poročilo, in to baš pred občnim zborom družbe 31. marca 1928.

Na podlagi tega poročila, ki je sčasoma prešlo tudi v roke ostalih članov nadzorstvenega sveta in kojega resničnost se je po dovršenem tehničnem in pisarniskem pregledu tudi ugotovila, osobito glede dela g. ravnatelja dr. Viktorja Krennerja in njegovih nepoštevnih manipulacij.
Kot tehnično izobraženemu človeku se mi zdi nerazumljivo, kako more vzdržati g. dr. Viktor Krenner svoj položaj ravnatelja družbe in seveda temu primerno ne baš male prejemke, ker kot bivši konzularni uradnik ni nikak tehnični strokovnjak in poleg tega, odsoten letno najmanj 300 dni iz Škofje Loke.

Nastane tedaj vprašanje, kaj bi napravili g. delničarji, ako bi jim bila dana možnost, da vidijo delo g. ravnatelja tako, kot ga to vidi tehnično naobrazjen človek.

Tu vprašanje naj reši g. ravnatelj ob priliki, ko bo zopet posetil Škofjo Loko.
Ta svoj sestavek, kakor tudi svoja prejšnja tozadevna pojasnila v tej zadevi vzdržujem kot resnična v celnem obsegu in prevzajem zanje polno odgovornost.

HUBERT ZIMERMANN
bivši obratovodja Elektrarne d. d. Stara Loka št. 30.

Kino

Ali bo Emil Jannings sodeloval pri angleškem filmu?

Polnočni razgovor s Hollywoodom. — 20.000 funtov sterlingov ponudnih preko Oceana. — Nisem vampir, ampak žena-»enomožnica«.
(Poroča Lya de Putti, znana ogrska filmska igralka, ki biva zdaj na Angleškem.)
Pred nekaj dnevi sem imela o polnočih 17 minut dolg telefonski razgovor z Emilom Janningsom, slovečim nemškim filmskim igralcem, s katerim sva skupno nastopila in se proslavila v filmu »Vaudeville«. Dela s filmom »Ovaduh«, za katerega me je angažiral British International Pictures Co., so se v Elstreeju pod vodstvom dr. Robinsona že pričela. Vem, da bo to velik film, a čutim, da bi morala obnoviti svojo zvezo z Janningsom, ako naj napravim iz prvega angleškega filma, ki v njem nastopim, enako velik uspeh, kakor nekdanj iz »Vaudeville«. Ker želim, da bi ta film res »udarile«, sem telefonirala Janningsu.

Pogodba z Ameriko pred durmi?

17 minut sem govorila in ga prosila, naj pride v Evropo. Rekla sem mu, da mu je družba pripravljena plačati za trimesečni angažman 20.000 funtov sterlingov. Odgovoril mi je, da si hoče stvar premisliti, ker bi zelo rad igral na Angleškem. Z druge strani pa je bil v Ameriki s pogodbo obvezan družbi First National Pictures of America. Naposled mi je obljubil, da me prihodnje dni pokliče iz Hollywooda ter mi končno javno sporoči, kako se je odločil.

Vampir

Mnenje angleškega občinstva, da sem »vampir« me je dokaj užalilo. Na Angleškem so me tako rekoč vtaknili v predal in napisali nanj: »Vampir! Pozor pri odpiranju! Nu, pri tej priliki bi rada povedala vsemu svetu: nisem »vampir«! Moj filmski talent je dovolj širok za vse tipe človeškega čuvstva in izraza in prav nič me ne miče, da bi se izključno oklenila vampirskih vlog v svojem zasebnem življenju tudi nisem bohemka, ampak žena-»enomožnica« in gledam na življenje tako kakor vsi ljudje srednjega stanu. Zakon in otroci pomenijo zame višek sreče.

Dvakrat omožena

Od svojega prvega moža sem se ločila. Ko sem se z njim poročila, mi je bilo še le 16 let; takrat se še nisem poznala »Neskladnost temperamentov« je povzročila med mojim možem in menoj odvajenje, in kakor mnogo drugih žena, tudi jaz nisem hotela živeti v skupnosti, ki mi je bila postala neznosna.

Moj drugi mož je bil edina ljubezen v mojem življenju. Bila sva idealna dvojica, toda usoda je posegla vmes in mi ga je vzela. Umrl je, a spomin nanj živi v meni še danes ta dan.

Teško delo

Ljudje mislijo na naš filmske zvezdnike in zvezdnice z velikim občudovanjem, še rajši pa z zavistjo. A tisti, ki vidijo samo naš smeh in naše gaže v številnih s tremi ničlami, ne vedo ničesar o težkem delu in okrutnih razočaranjih, ki spremljajo našo pot.

Kaj mi je najljubša zabava

Nad

Bogata izbira najnovjših modelov avtomobilov in gospodarskih strojev, edino na ZAGREBAČKEM ZBORU

od 20. — 28. aprila 1929.

VI. SALON AVTOMOBILOV, motocikljev, motornih in športnih vozil vseh vrst ter pritikin XI. SPECIJALNI VELIKI SEJEM POLJEDELSTVA, strojev, orodja, potrebščin, kemikalij, umetnih gnojil, mlekarstva, kletarstva in proizvodov

IZLOZBA IN SEJEM PERJADI (kongres perutinarjev) — — — IZLOZBA TURIZMA

večerne zabave **V novourejeni veliki dvorani** **večerne zabave**

Potne legitimacije za polovično vožnjo (brezplačni povratek) na železnih in jadranskih parobrodih se dobivajo pri potniških uradih, zastopnikih Zbora podružnic Prve Hrvatske Štedionice ali drugih denarnih zavodih v vseh ve. jih mestih Jugoslavije.

3789a

Nova avtoprometna zveza

na progi Ljubljana — Udmat — Moste — Selo — Studenec — Devica Marija v Polju — Vevče, prične voziti dne 25. marca 1929.

Postajališče Marijin trg. Prvi odhod ob 7. uri, zadnji odhod iz Vevč ob 8. uri.

Vozi vsako uro.

Avtobus je svetovno znane znamke »Austro Fiat« ter najmoderneje in najudobnejše opremljen.

Popravilo

V arhivu neke stare podeželske cerkve na Švedskem so našli račun nekega slikarja, ki je bil pred kakšnimi sto leti popravil slike na altarju te cerkve. Račun se glasi takole:

Levemu razbojniku na križu nov nos postavil in prste zavrnil; Poncija Pilata poliral, mu dal novo kožuhovino na kapo in ga prebarval spredaj in zadaj; nadangela Gabrijela opremil z novimi zlatimi perutnicami; dekle velikega duhovca prebarval trikrat okoli in okoli, sv. Petru nov zob v usta dal in popravil petelinu pere; peklenškemu ognju več žara dal in obraze hudičev še bolj spačil; sveto Magdaleno temeljito repariral, česar je bila zelo potrebna; Suzani lase pobarval; Rdeče morje, ki je bilo zelo umazano, očistil; konjem pred Elijevim vozom nova kopita dal in pot do nebes začrtal; oči slepega Tobije pomazal s ptičjimi odpadki; Jožefov obraz napravil modrejši in Putifarjevo ženo dobro pokostil; konec sveta podaljšal; nebo razširil in nove zvezde nanj postavil; deset zapovedi spremenil in šesto osnažil, ker jo radi nečiljivosti niso več upoštevali; skupaj 70 kron, čijih prejem potrjujem.

Pleša

in izpadanje las je največja nesreča za staro in mlado. V 24 urah zastavimo izpadanje las za vedno, a odpravimo vse prhljaj, srbež, brast in nesnago z »ESPARCETE« od dr. Dorraine & Cie., Paris — Lasje bodo zdravljivi in zopet bujno rastle. Za uspeh garantiramo — Garnitura stane 60 Din. CENTIFOLIA, kozmetički zavod, Zagreb, Jurišičeva 8. Zahtevajte brezplačne ilustrirane prosepkel.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Trgovina z delikatesami

na najbolj prometnem kraju v Mariboru, z veliko stalnimi odjemalci, z vsem inventarjem in zalogo — radi boleznih lastnika ugodno naprodaj. — Ponudbe pod »Takojsnje plačilo« na anončno ekspedicijo Hinko Sax, Maribor, 4026-a

Elektrikar

vešč teorije in prakse za visoko in nizko napetost, za vzdrževanje in popravila vseh v to stroko spadajočih dej pri rudokopu in zraven spadajočih industrijskih podjetjih se takoj sprejme. — Prosto stanovanje in druge ugodnosti. Lastnoročni prošnji je priložiti prepise spričeval. Ponudbe je poslati na »Prvovrstni s prakso« na oglasni oddelek »Jutra«, 4049

TVORNICA KEM. IN OLI. BARVIKOVIRNEGA IN ŠTEKLIČNA DRUŠTA Z.OZ. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI, COPICI, TERPENTINI, STROJNO ODE, UMETNIŠKE BARVE, PRAŠNO ODE, SOLSKE BARVE, TUHE BARVE, BISTINE OLIJNATE BARVE

PRDRAJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA

POLEGTROVINA SCHNEIDER EVEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL — NIZKE CENE!!

Osebni 5 sedežni avto

znamke »Chevrolet« v zelo dobrem stanju s plačano drž. takso, se za 34.000 Din proda.

M. URBAS
Ljubljana, Stomškova ulica št. 1, poleg mestne elektrarne 405

Cenjenim odjemalcem

vljudno sporočam, da imam v zalogi krasno izbiro klobukov od 40 Din dalje

Priporočam se za cenjena naročila.

ANICA BITENC
Salon Pompadur
Florijanska ulica 3

Mlekarstva industrija »ZDENKA«

Veliki Zdenci

proizvaja: desertni ementalec v škatljah po 6 obrokov, sir ala trapist, ementalec, Eidamski, Camembert, Romadur ter delavski sir kot tudi najfiniše čajno maslo »Zdenka«. Zahtevajte ponudbe. 3944-a

Ana Perko roj. Godec

Pokopana bo na farnem pokopališču v Zagradcu v nedeljo 24. t. m. ob 15. uri.

Nepozabni pokojnici večni mir in pokoj!

Tolčane-Ljubljana, dne 23. marca 1929.

Ing. NACE PERKO, ostali otroci in sorodniki.

Velikonočna šunka

najceneje v delikatesni trgovini **K. JARC** »Pri turistu« Dunajska cesta št. 7.

St. 10480/29. ref. IX.

Razpis.

Mestna občina ljubljanska razpisuje izvršitev pleskarskega in slikarskega dela ter dobave okenjskih zaves pri zgradbi mestne stanovanjske hiše na Poljanah.

Potrebni ofertalni pripomočki in navodila se dobe v mestnem gradbenem uradu, šolski drevo-red 2/II.

Ponudbe je vložiti pri gori imenovanem uradu najkasneje dne 3. aprila 1929 do 11. ure dopoldne

Mestni magistrat v Ljubljani, dne 16. marca 1929.

Štev. 617/1929.

Razpis službe.

Mestna občina Kočevje razpisuje za mestno elektrarno in vodarno službo

STROJNIKA.

Isti mora biti verziran v visoki in nizki napetosti električnega toka ter popolnoma samostojen v posluževanju Diesel-ovih motorjev, kakor v obratovanju in vzdrževanju celokupne centrale, omrežja ter večš popravi motorjev in vseh vrst instalacij.

Po enoletnem službovanju s prejemki, kakor jih imajo državni zvaniki - pripravniki, se izbrani prosilec namesti kot stalni strojnik s pravicami, dolžnostmi in prejemki stalnih državnih zvanikov ter dobi naravno stanovanje, svečavo in vodo, kakor tudi relutum za kurjavo.

Istočasno se razpisujeta pri isti elektrarni in vodarni dve službi

brezplačnih praktikantov

s primerno predizobrazbo za opisano službo strojnika, na katero bi prosilci mogli biti stalno nameščeni po preteku zadovoljive triletne poizkusne službene dobe.

Prosilci naj pri podpisnem županstvu vložijo svojerodno pisane prošnje, ki jim naj dodajo dokazila, kakor jih zahteva čl. 12. uradniškega zakona do 15. aprila 1929.

Županstvo mestne občine Kočevje, dne 22. marca 1929.
Mestni župan: Lončar Ivan s. r.

AMOL

edino sredstvo proti molim

AMOL

DESINFJEKTOR (čistilec zraka) Dobiva se v lekarnah drogerijah in tozadevnih trgovinah Samoprodaja: Zagreb »Techna« Prilaz 36-a

Pomlad

prihajaj!

Novosti

za dame

za sosposože

A. & E. Skaberne

Ljubljana

Železničarij

UČENEC s predizobrazbo 2-3 meščanske šole ali gimnazije — se sprejme v večjo manufakturno trgovino v mestu na deželi takoj. Naslov vogl. od. »Jutra«, 4029-a

Direkcija drž. rudnika Velenje, nabavi na dan 28. marca t. l.

15.000 kg pšenične moke št. 6

Pogoji se dobe pri podpisani, Kavcija po zakonu.

Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 2982/II.

Zastopnika

iščemo za Ljubljano z okolico, go-reniško in dolensko komisionalni skladščem naših izdelkov v Ljubljani. Potrebujemo kancio 150.000.— Din v gotovini, bančni garanciji ali proti vknjižbi na nepremičnine. Prednost imajo že vpeljeni in mlinarski stroki sposobni in rutinirani prodajalci. Ponudbe z curriculum vitae prepiši svedočb in referencami poslati na: Sjedinjeni paromlini d. d. Bjelovac 3950-a

Geometra

tudi upokojenega, rabimo takoj za izmero površine parcelnih delov, preko katerih teče že dograjena gozdna železnica, 20 km dolga (radi odškodnine posestniku). Ponudbe z navedbo cene po tekočem km na »Jugoles«, Črnomej, 4046

†

Potrži žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša predraga žena, mati, stara mati, teta in svakinja, gospa

Simalija G'obelnik roj. Volbanck

soproga krojaškega mojstra

dne 22. t. m. po dolgi, mukepolni bolezni, previdena s tolažili svete vere, v starosti 55 let, za vedno zatisnila oči.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil v nedeljo 24. marca ob 3 popoldne iz deželne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 22. marca 1929.

4035 Žalujoča rodbina GLOBELNIK

†

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša srčnoljubljena mati, stara mati, tašča in teta, gospa

Terezija Živic roj. Hrovatin

dne 23. t. m. po dolgem mučnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče mirno preminula.

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, dne 25. marca 1929 ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 23. marca 1929.

4056 MAKS ŽIVIC, sin. TEREZIJA IVANČIČ, hčerka.

Vsi ostali sorodniki.

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

†

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo tužno vest, da je naš brat, svak, stric in dober prijatelj, gospod

Alojz Barle

višji šumar v pokoju, hišni posestnik itd.

danes dne 23. marca 1929 ob 4. uri mirno v Gospodu zaspal, previden s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabnega se vrši v ponedeljek, dne 25. marca 1929 v Ptuj od hiše žalosti ob 10. uri, v Slovenjgradcu ob 15. uri.

Ptuj - Slovenjgradec, 23. marca 1929.

ŽALUJOČI OSTALI.

Dolžnost nas vseh je, da po svojih močeh sodelujemo za skupne cilje!
Skupni cilj pa je občni blagor.

„STANDARD“

V svrhu temu so za te praznike pripravljene velike množine čevljev znamke

Po KVALITETI prvovrstni
 Po PASFORMI nenadkriljivi
 Po LEPOTI najbolj dostojni
 Po ZUNANJOSTI okras človeka
 Po CENI izpod vsake konkurence

GARANTIRAMO VAM, da mora vsak podplat trpeti vsaj 3 do 4 mesece, če se vsak dan štrpacira in normalno ohranjuje.
MI ZAUPAMO SVOJI ROBI.

ŽENSKI črni ali rjavi	OD Din	100	DO Din	120
ŽENSKI na špango, kombinirano usnje	» »	160	» »	170
ŽENSKI rjavi, moderno kopito	» »	140	» »	150
MOŠKI črni, nizki, moderna zaokr. obl.	» »	140	» »	150
MOŠKI rjavi, moderna oblika	» »	150	» »	160
MOŠKI črni, visoki	» »	170	» »	180
Novost. GOJZERCE moške po švic. tipu	» »	300	» »	310
Tudi po meri. GOJZERCE dam. po šv. t.	» »	280	» »	300
PREBERITE! Ne boste obžalovali, ampak PRIHRANITE si				Din 20

Da je to res tako, **PREPRIČAJTE** se na svoje lastne oči, predno kje drugje kupite, in potem **SODITE**, v koliko to odgovarja resnici.

ČEVLJI se dobe **VSAKE** vrste in velikosti po **NAJNIŽJI CENI ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE**, in sicer: **OTROŠKI** v raznih barvah

OD Din **40** DO Din **50**

50 do 80

VSE V DETAJLNI PRODAJI ČEVLJEV
TOVARNE CARL POLLAK D. D.
DUNAJSKA CESTA ŠT. 23 NA DVORIŠČU

A.J.S. 1000, 500, 350 ccm modeli 1929

DOSPILI 3841

in so razstavljeni v izložbenih prostorih generalnega zastopstva O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 11. Prepričali se boste, da je trditve nemških strokovnih listov ob priliki zadnje avtomobilske razstave v Berlinu, da so A. J. S. motocikli 1929 najmodernejše konstrukcije, najlepši in najsolidnejši na svetu za sport, ture in najtežji štrpac, upravičena. Ogromno število na londonski, pariški in berlinski razstavi prodanih A. J. S. motociklov je najboljši dokaz temu da odgovarja zgornja trditve resnici. — Nekaj modelov 1928, 350 in 500 ccm po ZNATNO ZNIZANIH CENAH še na razpolago! Vsled nabave novih A. J. S. motociklov, modelov 1929 so oddati po zelo ugodnih cenah prvovrstno ohranjeni motocikli znanih znamk, različnih jakosti z in brez priklole!

Rokavice
 Nogavice in vse
 druge modne predmete
 za dame in gospode
 nudi najceneje

Srečko Vrščič-a nasl.

V. Lesjak, Šelenburgova ulica 3

Oblačilnica ILIRIJA

Vse manufakturno blago prvovrstne kvalitete v največji izbiri,

na dolgoročno odplačila brez vsakega pribitka.

Zahtevajte vzorce!

Zahtevajte potnika!

OBLAČILNICA ILIRIJA

3916

Ljubljana, Mestni trg 17/I. - telefon 28-25

Zopet za 160 D n!

3822

bom svojim ceninim stankam vsied presel tve, da ala do vključ o Velike noči, 1 veliko sliko, 12 razglednic in 3 legitima ijske slike v vojem na novo pr urejenem ateljeju

v **Kolodvorski ulici 18, II. dvorišče**

Foto-atelje KATINA STAUT

|| Cenjenemu občinstvu naznanjava, da sva prevzela staro znano **gostilno pri 'Sodčku' na Žabjeku.**

Točijo se prvovrstna štajerska in dolenska vina. — Kuhinja prvovrstna!

Sprejemajo se abonenti.

Za obilen obisk se priporoča

3998

Fran in Amalija Vesel.

vsake vrste deteljna, travnata, vrtoarska in cvetlična semena najboljše kakovosti, priporoča

Semena

M. Berdajs

Maribor Telefon 351

Ustanovljeno 1869 Ustanovljeno 1869

Razois.

Društvo za zgradbo delavskih stanovanj v Ljubljani razpisuje za zgradbo ene stanovanjske hiše na Hranilniški cesti natečaj.

Potrebni ofertalni pripomočki, načrt in navodila se dobe v pisarni društva, Hranilniška cesta št. 12, I. nadstropje, vsak dan od pol 11. do pol 12. ure dopoldne.

Ponudbe je vložiti pri Društvu za zgradbo delavskih stanovanj v Ljubljani, Hranilniška cesta št. 12, do sobote, dne 6. aprila 1929 do 11. ure dopoldne.

Društvo za zgradbo delavskih stanovanj v Ljubljani, dne 23. marca 1929

Za Veliko noč boste gotovo snažili parkete!

Pos užite se enkrat „Je-ke“. To je č stilo, s katerim boste zadovoljni! Dobi se povsod. 3811 a

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroji

za šivanje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj oglejte si to zrednost pri tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana Šelenburgova ulica 6 I.
 brezplačno 15-letna garancija
 Telefon št. 980.

Ribiči čas je, da se opremito za ribolov kar Vam nudi bogata izbira

F. K. KAISER, puškar LJUBLJANA
 Kongresni trg št. 9.

ČEPIČICE

MODERNE SPORTNE ZA GASILCE ZA GODBE ZA ŽELEZNIČARJE ZA FINANČNE STRAŽNIKE

ter čepice, k vsakotakim krojem v veliki izbiri na zalogi po izredno nizkih cenah v specialni trgovini čepic Eligij Eber, Kongresni trg Ljubljana. Zaloga vseh vrst elite kožuhovine. Nakup kož divjačine po najvišjih dnevnih cenah

359

Oblastveno koncesionirana Šoferska šola

I. GABERŠČIK, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta 52

Praktični in teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov

Prihodnji redni tečaj prične 2. aprila.

Na drobno! Brez konkurence! Na debelo!

Orvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave in dolge konoplje, garantirano, in sicer vrvi za zvonove, transmisije, dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij. Posebno močne oprti za transmisije (Mühlengurten), oprti navadne vseh širokosti, vrvi in mreže za seno, ribje mreže in vrvice, gugalne mreže (Hängematten), bombaževе vrvice za otroške postelje v vseh barvah, tržne torbice, vrvi za perilo, štrange, uzde, cunje, povodec, tesarske, zidarske in tržne vrvice, trakove in vrvice za zaluzije. — **Motvoz in dreta** po tovarniških cenah. Specialno montiranje (šplasanje) vrvi za transmisije in dvigala se izvrši solidno in točno.

PRVA KRANJSKA VRVARNA IN TRGOVINA S KONOPNINO
IVAN N. ADAMIČ, LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA št. 31 — TELEFON št. 2441

Podružnice: Maribor, Vetrinjska ulica št. 20 — Telefon št. 454.

Celje, Kralja Petra cesta 33 — Kamnik, Šutna 4.

Naročila in popravila se točno in vestno izvršujejo.

RADIOTEHNIKA - Tone Pojšak

Ljubljana, Aleksandrova cesta 5

PROČ Z BATERIJAMI!

Radioaparati, ki jih ne potrebuje in je radi tega najcenejši, je:

4-cevni radio-aparat »Polstosnus IV« za prikluček na električni tok, valovna dolžina 200—2000 m, skrajna selektivnost in jakost, vsa Evropa v zvočniku, brez motenj električnega toka. Cena z elektronskimi Din 5250.—. Vse radiopotrebščine najceneje!

Underwood pisalni stroj uživa svetovni sloves

Preko 2.000.000 strojev v rabi. Najbolj vpeljan v uradih! Na zalogi pri **Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6**
 Telefon št. 2980

Reprezentanca

Radio-tovarne Ingelen

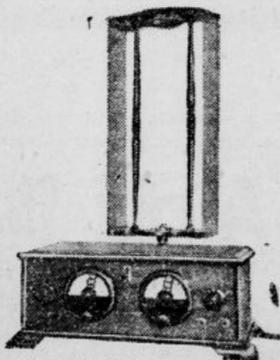
Ljubljana Miklš čeva cesta 34/I.

Telefon št. 3080

Telefon št. 3080

INGELEN

U 7 prednosti

- 1.) elegantna zunanost;
- 2.) najvišja selektivnost;
- 3.) nedosegljiva čistoča glasu;
- 4.) močan in poln zvok;
- 5.) visokovreden material;
- 6.) ravnanje enostavno;
- 7.) nizka cena.

Ingelen aparat Ultradyne Din 4950.—.

Je na prodaj pri:

RADIO LJUBLJANA.

Radioval Bogataj Radiotehnika. Radio Bar. Bergodac

Celje: Mestna elektrarna; Ing. Schmidinger.

Zalec: Jos. Roje.

Maribor: Wipplinger; Ilič & Tichy

Novo mesto: Josip Ogrizek.

Čakovec: Spitzer.

Ptuj: Damisch.

Murska Sobota: Janes Nemez

84-a Sprejemamo zastopnike za deželo.

Kranj: Schilling & CO.
 Varaždin: Zobeslavski Davorin.
 Trzin: Nadisar Zanki.
 Jesenice 58: J. Markeš
 Ribnica: Jos. Biljak.

Francoska linija - French Line Cie Gle. Transatlantique Za Severno Ameriko in Kanado

Havre—Newyork samo 5 1/2 dni čez morje

V Južno Ameriko

Argentino, Chile, Uruguay vsak teden iz Havre, Bordeaux in Mar-silije:

CIE CHARGEURS - REEUNIS SU' ATLANTIQUE TRANSPORTS MARITIMES.

Izvrstna hrana, izborna postrežba Vino brezplačno.

Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana

Kolodvorska ulica 35.

Michel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

Tako se je zgodilo, da je prišel napol zadavljeni Cervantes veliko hitreje iz hiše, nego se je bil splazil vanjo.

Med tem, ko so Cervantesa tako ugrabili in odnesli, sta Pardaillan in don Cesar dospela do razsvetljenega okna. To okno je bilo v pritličju, a vendar toliko od tal, da niti človek visoke rasti ni mogel pogledati skozenj. Toda ob straneh okna sta stala dva grna v lesenih čebrih; in nezaupljivi Pardaillan se je nehotе začudil, češ, kako da stojita prav tu, pod edinim razsvetljenim oknom skrivnostne hiše.

»Človek bi dejal, da so nam hoteli olajšati posel in so ju nalašč postavili semkaj,« je zamrmral.

Nato si je naglo ogledal oknice ter pomislil: »Čudno, trhle so in vse razpokane... Povsod drugod je hiša podobna trdnjavi, samo to okno je slabo zavarovano... Zakaj neki? ...«

Pardaillan je opazoval in premišljeval, a Torera je gnala nestrupnost v dejanje. Ne da bi se vprašal, kako in kaj, je potegnil enega izmed čebrov tik pod okno, vzpel se nanj in pogledal skozi razpoko v oknici.

»Ona je tu!« je vzkliknil čez trenutek malone na glas. Ko je Pardaillan začul ta vzklik, je vrgel oči okoli sebe. Baš tedaj se je človek, ki je bil zavrt v Cervantesov plašč, oprezno

približal, prav kakor bi bil storil pisatelj sam. Pardaillan ga je v temi res imel za Cervantesa; ne da bi se dej menil zanj, je planil k donu Cesarju in tudi sam pogledal v sobo, kakor da ga je zdrajci minila opreznost.

Na divanu, ki je stal nasproti okna, je ležala Giralda, kakor da globoko spi. Bila je ona, o tem ni bilo dvoma, ne glede na to, da zaljubljenca ni moči prevariti.

Don Cesar in Pardaillan sta se spogledala in razumela drug drugega, ne da bi jima bilo treba govoriti.

Zgrabila sta za oknice in potegnili z združenimi močmi. Oknice so se odprle brez velikega napora in brez hrupa, kar je bilo v danih okolnostih vsekako najvažnejše. Ko sta tovariša odstranila zapreko, sta obvisela na polici, meneč, da bosta oknu prav tako izlaska kos kakor oknicam.

Toda nista se še utegnili lotiti dela, ko se se vrata sobe odprla. Človek, ki je vstopil, se je približal Giraldi ter jo nekaj trenutkov tako strastno požiral z očmi, da je don Cesar prebledel. Nato se je sklonil in vzdignil mladenko, ki mu je nalik mladiču obvisela v naročju. S tem dragocenim bremenom, ki mu je nalik peresu počivalo na krepkih nogah, se je neznanec vzravnil in krenil proti izhodu.

»Hitro!« je kriknil don Cesar in sunil z ramenom v okno. »Odnesti jo hoče!»

Pardaillan je izdrl papir in s svoje strani pritisnil na okvir, ki se je s trščem odprl; nato je z mečem v roki skočil v sobo. Baš tisti mah je začul za seboj strašen krik.

Ko je don Cesar začutil, da se okno vdaja, se je bil tudi on skrčil, da bi planil v sobo; obenem pa ga je izpreletelo, kakor da

ga nekdo drži za noge in vleče nazaj. Zdrznil se je in zagnal krik, ki je udaril Pardaillanu na uho.

Nevidne roke so potegnile Torera na tla; se trenutek in zgodilo se mu je enako kakor Cervantesu. Zvezali so ga ter ga odnesli iz hiše!

Samo Pardaillan je skočil v sobo.

Toda ko se je z nogami dotaknil tal, je začutil, da se rušijo pod njim. Vzmahnil je z rokami in se opotekel v črno temo...

Ko je kričal okoli sebe, da bi se ujel za kako oporo, je izpustil meč. Telednil je z vsjo silo, kakor klada, a na srečo ne pregloboko. Potolkel se ni, le teme, ki se je zgrnila okoli njega, ga je bilo skoro strah.

»Uh!« je zagodrnjal. »Kdo bi se bil nadejal takega padca!« Nato pa je dodal s svojim hladnim posmehom, ki ga ni zapustil niti v najtežjih trenutkih:

»Istorija z zavratnimi sobami gospoda Espinose se ponavlja! A to zdaj ni več igrača, preveč je tega za en dan, in če se bodo take burke ponavljale, mi kama ne bo več živeti v španski deželi... Videti je, da sem se dal prebedasto naplahitati: ukana je bila naperjena zoper mene. Drugič bom moral biti oprezniji... če odnesem nočjo celo kožo in zdrave kosti! ...«

Ko se je tako oštel, je vstal in se otipal od nog do glave.

»Hvala Bogu,« je zamrmral, »nič ni polomljenega. Meča ne najdem, gotovo mi je odletel kam v sobo. Na srečo imam bodalo.« Tako misleč je segel za pas, da bi potipal, ali je orožje na svojem mestu. Toda joj! nožnica je bila prazna!

»Čedalje lepše!« se je utogotil. »Če bi me pokojni oče videl v tej zagati, ali bi mi jih nabrenkal! Vse kar je prav, smrti mi božje.« Tako godrnja je jel tipati ob zidovih.

HIŠNI POSESTNIKI!

Lepe vrtove in dvorišča boste imeli le, ako jih posujete z dolomitnim peskom.

GOSTILNIČARJEM

ter lastnikom prostorov za balisanje priporočam droben pesek, ki se po parkratnem valjanju strdi v gladko ploškev. — Nadalje pripravam vsem

GRADBENIKOM

da ga uporabljajo kot gradbeni material, zlasti za fasade, ki je priznana najboljši. Na željo ga tudi posejemo v poljubno debelino. — Dostavim ga na dom oziroma na gradbeni prostor. K. VODNIK, Podutik št. 25, p. Ljubljana 7. Naročila sprejema tudi »Jeklo«, trgovina z železino, Stari trg, Ljubljana.

Pozor!

Kdor hoče sobno slikarstvo po najmodernejših vzorcih in prvotnostno izvršitev se bo ogledal pri I. Martincu (preje F. Ks. Staré) naročila sprejema Poljanska cesta št. 20 ali pa Sodna ulica št. 20. — Cene solidne. 89-a

Emil Dobrič

Ljubljana, Prešernova ul. 9
Galanterija, igrače. — Zmerne cene!

Pozor!

Najboljši v materialu in konstrukciji in najlepši v opremi so šivni stroji in kolesa „Gritzner“ in „Adler“ za dom obrt in industrijo te pr!

IOS PETELINC

Ljubljana
vlog Prešernovga spomenika ob vodi
Pouk vedenja brezplačen
Večletna garancija
Zahtevajte ponudbe

Posredovalnica

pri nakupu in prodaji nepremičnin
K. Štancer
Maribor, Aleksandrova 35
se v m priporo a.

Kostanjev les za tanin
plačuje stalno najugodnejše
vsaki vagon sprti na željo tudi potom
akrd tiva polubno pri vsakem v čem
denarnem zavodu Slovenije les a tvrdka

ERNEST MARINC Celie
Zrinskega ulica št. 4. Telefon št. 136

PREŠERNOVA

ulica, poleg frančiškanske cerkve

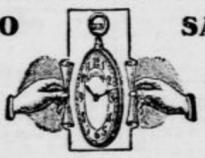
4

H. SUTTNER

Lastna, protokolirana tovarna UR v Švic
Največja zaloga UR, ZLATINE in SREBRNINE

NIZKE CENE. SOLIDNA POSTREŽBA.

SAMO 49 dinarjev
SAMO 49 dinarjev
60 para
60 para

Št. 100. Kovinasta anker-Roskopl Din 49.60
Št. 111. Kovinasta anker-Roskopl z radium številkami in kazalcem Din 49.20
Št. 108. Budilka, 16 cm visoka, s prvovrstnim anker-strojem, Din 64.20

ZAHTEVAJTE BOGATO ILUSTRIRANI CENIK S KOLEDARJEM, GRATIS IN FRANKO!
od

H. Suttner, Ljubljana 4

Kupujte samo KINA SREBRNO JEDILNO ORODJE, S PETDESETLETNO TOVARNIŠKO GARANCIJO pri
WMF
4
H. SUTTNER
Ljubljana,
Prešernova ulica

Pomladanska oblačila za gospode in dame

izdeluje po najnovejših krojih
Alojzij Lombar
Spodnja Siska, Celovška cesta 53
lastna zaloga prvovrstnega angleškega in češkega blaga. 3572

Iščem dobro idočo

mesnico

v najem ali kupim.
Ponudbe na upravo »Jutra« Maribor pod šifro »Kapitale«. 3968-a

DRAŽBA BRODOGRADILŠTA U KRALJEVICI Dražbeni oglas.

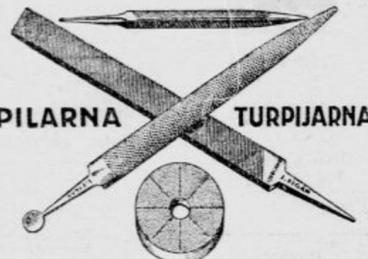
Na osnovu odlike kr. kotarskog suda u Bakru od 1. II. 1929. br. 461 gr. R. 211/1927. držat će se
dne 15. aprila 1929 u 9 sati prije podne
na brodogradilištu u Kraljevici javna dražba svijuz zgrada (smjeredifikata) sa svim strojevima (Dieselmotori, tokarski stolovi za željezo, Schappingmaschine itd. sa elektromotorima) cijelim alatom i cijelim priborom te materijalom (željeznim, drvenim i elektrotlačnim) potrebnim za daljnje vođenje brodogradilšta. Isključna cijena je Din 1.250.000, a jamčevina 10%.

Dne 16. aprila 1929. i slijedećih dana u 9 sati prije podne držat će se na istom mjestu javna dražba čamaca, polufabrikata, starog željeza, mješednog struga itd. bez isključne cijene.
Potpuni inventar i dražbeni uvjeti nalaze se kod svijuz Trgovačkih i obrtničkih komora i njihovih ureda (ispostava), na raspolaganje interesentima. Informacije daje i potpisani.
Sušak, dne 10. ožujka 1929.
Dr. Ferdo Pavelić,
stečajni upravitelj t. t. »Jugoslavenska brodogradilšta d. d.« u Sušaku. 3907

Cycles Agilon

Prvovrstni frančoski izdelek. Najboljši tek.
Cene brez konkurence
Viktor Bohinec
LJUBLJANA, Dunajska cesta 21
Ceniki brezplačno!

PILARNA TURPIJARNA
Izdelujem in popravilam strokovno po najnižih cenah
PILE (turpija) in RAŠPLE
FIGAR I. Ljubljana, Gosposvetska cesta - Vošnjakova ul. 6 v bližini restavracije »Novi Svet«. 87 a

Novo urejena gostilna „Pri Prleku“ Židovska steza št. 4 v Ljubljani.

Pozor! Sprejemajo se tudi abonenti!!
»Pri Prleku« ime je zdaj gostilni, na Jožefovo smo jo pač odprli, najboljši bomo kuhali in cvrili, le pridite obiskat nas številni.
Tam streže hči prelene Prlekie in toči pristno vino rdeče, belo kj v gorcah prleških je dozorelo, izvrstne tudi nudi Vam rakiie.
Na kratki Židovski stezi boste, številko štiri vidite nad vrati, vstopite, da se veselite z brati, draginje pa pri nas se nič ne bojte.
Za obilen obisk se priporoča
KRISTINA URH, gostilničarka

Blago za ženske obleke
svetlo, volneno in pleteno, vzdržljivo, elegantno, modno, solidne cene.
R. MIKLAUC
»Pri Skofci«, Ljubljana

Dežnikarsko obrt

stano, dobro upeljano, prodam pod ugodnimi pogoji. Naslov pove uprava »Jutra«. 3993-a

Tovarna v Mariboru išče

korespondentinja

perfektno večš srbsko-hrvatskega jezika z znanjem cirilice. Ponudbe na upravo lista pod »936«. 3972-a

Velika moda
so pomladanski in letni plašči, posebno če so fial in krasno izdelani. Predno el letos nabavite plašč pod nobenim pogojem ne opustite si prejšnje zelezti novi veliki ilustrovani cenik veletrgovine **STER MECKI**, radi tega pišite še danes po njega, ker ga dobite popolnoma zastoj. Cene plaščev so: modno križasti 258 Din, moderno melirani 350 Din, kasha 410, kasha s sviljo podolžen 585, coverkot 600, kasha dunajski model 840 in 1115 Din. Razen tega najdeti v ceniku krasne modele od bluz, kostumov, kril, otroških obleke in več tisoč slik od raznih drugih predmetov. Kar ne ugaja so zamenja ali vrne denar.
Veletrgovina **R. STERMECKI**,
CELJE šte. 20 (Slovenija).

Večja industrijska tvrdka v Beogradu potrebuje za takojšnji nastop
poslovodjo-ključavničarja.
Pogoji: Večletna praksa, samostojen delavec, da govori razen državnega še nemški jezik. Ponudbe z prepisi spričeval od zadnjih 3 let poslati na »Progress« Beograd, Topčiderski Drum 4.

Nekoliko nasvetov našim čitateljem

1. VEDI, da saj enkrat dnevno temeljito izprazniš želodec in čeva.
2. VEDI, da mnogo bolezni nastane radi neradne prebave.
3. NE POZABI, da zdravje in moč dobiš samo, ako imaš zdrav želodec, ki dobro prebavlja.
4. BODI OPREZEN tudi v izberil zdravil za čiščenje čreves in pojačanje želodca.
5. VZEMI kot sigurno preizkušeno lek proti neradni prebavi, zaprtju, boleznim v želodcu ter vsem z njimi zvezanimi boleznim jeter, ledvic, glavobola, hemeroidov itd. znani FIGOL - lektir dr. Semelica. Figol izdeluje in pošilja po pošti lekarna dr. Semelica, Dubrovnik 2. Cena: tri steklenice 105 Din, 8 steklenice 245 Din, a poskusna steklenica 40 Din. Zahtevajte na ogled prospekte in množične številne zahvalnice in priznanja o FIGOLU.

Foto kapijice odpravljajo v 8 dneh za vedno tetovirano kožo bradavice, madeže in pogo. — Din 60.

zelo pamet, mali duhoviti ortopedijski aparat, kateri tudi najtežje nosi garantirano v kratkem času modelira, popravlja ga v lepo in zašlejen formo. — Din 95

Nepovojne dlake po obrazu rokah in nogah, kakor tudi ženske brke in brado odpravi za vedno »Rapido No 1« od dr. Dorraina & Cie. Pariz Preko 30 let izkušeno sredstvo, katero momentano ubija in odpravlja dlacice v samem korenu Din 60 Za velike površine dlacice na rokah, nogah in prsih nam služi »Rapido No 11«. Din 80

Piša in upadanje las je največja nesreča za mlado in staro v 24 urah avtomatno upadanje las za vedno, a odpravimo vse priljaj srbečice, nesno in kraste z »Eparcette« od dr. Dorraina & Cie. Pariz Lasje bodo zdravi in opet bujno na rastli. Za uspeh garantiramo. — Garnitura 60 Din

Sivi lasje so v resnici največji sovražnik mladosti a gotovo kvarijo lepoto vsake dame. »Esterior Henna« od dr. Dorraina & Cie. Pariz barva lasse perfektno in nako v vseh niansah. Esamo barvanje je jako lahko in enostavno za vsakega posameznika. Ne maže roke, glave, niti porila. Popolnoma neskočljivo za lasse ter vsakemu tamdno za uspeh. — Din 36

CENTIFOLIA, kozmetički zavod, Zagreb, Jurišičeva ul. 8. Zahtevajte brezplačne ilustrirane prospekte!

MAKULATURNEGA PAPIRJA

Za trgovce, za obrtnike, za peke, za mesarje, za industrijo
večja množina na razpolago po ugodni ceni
Naslov pove uprava »Jutra«.

PERJE!

naravno, ne skubljeno
kokoške perje, pisano Din 15.— za kg
gosje perje 80.—
račje perje 50.—
franko Maribor, vrece po lastni ceni, po povzetju ali v 5 kg poštnih paketih po povzetju, poštnine prosto
kokoške perje Din 110.—
gosje perje 440.—
račje perje 290.—
Eksportna družba Mathies, Suppanz in drug, MARIBOR, Cvetlična ul. 18.

CENENO ČESKO PERJE

1 kg sivega opaljivega perja 70 Din, napol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125 Din in 150 Din, mehko kot puh 200 in 225 Din, boljša vrsta 275 Din. Pošiljate carine prosto, proti povzetju, od 300 Din naprej poštnine prosto. Vzorec zastoj. Blago se tudi zamenja in neugaloče vzame nazaj. Naročila samo na Benedikt Sachsel, Lohz št. 1, pri Piznu, Češkoslovaška. — Poštne pošiljke rabijo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni. 381

Tovorni avto

3-5 tonski, dobro ohranjen, z gumijastimi obroči, kupimo takoj. Ponudbe z navedbo cene in točnega opisa voza in motorja na poštni predal 58. Kranj. 4004-a

Narčila in ure dopne, biče... Oglarne oddelke JUTRA, Ljubljana, Prstenova ul. 4. Celovni račun poštna karnica Ljubljana, št. 1842

Malji oglasi

Sprejemane naših oglasov za prodajo številke JUTRA se zaključijo dan pred izidom lista ob 17 uri. Poznejše sprejete oglasi bodo prvi obični v naslednji številki lista

Telefon številka 2492

Malji oglasi, ki služijo v porredovalne in socialne namene običajno vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5. Pristojbina za kifo Din 3. Izdane, dopisovanja in oglasi

Trgovskega ali reklamnega značaja vsaka beseda Din 8. Najmanjši znesek Din 10. Pristojbina za kifo Din 5. Ure priložne ne je updati obremen in naročilom, kar se oglašuje prvotno

Telefon številka 2492

Službo dobi

Mlajšo pomožno natakario... pošteno in zanesljivo, št. 4099. Dva vajenca... sprejemna za mizarstvo obrt...

Vajenca

za klesarsko obrt - proti primernemu teledensku plačju... Učenko... sprejemna za perlo in vezenje...

Natakario

ki bi bila obremenjena tudi plačila... Učenko... sprejemna za strojno pletenje sprejem...

Obrezovanje sadnega drevja

v najlepših vrstah... Zastopnik... za strojno pletenje sprejem...

Prodajalka

kužena v spekeriji in manufakturi... Gospodična... mesto praktikantije, oziroma blagajničarke...

Gospodična

zeli službo v pisarni kot blagajničarka ali vagonierka... Kot brivski učenc... zeli vstopiti takoj ali po dogovoru...

Indukcijski aparat

za inhalacijo in drugo... Avto... štirivedni, znamke Peugeot v brezhibnem stanju...

Zdravstvo

Zelodčno tinkturo... Kupim... vodilno vreteno in strožnico...

Hišo s hlevom

in sodnim vrtom, pri hiši... Večje posestvo... v vsem izvršitvenem v okolici...

Kurjača

izpraznjena, iščemo službo... Dva vajenca... sprejemna za mizarstvo obrt...

Učenko

sprejemna za perlo in vezenje... Služkinjo... pridno in pošteno, izkušeno...

Kuharico

sprejemna takoj bojsa črtni... Mlinarja... srovnje starosti, neoženjena...

Zastopnik

zeli službo v pisarni kot blagajničarka... Prodajalka... kužena v spekeriji in manufakturi...

Knjigovodja

korrespondent za slovensko... Sofer... strugar, zmožen vseh posredovanj...

Samostojna gospa

zeli zaposliti nekaj ur na dan... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Dražbe

Sodna dražba... Radić... Tricevni radio...

Polkrito košijo

takšno z gumijevimi in železnimi koleci... Otrški vozček... lep in dobro ohranjen...

Parcelo

ca. 2000 m², v Skrabčevih ulici... Posedstva, hiše... vile, gostilne, pekarnice...

Poštenu natakario

z daljšimi sprejemali in 4099... Čevljar, pomočnik... ki je zmožen na rom si vseh...

Ključavničarja

absoventna obrtni tole, spretna in izredna... Zakonski par... trezen, brez otrok dobi namestitve...

Krojaškega pomočnika

prevoznost, moč, za velike kose... Sofer-mehaničar... za tovorni avto dobi takoj službo...

Krajevne zastopnike

rečne in zanesljive (tudi trgovce)... Lesni strokovnjak... samostojni upravitelj parne žage...

Knjigovodja

z večletno prakso, zmožen hrvaškega, italijanskega in slovenskega jezika... Učenka za šiviljo... želi nadaljevati učno dobo...

Velikonočne šunke in vina

Muskatelec, Rizing, Burgundec... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Novo kolo

po cenah prodaja gospa Turk... Premog... plinski kolo po 80 Din, rujavski premog po 40 Din...

Oblačila

Fini damski čevlji... Kožuhovinarstvo... za srednje žensko postavu...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Pridno deklet

za vsa kuhinjska dela sprejme hotel Struželj... Brivskega vajenca... sprejemna za popolno obrt pri mojstru...

Zakonski par

trezen, brez otrok dobi namestitve... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Dobro deklet

ki bi bila s dvema malima otrokoma... Natakario... ki zna vsa gospodinjstva dela...

Učenka za šiviljo

želi nadaljevati učno dobo... Dekle... z dovršeno mešarsko kolo se želi izučiti v trgovini...

Velikonočne šunke

Muskatelec, Rizing, Burgundec... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Novo kolo

po cenah prodaja gospa Turk... Premog... plinski kolo po 80 Din, rujavski premog po 40 Din...

Oblačila

Fini damski čevlji... Kožuhovinarstvo... za srednje žensko postavu...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Brivskega vajenca

sprejemna za popolno obrt pri mojstru... Brivskega pomočnika... dobrega brivca, mlajšo moč sprejme takoj...

Zakonski par

trezen, brez otrok dobi namestitve... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Dobro deklet

ki bi bila s dvema malima otrokoma... Natakario... ki zna vsa gospodinjstva dela...

Učenka za šiviljo

želi nadaljevati učno dobo... Dekle... z dovršeno mešarsko kolo se želi izučiti v trgovini...

Velikonočne šunke

Muskatelec, Rizing, Burgundec... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Novo kolo

po cenah prodaja gospa Turk... Premog... plinski kolo po 80 Din, rujavski premog po 40 Din...

Oblačila

Fini damski čevlji... Kožuhovinarstvo... za srednje žensko postavu...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Brivskega pomočnika

dobrega brivca, mlajšo moč sprejme takoj... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Zakonski par

trezen, brez otrok dobi namestitve... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Dobro deklet

ki bi bila s dvema malima otrokoma... Natakario... ki zna vsa gospodinjstva dela...

Učenka za šiviljo

želi nadaljevati učno dobo... Dekle... z dovršeno mešarsko kolo se želi izučiti v trgovini...

Velikonočne šunke

Muskatelec, Rizing, Burgundec... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Novo kolo

po cenah prodaja gospa Turk... Premog... plinski kolo po 80 Din, rujavski premog po 40 Din...

Oblačila

Fini damski čevlji... Kožuhovinarstvo... za srednje žensko postavu...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Brivskega pomočnika

dobrega brivca, mlajšo moč sprejme takoj... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Zakonski par

trezen, brez otrok dobi namestitve... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Dobro deklet

ki bi bila s dvema malima otrokoma... Natakario... ki zna vsa gospodinjstva dela...

Učenka za šiviljo

želi nadaljevati učno dobo... Dekle... z dovršeno mešarsko kolo se želi izučiti v trgovini...

Velikonočne šunke

Muskatelec, Rizing, Burgundec... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Novo kolo

po cenah prodaja gospa Turk... Premog... plinski kolo po 80 Din, rujavski premog po 40 Din...

Oblačila

Fini damski čevlji... Kožuhovinarstvo... za srednje žensko postavu...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Brivskega pomočnika

dobrega brivca, mlajšo moč sprejme takoj... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Zakonski par

trezen, brez otrok dobi namestitve... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Dobro deklet

ki bi bila s dvema malima otrokoma... Natakario... ki zna vsa gospodinjstva dela...

Učenka za šiviljo

želi nadaljevati učno dobo... Dekle... z dovršeno mešarsko kolo se želi izučiti v trgovini...

Velikonočne šunke

Muskatelec, Rizing, Burgundec... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Novo kolo

po cenah prodaja gospa Turk... Premog... plinski kolo po 80 Din, rujavski premog po 40 Din...

Oblačila

Fini damski čevlji... Kožuhovinarstvo... za srednje žensko postavu...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Brivskega pomočnika

dobrega brivca, mlajšo moč sprejme takoj... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Zakonski par

trezen, brez otrok dobi namestitve... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Dobro deklet

ki bi bila s dvema malima otrokoma... Natakario... ki zna vsa gospodinjstva dela...

Učenka za šiviljo

želi nadaljevati učno dobo... Dekle... z dovršeno mešarsko kolo se želi izučiti v trgovini...

Velikonočne šunke

Muskatelec, Rizing, Burgundec... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Novo kolo

po cenah prodaja gospa Turk... Premog... plinski kolo po 80 Din, rujavski premog po 40 Din...

Oblačila

Fini damski čevlji... Kožuhovinarstvo... za srednje žensko postavu...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Brivskega pomočnika

dobrega brivca, mlajšo moč sprejme takoj... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Zakonski par

trezen, brez otrok dobi namestitve... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Dobro deklet

ki bi bila s dvema malima otrokoma... Natakario... ki zna vsa gospodinjstva dela...

Učenka za šiviljo

želi nadaljevati učno dobo... Dekle... z dovršeno mešarsko kolo se želi izučiti v trgovini...

Velikonočne šunke

Muskatelec, Rizing, Burgundec... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Novo kolo

po cenah prodaja gospa Turk... Premog... plinski kolo po 80 Din, rujavski premog po 40 Din...

Oblačila

Fini damski čevlji... Kožuhovinarstvo... za srednje žensko postavu...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Brivskega pomočnika

dobrega brivca, mlajšo moč sprejme takoj... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Zakonski par

trezen, brez otrok dobi namestitve... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Dobro deklet

ki bi bila s dvema malima otrokoma... Natakario... ki zna vsa gospodinjstva dela...

Učenka za šiviljo

želi nadaljevati učno dobo... Dekle... z dovršeno mešarsko kolo se želi izučiti v trgovini...

Velikonočne šunke

Muskatelec, Rizing, Burgundec... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Novo kolo

po cenah prodaja gospa Turk... Premog... plinski kolo po 80 Din, rujavski premog po 40 Din...

Oblačila

Fini damski čevlji... Kožuhovinarstvo... za srednje žensko postavu...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Brivskega pomočnika

dobrega brivca, mlajšo moč sprejme takoj... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Zakonski par

trezen, brez otrok dobi namestitve... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Dobro deklet

ki bi bila s dvema malima otrokoma... Natakario... ki zna vsa gospodinjstva dela...

Učenka za šiviljo

želi nadaljevati učno dobo... Dekle... z dovršeno mešarsko kolo se želi izučiti v trgovini...

Velikonočne šunke

Muskatelec, Rizing, Burgundec... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Novo kolo

po cenah prodaja gospa Turk... Premog... plinski kolo po 80 Din, rujavski premog po 40 Din...

Oblačila

Fini damski čevlji... Kožuhovinarstvo... za srednje žensko postavu...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Brivskega pomočnika

dobrega brivca, mlajšo moč sprejme takoj... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Zakonski par

trezen, brez otrok dobi namestitve... Pomočnika... sprejemna v trgovino na debelo...

Dobro deklet

ki bi bila s dvema malima otrokoma... Natakario... ki zna vsa gospodinjstva dela...

Učenka za šiviljo

želi nadaljevati učno dobo... Dekle... z dovršeno mešarsko kolo se želi izučiti v trgovini...

Velikonočne šunke

Muskatelec, Rizing, Burgundec... Damski... svileni klubčki in slamečki...

Novo kolo

po cenah prodaja gospa Turk... Premog... plinski kolo po 80 Din, rujavski premog po 40 Din...

Oblačila

Fini damski čevlji... Kožuhovinarstvo... za srednje žensko postavu...

Pozor!

Več lepih stavb... Več lepih stavb napredno poletje...

Pozor!

Lokal v Solokem dvorcu št. 8 oddam. Pojevalna daja Vokas, Krekov trg št. 10. 8215

V najem Ribolov v bližini Ljubljane oddam v polnajem. Ponudbe pod »Ribolov« na oglasni oddelk »Jutra«. 8056

Gostilno dobro dočelo, v mestu ali v okolici prevzame v najem ali na račun. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 8053

Gostilno ali vinotoč vnamo v najem stranka brez otrok. Dopise na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Tako 1000«. 8002

Trgovino s mešanico blagov. v Ljubljani oddam radi prošilne Najraje interesna, ki prevzame blago in inventar. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 7973

Lokale za trgovino in gostilno na prometni točki s stanovanjem oddam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Prometna točka«. 7854

Gostilno vnamo v najem ali na račun, svet, grem za nakararico v Ljubljani. Nastop takoj. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Nakararica«. 8151

Restavracija na Smarjanski gori se takoj odda v najem. Natančne informacije daje pisarna dr. Saboty, Kranj. 8104

Trgovino s mešanico blagov zaradi prošilne oddam v Ljubljani. Najraje interesna, ki prevzame blago in inventar. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 7975

Mlekarno dobro vplejano takoj oddam s vsem inventarjem. Cena po dogovoru. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 8199

Travniki ali njivo vnamo v najem. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Travniki«. 8306

Mizarsko delavnico kupim ali vnamo v najem. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Mizarsko«. 8001

Gostilno dobrodočelo v sredini mesta, oddam takoj v najem. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 8107

Trgovino mešanega blaga, v večjem prometnem kraju, s 3-4 milijoni letnega prometa - razni blagovni artikli oddam v najem. Dopise na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Krašno stanovanje«. 8055

Konjski hlev s šupo in shrambo oddam na Turjaškem trgu št. 3. 8187

Stanovanje solitno, v sredini mesta, sestojče iz 3 velikih sob (36, 26, 24 m²), kopalnice, vseh pritlikin, modernno urejeno, se odda s 1. majem. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Krašno stanovanje«. 8055

Stanovanje 2 sob, kuhinja in pritlikin, na periferiji mesta, po modernosti v stari hiši izjem za 1. maj. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Komfortno stanovanje«. 8097

Stanovanje 3 sob, kuhinja in vrta dobi tisti, kdor lahko plača za 3 leta naprej. Večkratnik 1. maja. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Periferija«. 7982

Dve starovanji na Brnjo ob Dunajski cesti, eno s 1 sobo in 2 kabineta, drugo s 1 sobo in 1 kabineta. Obe v kuhinjo, pritlikin, kopalnice in pralnice ter vrtom odda s 1. aprilom - edinosno 1. majem Pokojniški zavod v Ljubljani, Gledališka ulica 8. 6023

Hišni posestniki! Stanovanja ki jih oddajate, bodite na maj ali poznejši termin prijavite za oddajo trdnji »Posete«. Miklošičeva cesta 4. Prijava in posredovanje se oddajajo popolnoma brezplačno. 78

Boljšje stanovanje 2 sob, kuhinja in pritlikin hiše družina 2-3 odraslih oseb za 1. ali 15. april v centru ali jugovzhodnem delu mesta. Ponudbe z navedbo cene pod »Stošte« na oglasni oddelk »Jutra« Za odstop primerne odškod. 7929

Stanovanje v sobe in kuhinje, v mestu izjem za maj. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Dobro plačnik«. 7968

Stanovanje 3 sob, kuhinja in pritlikin, s vrtom oddam s 1. majem v Sp. Šiški, kolonija »Bajtar«, hiša Nedog. 8174

Za 1200 Din mes. oddam v najem južno stanovanje v vili v Tivoliju, 2 veliki sobi, poselka sobica, kuhinja, pritlikine, kopalnica, pralnice elektrika, vodovod, plin. Ogled med 10. in 13. uro. Naslov pove ogl. oddelk »Jutra«. 8163

Stanovanje velike sobe, kuhinje in shrambe oddam za 300 Din. Prednost ima tisti, ki odkupi felezen strednik. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 8219

Stanovanje sobe kuhinje in pritlikin takoj oddam, kakor tudi sobo s separiranim vhodom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8079

Starejša gospa išče sobo in kuhinjo v mestu. Najmanjšo plača za 1 leto naprej. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Mirna«. 8063

Stanovanje velike sobe in kuhinje oddam s 1. majem. Vsešteti med 11. in 13. uro. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8082

Lepo stanovanje 4 sob v I. nadstropju, s 1 majem lahko dobi tisti, ki plača vsaj za eno leto naprej. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Področnik«. 7981

Krašno stanovanje v Celju dobi tisti, ki posodi hišnemu pesniku 15 do 20.000 Din. Pristopi lahko tudi kot družabnik k dobri jedomu podjetju. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod značko »Krašno stanovanje«. 8125

Dijaska stanovanja sprejem na stanovanje. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 8181

Prehrana osamljena, izurjena gospodinja, s komplementnim elegantnim pohištvo, 182 e enako osamljenega starejšega, dobro skrbnega gospodinja, v polni oasko. Dopise na oglasni oddelk »Jutra« pod »Sporazume«. 8176

Kot sostanovalec dobi po zmerni ceni vao oskrbo preprost in soliden gospod v Rožni dolini - cesta IV/30. 8090

Soba elegantno opremljeno in s prostim vodom izjem. Ponudbe na postni predal 286 8148

V svetlo sobo v vili s velikim vrtom sprejem dijaka s vao oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8149

Prazno sobo prav levo, veliko in solitno, s elektriko in posebnim vodom takoj oddam na Mostnem trgu 13. 8167

Opremljeno sobo majhno, s elektr. razveljavljavo oddam takoj na Aleksandrovi cesti. Potev se v oglasnem oddelku »Jutra«. 8153

Sobico s vao oskrbo oddam. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 8078

Opremljeno sobo prijazno, oddam v bližini bolnice. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 8070

2 opremljeni sobi s predprostorom v pritlikin na Poljanski cesti št 12/1 oddam. 8161

Opremljeno sobo oddam takoj 2 gospodoma ali zakonca brez otrok. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8159

Soba v sredini mesta oddam gospodu s sajtrkom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8166

Opremljeno sobo s posebnim vodom oddam s 1. aprilom v Slomškovi ulici 6/1. 8192

Lepo sobo oddam solitni oseb. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 8139

Majhno sobico oddam solitni gospodini s 1. aprilom. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 8137

Katera šivilja ali boljša kraljica, s 10.000 do 20.000 Din bi hotela poročiti 21letnega poduradnika s stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Dobra gospodinja«. 8131

„Planinka“ zdravilni čaj pronavlja, čisti in osvobodje kri, izboljša slabo prebavo, slabotno delovanje čreves, odstrani napilovanje, obolenje sečne kisline, ugodno vpliva na jetra, žolci in na žolčni kamen. Vzpodbuja apetit in izboljša učinkuje pri arteriosklerozni. Zahtevajte v lekarnah samo pravi „PLANINKA“ zdravilni čaj, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v plombiranih paketih po Din 20.- s navšom proizvajalca: Lekarna MR. L. BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg.

Opremljeno sobo med Dunajsko in Rosjevico isto liče zasebni uradnik. Ponudbe s ceno na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Stalen 40«. 8140

Solnčno sobo takoj oddam solidnemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8221

Opremljeno sobo s elektriko razveljavljavo, v sredini mesta oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8242

Opremljeno sobo v centru mesta poceni oddam gospodini. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8213

Separirano sobo po možnosti v bližini Reka s jšem s 1. aprilom. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Dijak«. 8220

Prazno sobo v centru mesta želim Pismene ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »4455«. 8183

Sobico oddam v Florjanski ulici št. 5. 8190

Opremljeno sobo parketirano, s prostim vodom in elektriko takoj oddam na Poljanski cesti. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 8218

Opremljeno sobo lepo, svetlo in mirno, s elektr. razveljavljavo oddam 2 osebama v centru. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 8147

Lepo sobo parketirano in s elektriko razveljavljavo oddam 2 osebama v oglasnem oddelku »Jutra«. 8065

Opremljeno sobo v katero se lahko postavi strednik, oddam s 1. aprilom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8032

Sostanovalec k mirnemu gospodu sprejem v sobico s strednikom - Ljubljana 7, Vodnikova št. 14. 8104

2 opremljeni sobi s 3 posteljami, s sajtrkom in event vao hrano oddam s 1. majem. Ponudbe pod »Periferija« na oglasni oddelk »Jutra«. 7990

Zlet 7792 aganila - pričajuem. 8206

Dama v ljubezni kruto varana, išče od 50-60 let starega inteligentnega, srčno izobraženega prijatelja. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Novo življenje«. 8169

Mlada gospodična s večjim premoženjem, želi znanja s boljšim gospod. uradnikom ali obrtnikom. Bence ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Simpatična«. 8158

Učiteljica mirne narave in dobra gospodinja, želi s 1. majem s 1. aprilom, sebi primerim dr. uradnikom srednjih let. Dopise na oglasni oddelk »Jutra« pod »Prijeten dom in blago srce«. 7891

Ločena gospa stara 45 let, s uvaro in nekaj gotovine, želi v sv. bo skupnega gospodinjstva znanja s boljšim in izobraženim gospodom. Ponudbe s polnim naslovom na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Mirno življenje«. 7916

Klavirji in planini prvih inozemskih svetovnih vrst, po starijih cenah vedno v zalogi. Dajem tudi na obroke Vas popravila in oglaševanja strokovno in po zmerani cenah. M. Ropa, Celje. 6615

Planino dobro ohranjen, poceni prodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8209

Planino dobro ohranjen, poceni prodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8102

Istrijske brake čistokrvne mišice, eden 9 mesecev, dva 8 tednov staro, ugodno oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 7798

Nemški bokserji s rodovnikom, 6 mesecev stari, napredaj. Zirovnik, Ljubljana, Tržaška c. 41. 8210

Konja za vsako uporabo brez napake, kupi takoj Ivan Savnik, Kranj. 8004

Ušnjata rokavica rujava, moška, leva, se je izgubila večraj popoldan od Štebnburgove ulice do Preserna. Najdajeli na jo prti nagradi odda v ogl. oddelku »Jutra«. 8233

Lovska psica kratkolaska jerebčarka, ki išče ime »Senta«, brez otrok, ki je ušla. Za prijavo ali dobiho prost Poganič, Bradečeva g. 34, pod Golovcem. 2832

Dva osamljenca v starosti 30 in 35 let, bližnja v Nemčiji, želita znanja v svrhu ženitev, s 20.000 Din premoženja. Prošilski mojster, žeto starosti 35 let. Prednost imajo tiste, ki znajo vsaj deloma nemški jezik. Vdovec brez ali z enim otrokom niso izključeni. Le resne dopise se smogajo s sliko na naslov: »Pepi« - Jakobov Mariadorf bei Achen, Beethovenstrasse 7, Deutschland. 8202

Znanja želi s fino šiviljo srednjih let s 20.000 Din premoženja. Prošilski mojster, žeto starosti 35 let. Prednost imajo tiste, ki znajo vsaj deloma nemški jezik. Vdovec brez ali z enim otrokom niso izključeni. Le resne dopise se smogajo s sliko na naslov: »Pepi« - Jakobov Mariadorf bei Achen, Beethovenstrasse 7, Deutschland. 8202

Kateri gospod s večjim premoženjem, od 25-30 let star, dr. uradnik ali trgovec bi poročil edino hčer, brez napake, staro 19 let. Stanovanje v lastni hiši v Mariboru ali poznejše, prejem hiše s 12 stanovanji. Le resne ponudbe s polnim naslovom na področje »Jutra« v Mariboru pod »Srečen zakon 12«. 7902

Starejša gospodična osamljena, plemenitega srca, pridnih rok in skrbna gospodinja, si želi mirna doma s boljšim in dobroščinim gospodom, s stalno službo, no službo. Cenj. ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod značko »Srečen dome«. 7931

Gospodična inteligentna, srednjih let, s nekaj premoženja, se želi poročiti s dobroščinim gospodom srednjih let, najraje dr. namenečenem. Vdovec niso izključeni. Le resne dopise, po možnosti v nemškem jeziku na oglasni oddelk »Jutra« pod »Tih areta«. 7890

Želim da se moja nečakinja, lepa, simpatična, izobražena, dobroščina, ugledna in bogata dama, srednjih let ter dobra gospodinja, srečno poroči. Zaupam pogov razporediti in slika prostim pod »Pomladni izlet s avto« na ogl. odd. »Jutra«. Diskrecija častna zahteva. 8043

Za takojšnjo ženitev bi se rad seznanil tem potom s damo, staro 25-32 let, prijetne znanja, ki ima razumevanje ali intencije za hotelsko in gostilničarsko obrt ter primerno imovino v gotovini. Dopise event s sliko na področje »Jutra« v Mariboru pod »Tih areta«. 7898

Gospodična neomeževana, preteklosti, srednjih let, s 75.000 Din želi znanja s uradnikom ali boljšim obrtnikom, od 45-50 let ki bi se tudi žele lasten dom. Dopise na oglasni oddelk »Jutra« pod »Dom št. 48«. 8129

Pension Grintovec Grad Pradob pod Kranjem. Likovito alpsko ozračje. Solnčna lega. Najboljši obzorka. Cena od 35 Din naprej za vao oskrbo. 6266

Uasbila Kratak črn klavir model 1928 skoraj nerabljen, radi solitve ugodno napredaj. - Informacije: Maribor, Smoletova ulica št. 10/1, vrata 6. 8008

Pianine in klavirje prvovrstnih svet. znamk dokajšnja glasno predstavnivo vnetruje klavirje Kanizer, Maribor, Gospod. aka ulica 2. Odkupovanje v obrokih od 400 Din naprej. 7283

Klavirji in planini prvih inozemskih svetovnih vrst, po starijih cenah vedno v zalogi. Dajem tudi na obroke Vas popravila in oglaševanja strokovno in po zmerani cenah. M. Ropa, Celje. 6615

Planino dobro ohranjen, poceni prodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8209

Planino dobro ohranjen, poceni prodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8102

Karkoli želite kupiti ali prodati - pišite na postni predal 216, Ljubljana. 8100

Španski bezeg s hitro mejo na razpolago reflektantu, ki ga morajo sam izkopati in odpeljati. Ljubljana, Narodni dom. 8204

Novo! Zelo nova novost v tralnem koiranju so ameriški optički Za vse lase, sprejelajo pa za bele sive, svetle in obidele (geblechtes Haar) oskrbuje s sijanim uspehom samo salon Mar. kič. Maribor, Cankarjeva ulica 1. 7990

Lisičje, polhove kože v vseh drugih dirjih šivali kurje stalno skoni celo leto D Zdravič trg - uja, Ljubljana, Florjanska ulica 9. 1880-a

Alfonza Breznika biv. učil Glasb. Matice. Ljubljana, Mešni trg št. 3. Učlabevanje popravila, nacejeja izposojalnica.

ČADEZ & BRČAR LJUBLJANA Kolodvorska ulica 35

Fino šunko praške vrste Van nudi za velikonočne praznike po Din 28.- kg trgovina delikates H. Princič, Maribor nasproti glavnega kolodvora.

Reskalni stroj skoraj nov, Universalni, s 3 vdelanimi elektromotorjema, s vsem pripadajočim kompletnim orodjem prodja Peter Kubal, Kranj. 8005

Pozor, peki! Dobro ohranjen delilni stroj (Pressmaschine) kupi Ignac Rotar, parna pekarna, Zorjav-Cerna pri Prevaljah. 7951

Polnojarjenik komplet, rabljen, vendar popolnoma dobro ohranjen, 30-45 ali 50 cm širine, kupim za mesec maj. Ponudbe s natančnim opisom in najnižjo ceno na področje »Jutra« v Celju pod značko »Polnojarjenik«. 7206

Ugodno napredaj: sesalni pišinski motor, 14 HP, trdnja žaga, skobelni stroj (Dicker), strni stroj 5/8 metrice in leveni vijaki Ivan Sirk, Maribor, Po. broška cesta 15. 6882

Nov šivalni stroj poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8207

Brivnico dobro dočelo, prodam. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«. 7008

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje foto graf Hugon Hibler, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Urarska popravila avrarske najceneje in najpreizkušene Franc Wölfling urar, Gosposvetska c 12 8203

Pozor! Renoviram stare čevlje v vseh barvah, kakor tudi izvršujem vao čevljarska dela. Točna in solidna delostrežbi po najnižjih cenah. M. Gurjane, Mešni trg 19. 8177

Vsakovrstno usnje posebno močno za delavne in boljše vrste čevljev ter vao ostale proizvete za naravno čevlje ter tudi železane posebne močne delavne in boljše vrste čevljev domačega izdelka priporočam. Sprejemam v popravilo vse vrste gumijastih čevljev Ivan Jamar, Blvd. Marilnova cesta 23. 8121

Modni salon za gospode Ivan Kersnič, Prečna ul. 4. Zaloga novih spomladanskih blagov. Cene zmerno ter prizana točno in solidna postrežba. - Popravila se hitro in točno izvršujejo. 7156

Restavracija »Pod Skalco« Mešni trg, točji pristna vlna: dalnatiško belo in črno po 12 Din, ruščec doljenško po 16 Din, belo itanjensko po 16 Din, Silvanca po 20 Din - žez ulica 1 Din ceneje. Sprejema stalno abonente na izvršno domačo hrano po 12 Din dnevno. 6820

Stalna umetniška razstava slik Velika izbira okvirjev A. KOS, Mešni trg št. 25 Nasproti magistrata

KLAVIRJI pianini: Beosendorfer, Höpfl, Forster, Singl, Steinway etc. na najmanjše obroke edino v velikanski zalogi

Alfonza Breznika biv. učil Glasb. Matice. Ljubljana, Mešni trg št. 3. Učlabevanje popravila, nacejeja izposojalnica.

S. Müller i sinovi - prvi hrvatski graditelji biljardov Zagreb

Drva za kurjavo (odpadki od 1a 50) v vsaki množini se dobe pri IVAN SIŠKA parna žaga in tovarna parketov, Ljubljana, Metelkova ulica 4. 2737 a

Vreče nove in rabljene vseh vrst ter »to za embalažo« uma vedno v zalogi Mirko Mlakar Ljubljana, Slomškova 11

Prisni Harzerji od 10 li naprej predpevet, plemeniti pari, sreznobeli kantarčki, kiške tuja krma, zdravila za tibe - ilustriran/ cenik zastoji Veleptičjeva Heydenreich Bad Suderode 158. - Harz

Najboljše tamburice Farkaševga in sremskega sistema izdeluje in razpoliha ob iamstvu Stjepan M. Gilg SISAK 610 57 a Katičeva 174 (Hrvatska) Cenovnik tamburic pošljam na zahtevo zastoji, Odičkovar 7 7 latima kolainama

Za Velikonočl Nogavice svilene, svil. flor. cvrnatne, pavolnate, damske, moške in otroške, moško perilo, ovratnike, zaplestnice, damske reform hlače, rokavice, kravate, moške in otroške naravnice, žepne robce priporočo po nizkih cenah

Osvald DOBEIC, Ljubljana Pred škotijo št. 15. Za Velikonočl

Drva za kurjavo (odpadki od 1a 50) v vsaki množini se dobe pri IVAN SIŠKA parna žaga in tovarna parketov, Ljubljana, Metelkova ulica 4. 2737 a

Vreče nove in rabljene vseh vrst ter »to za embalažo« uma vedno v zalogi Mirko Mlakar Ljubljana, Slomškova 11

Prisni Harzerji od 10 li naprej predpevet, plemeniti pari, sreznobeli kantarčki, kiške tuja krma, zdravila za tibe - ilustriran/ cenik zastoji Veleptičjeva Heydenreich Bad Suderode 158. - Harz

Najboljše tamburice Farkaševga in sremskega sistema izdeluje in razpoliha ob iamstvu Stjepan M. Gilg SISAK 610 57 a Katičeva 174 (Hrvatska) Cenovnik tamburic pošljam na zahtevo zastoji, Odičkovar 7 7 latima kolainama

Najboljši liker za želoдец je Zdravnik zelodca

krepi in zdravi ZELODEC LOVRO SEBENIK, Ljubljana VII.

Zelim kupiti solidno in dobro uvedeno lekarno z večjim prometom, v večjem mestu Slovenije, kjer so srednje šole. Ceniene ponudbe na področje »Jutra« v Mariboru pod značko »Lekarna«. 3941a

Prisni Harzerji od 10 li naprej predpevet, plemeniti pari, sreznobeli kantarčki, kiške tuja krma, zdravila za tibe - ilustriran/ cenik zastoji Veleptičjeva Heydenreich Bad Suderode 158. - Harz

Najboljše tamburice Farkaševga in sremskega sistema izdeluje in razpoliha ob iamstvu Stjepan M. Gilg SISAK 610 57 a Katičeva 174 (Hrvatska) Cenovnik tamburic pošljam na zahtevo zastoji, Odičkovar 7 7 latima kolainama

ZIMNICE (matrace), posteljne mreže, ležalne postelje (stoljive), stoman, divane in tapetalske izdelke tudi najceneje

Rudolf Radovan tapetnik Krekov trg št. 7 poleg Mostnega doma. 68

Mali oglasi so najboljša reklama!

Zelim kupiti solidno in dobro uvedeno lekarno z večjim prometom, v večjem mestu Slovenije, kjer so srednje šole. Ceniene ponudbe na področje »Jutra« v Mariboru pod značko »Lekarna«. 3941a

Prisni Harzerji od 10 li naprej predpevet, plemeniti pari, sreznobeli kantarčki, kiške tuja krma, zdravila za tibe - ilustriran/ cenik zastoji Veleptičjeva Heydenreich Bad Suderode 158. - Harz

Najboljše tamburice Farkaševga in sremskega sistema izdeluje in razpoliha ob iamstvu Stjepan M. Gilg SISAK 610 57 a Katičeva 174 (Hrvatska) Cenovnik tamburic pošljam na zahtevo zastoji, Odičkovar 7 7 latima kolainama

Zahtevajte v vseh trgovinah samo: Jugobanat-patent-moko ker boste potem s svojim pecivom zadovoljni!

Advertisement for Velikonočna prodajna featuring various goods like bluze, perilo, and rokavice. Includes a large illustration of a hand holding a banner and a list of items with prices.

Kupim stalno vsako množino kostanjevega taninskega lesa.

smrekove skorje, cele in drobljene, smrekove hmeljeve droge, rabljene, dobro ohranjene sode od strojnega in jedilnega olja, po najvišjih cenah. Akreditivno plačilo. Franc Oset, Sv. Peter v Savinjski dol.

Obvestilo.

Cenjenemu občinstvu vjudno naznanjam, da točim v popolnoma urejenih prostorih dobro znane gostilne

„pri Mahničju“ na Zaloški cesti št. 15 najboljšo dalmatinsko kapljico,

res pristna in zdrava vina. Vsak drugi dan so na razpolago sveže morske ribe kakor tudi polenovka. Dobi se tudi pečena na ražnju pečena prašička. Kuhinja v obče primorska. Abonenti se vedno sprejemajo. Specialiteta so različni in ževpčiči ter bosanska (turška) kava. Za obilen obisk se priporoča MARIJAN SILOVIČ, gostilničar.

SAMO 7 DNI

prodajamo izpod nakupne cene
Izkoristite izborne švicarske ure, žepne s rubini po Din 89, 99, 129, 159, SDZ 190. Stenske ure od Din 180, 250, 350, 450. — Odpata K. D. Kralja Petra 64. Beograd

Zakon o posesti in nošnji orožja

Vsem uradom, zlasti občinskim, sodnim in žandarmerijskim priporočamo pravilnik k temu zakonu, pravilnik o izdelavi in prodaji orožja in komentarji k njim, v izdaji dr. OT. PIRKMAJERJA. Vezana knjiga velja s poštno vred Din 67.50 ter se dobi v knjigarni. Tiskovne zadruga v Ljubljani, Prešernova ulica 54, v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Krasno izdelane TRENCHCOATE

iz čisto volnenega, najfinejšega blaga, opremljene s prvovrstno podlogo iz velblodove dlake, ki se da tudi odstraniti, kupite garantirano cenejše kakor pa na Dunaju in v Grazu — pri tvrdki L. ORNIK, KOROŠKA CESTA 9. Ne rabite ne površnika, ne zimskega in ne dežnega plašča. TRENCHCOAT NADOMEŠČA VSE!

Opekarna F. P. VIDIC & KOMP., Ljubljana

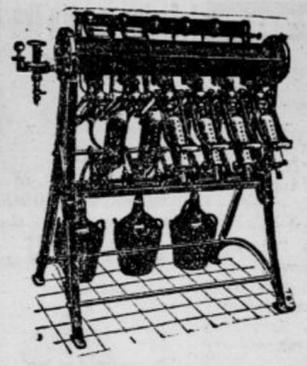
tovarniška zaloga stavb materiala, krasnih lončenih nečl in štedilnikov, čeških email ploščic za štedilnike in obložitev sten samotne opeke itd. v poljubnih množinah prvovrstne

zarezano strešnike

Najboljše, najtrpežnejše, tedaj tudi najcenejše kritje steh sedankosti — Pravilno žgano gosto blago, brez apna, prezimi dobro in se se lusči ter ne pije tako vode kakor nekateri drugi izdelki. — Strešnik ima ravno prekritje na način kakor domači strešnik bobrovec, ter se doseže dobro zaprti streho in gosti strešni krov. — Na željo pošljemo popis in ponudbo.

PRIMULIN

najbolj dovršeni svetlopisni papir za suho kopiranje z anonjakom, širok 75 cm in 100 cm. — Prekaša vse dosedanje izdelke. Fabrikat L. Van der Grinten Venlo, Holand. Jugosl. patent št. 6024. Samoprodaja za Slovenijo. Nova založba, r. z. o. z., Ljubljana. Kongresni trg 19. Telefon št. 2793

POLNILCI za limonadno industrijo

z avtomatsko črpalko za dovajanje soka v steklenice pri polnjenju edini v največji izbiri ter tudi kompletne uredbe za proizvodnjanje sodavice se dobivajo pri firmi: Industrija ogljikove kisline ADAM FILIPOVIČ Pančevo — Zemun. Podružnici: BEOGRAD, Karadjordjeva 13. NOVI SAD, Futoški put 36

Vodne turbine

avtom. regulatorje, zatvorilce, opreme za žage in mlino izdeluje in dobavlja G. F. SCHNEITER, Škofja Loka podjetje za zgradbo vodnih turbin Konkurenčne cene. Zahteva te ponudbe. Prvovrstne reference

Zopet nova knjiga tedenske revije

Življenje in svet

in sicer drugi polletnik letnika 1928. Tisoči bodo z navdušenjem pozdravili lepo knjigo polno prekrasnih umetniških prilog, ki seznanjajo čitatelje z naravnimi krasotami naše domovine. Že zaradi tega zasluži prostor na vsaki domači knjižni polici, v sprejemnicah, čakalnicah in v javnih knjižnicah. Vsaka slovenska družina naj bi imela vezane letnike revije Življenje in svet; staro in mlado bo našlo v teh knjigah polno krasnega, zabavnega, po učnega ter obzor razširjajočega gradiva. Toplo priporočamo da si nabavijo prijatelji lepih slovenskih knjig predvsem to, eno najbolj pestrih a tudi najcenejših knjig. Knjiga stane: Vezana zlatotisk Din 70.—, barvotisk Din 65.—, po pošti Din 12.— več, za povzetje pa Din 18.—. V zalogi štirji polletniki 1927 in 1928. Na razpolago sta tudi oba letnika nevezana in stane letnik s kazalom in s poštnino vred 100 Din. Originalne platnice razposlane po pošti stanejo s poštnino vred v zlatotisku Din 30.—, v barvotisku Din 25.—, osebno prevzete 5 Din manj.

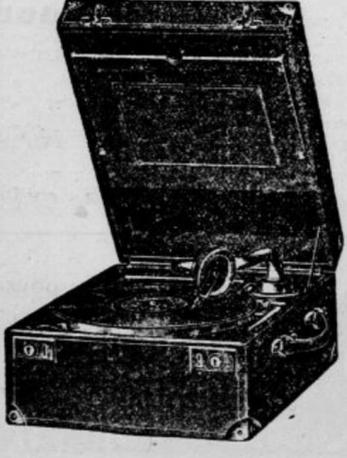
Naročila in denarne pošiljke je poslati na upravo „Jutra“ Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

Novo veselje do življenja po pravem negovanju telesa!

Napake, katere dajo Sloveku nepopoljno znanost, treba odstraniti ne samo radi lepote, nego tudi iz zdravstvenih in duševnih razlogov. Čutili ste lepin ter dobro negovanjem povečuje veselje do življenja. Proti vsem napakam kože: Fellerjeva kavaška „Elsa“ pomaga za obraz in kožo. Njeno delovanje izenačil. Ona čuva, obnavlja ter pomlajuje uvelo, lisaasto, brjavajo kožo obraza vrata in rok. Preizkušena pri različnih pekah, soljedih, mozoljih itd. Lonček 12 Din ZA NEGO LAS, za koto glave, za bujno rast las, za spreževanje prilijaja, izpadanja las in prerane osivlosti; Fellerjeva jaska „Elsa“ pomaga za rast las (Tanolina pomada). — Lonček 12 Din Po pošti 2 lončka ene ali po 1 lonček obeh || Po pošti za preizku- 5 koma-ov Elsa-mila po Elsa-pomad z zavojino in poštnino Din 40.— izobri skupno z zavojino in poštnino 52 Din Priporočila se denar poslati vnaprej, ker po po- zetje stane poštnina za 10 Din več. Naročila naslovite ja- no na: Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica Donja, Elzatrgr br. 245, Hrvatska. Prava mila lepote in zdravja: Fellerjeva Elsa-mila so izvrstno parfimirana in štedljiva v uporabi opismenju jejo kožo in vsebujejo dobro dišljivo sestavino po potrebe za zdravje in lepoto imamo šest vrst Elsa-mila: Elsa-lilijino milo Elsa-rumenjakovo milo Elsa-glicerino milo Elsa-boraksovo milo Elsa-katranovo milo Elsa-milo za brtje. Zahtevajte povod samo Fellerjeva „Elsa“

Brez orožnega lista Em-Ge pištole za strašenje, moralno obrambo, za dresuro psov, za bicikliste — avtomobiliste, za gledališča. Črna na 6 strelav 125 Din. Nikel na 6 strelav 140 Din. Črna na 2 strela 55 Din. Razprodaja ribarskih potrebščin. FR. SEVČIK, Ljubljana. Orožje in municija za lov, sport in obrambo. 3443

Ne morda za Din 3000.—, kakor bi utegnili oceniti vrednost aparata, sodeč po splošnih cenah, na katere ste bili doslej navajeni, temveč za Din 1850.— fco. vsaki kraj. Vam dobavimo gramofon angleškega modela (najnovejši tip gl. sliko) skupno s 15 dvostranih novih plošč „Polydore“ in 1 sortimentom prvovrstnih igel (5 škatel). Gramofon je zgrajen na podlagi najnovejših tehniških izkustev ter prekaša po svojem melodioznem in čistem zvoku ter jakosti glasu vse slične izdelke. Opremljen je s specijalnim zak. zaščitenim zvokovodom in prvovrstnim strojem. Aparat pošljemo s popolno garancijo! Zamenjava dovoljena! Če aparat ne bi odgovarjal našim navedbam, vrnemo denar! Direktna dobava s tovarniškega skladišča o originalnih cenah brez nadaljnjih posredovalcev, zato so naše cene brez konkurence! Skladišče izdelovalne tvrdke Meinel & Herold Tvornice glasbil in gramofonov Rudolf Lorgler, Maribor, Gregorčičeva ulica šte. 6

„Pan“ ovratniki se perejo z mizno vodo. Ne razpokajo! Ohranijo krasno belino. Gospodje si jih perejo sami! Impregmirano platno. M. PIRNAT Sv. Petra c. 22

PETROLEJ DVAKRAZ RAFINIRAN

Pri nakupu od 1000 kg Din 6-60 „OPSKRBA“ D. D. VELETRGOVINA UVOZ I IZVOZ ROBE ZAGREB 76 a BREZ KONKURENCE

Slamnike in svilene klobuke

zadnja novost in tudi preoblikovanje istih v najkrajšem času in po najnižjih cenah priporoča Modni salon Marija Jeglič Ljubljana, Slomškova ul. 27. 3812

Zahvala.

Po nepričakovani smrti mojega soproga g. Gustava Sevska izrekam tem potom »LJUDSKI SAMOPOMOČI« v Mariboru najlepšo zahvalo za kulantno izplačilo pripadajoče podpore iz vseh 6 oddelkov. Kdor se ni član tega dobrotvornega društva, mu priporočam takojšen pristop. Maribor, dne 21. marca 1929. 2024-a ANA SEVSEK.

Kemična tvornica

v glavnem mestu pokrajine SHS, ki dobro prosperira, z vilo

naprodaj

ali sprejemem za to družabnika z večjim kapitalom. Ponudbe pod značko »Rentabilita« na ogl. odd. »Jutra«. 3910

Dražba v št. Vidu nad Ljubljano

Na veljkonočni ponedeljek dne 1. aprila se bode na licu mesta v št. Vidu nad Ljubljano prodalo na prostovoljni dražbi več zemljišč Franciške Cirman. Prodalo se bode zlasti: dve hiši (Fernadova in Johanova) z gospodarskim poslopjem in vrtom ob državni cesti v sredini št. Vida, dalje več stavbenih parcel sredi vasi ob državni cesti (poleg Andrejca in Kremžarja ter nasproti Žiber-ta), konečno več njiv in travnikov na polju med št. Vidom, Poljanami in Klečami. Dražba se prične ob 1. uri popoldne pred Fernadovo hišo v št. Vidu. Plačilni obroki zelo ugodni. Pojasnila daje dr. Ivan Modic, odvetnik v Ljubljani, Grad šče šte. 10. 3976-a

Miroslav Gigušević

je preselil svojo mehanično delavnico za pletilne stroje iz Gledališke stolbe 3 v Križevn ško ulico 7. Izvršuje vsa popravila in predelavo pletilnih strojev vseh sistemov, vpe-ljava priprave na vsak ploščati pletilni stroj za intarzijsko-pletenje (za vložni vzorec Einlegemuster). 4103